

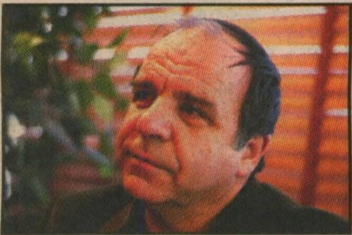

Teori
blir praksis

Even Arntzen underviser til daglig allmenn litteraturvitenskap. Nå gir han ut sin første bok. Side 18-19

Språklig
misjon

Sigmund Evensen har bodd 20 år av livet sitt på ei øy i Stillehavet. Der oversatte han Det nye testamentet for umanakainafolket. Side 17

Ute på
bygda

Vi satt oss i bilen og kjørte ut på landet. I Målselv var det konsert og tanter. Side 20-21

Studentttinget kan miste heltidsleder

Høgskolestyret har vedtatt å gi Studentttinget 50.000 kroner mindre til neste år. – Mister vi leder på heltid vil det være en katastrofe for oss, sier Asbjørn Hudø, leder av Studentttinget.

For å beholde leder på heltid kan Studentttinget bli nødt til å bruke av den økte semesteravgifta. Økningen av avgifta skulle egentlig komme studentrådene og studentorganisasjonene til gode. Side 12

Foto AUDUN RUNDBERG

Du kan få velge

Studentstyret ber Norsk studentunion utrede individuelt medlemskap. I dag representerer Norsk studentunion deg enten du ønsker det eller ikke. Side 7

– Misforståelse

Tromsø akuttmedisinske studentforening fikk ikke penger fra semesteravgifta. – Vi blir straffa for å drive faglig aktivitet på fritida, mener leder Andreas J. Krüger. Side 9

Statsbudsjettet i havn: Redning for reisestipendiet

Side 12

Utopia

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Audun Rundberg

Kulturredaktør:
Kjartan Otterå

Desksjef:
Per Josef Kr. Insulán

Fotoansvarlig:
Monja Fischer

IT-ansvarlig
Sigurd Stordal

Redaksjonen:
Arnt V. Arntsen
André Bruun
Markus Bruun
Mari Brátveit
Marte S. Dragset
Dag Ellingsen
Jon Terje Eiterå
Magnus Enxing
Glenn Fagervik
Kjartan Habbestad
Anders Holm
Trond Høibø
Olav Kandal
Anders Karlskås
Irmelin Kjelaas
Calvin Krogh
Tania Lopez
Ragnhild Vik Nilssen
Morten Oddvik
Ollis Skaidi
Tone Slotsvik
Reni Wright

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 59 00

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no

Vev:
www.utopia.no

Annonsering:
Kontakt oss for tilbud,
annonse@utopia.no

Opplag:
5000

Neste deadline:
16. januar 2003

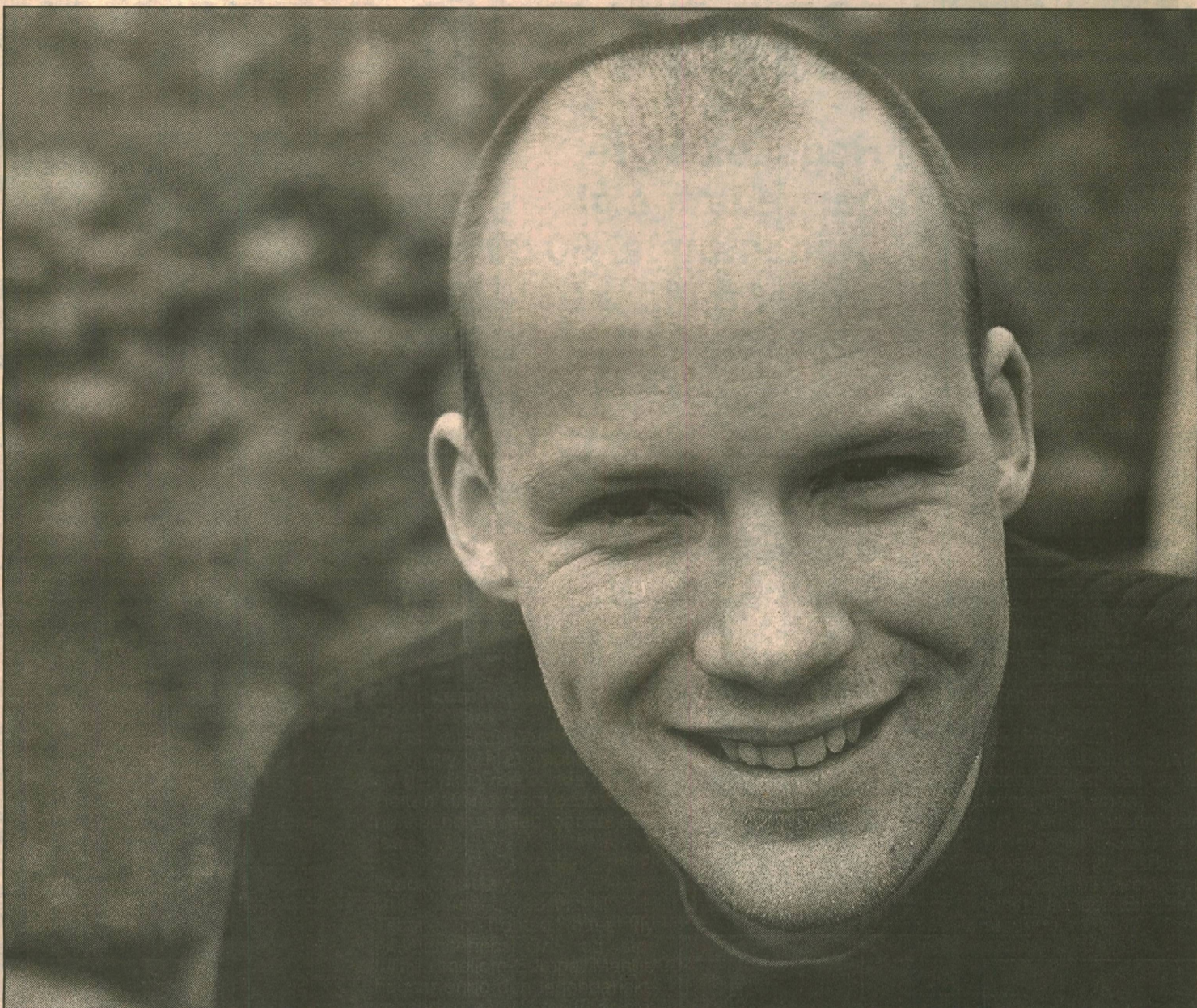
Neste utgivelse:
22. januar 2003

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

Det er i både departementets, studentenes og institusjonenes interesse at Norge kan skilte med det beste arbeidsmiljøvernet for studenten, skriver Torstein Fjeldet Lunde, leder i NSU-Bergen.

Arbeidsmiljølov for studenter

LEDER AV NSU-BERGEN: Torstein Fjeldet Lunde.

Foto ÅSTA YTTRE / STUDVEST

Kronikk TORSTEIN FJELDET LUNDE, leder NSU-Bergen

Norsk Studentunion (NSU) har de siste årene ført en aktiv politikk for å sikre rettsvernet til elever og studenter i forhold til arbeidsmiljøet. Målet har hele tiden vært å sikre personer under utdanning det samme fysiske og psykiske vernet som arbeidstakere er sikret gjennom Arbeidsmiljøloven.

På Landstinget i 1999 fattet NSU et enstemmig vedtak om at man ønsket at studenter skulle bli innlemmet i Arbeidsmiljøloven. Etter et grundig forarbeid, bl.a. i samarbeid med framtrepende jurister, ble det fastslått at de fleste bestemmelsene i Arbeidsmiljøloven kunne nyttes direkte for studenter. Enkelte kapitler i loven passer ikke like godt, men her er det mulig med en unntaksparagraf i loven. Dette har vært utgangspunktet for all senere arbeid NSU har gjort i saken og det innebærer selvsagt at vi har satt krav til straffetiltak ved brudd på f.eks. reglene om godt psykisk arbeidsmiljø.

Statssekretær Bjørn Haugstad hevder i Universitas 7. november 2002 at studentorganisasjonene

ikke har satt seg inn i saken om arbeidsmiljø for studenter når vi krever bedre arbeidsmiljøbestemmelser. Videre sier ha at ordlyden om studentenes læringsmiljø i Universitets- og høyskoleloven (U&H) i stor grad er i samsvar med arbeidsmiljølovens formuleringer. Det han glemmer er at det for studenter bare er krav til oppfølging så langt det er "mulig og rimelig".

Ved behandling av ny universitets- og høyskolelov som ble vedtatt av Stortinget i juni 2002 var §44 om læringsmiljø et sentralt tema. Studentene med NSU i spissen var aktivt inne i prosessen og ga klart uttrykk for sitt standpunkt i saken. Utgangspunktet var at bestemmelsene i arbeidsmiljøloven skulle gjelde. Støtten manglet for å innlemme studentene i arbeidsmiljøloven og et endringsforslag til loven ble fremmet. Den nye formuleringen var at arbeidsmiljølovens bestemmelser skulle brukes "så langt den passer", og departementet skulle gis myndighet til å gjøre unntak fra arbeidsmiljøloven ved forskrift, slik at de bestemmelsene som ikke var direkte overførbare ble unntatt. Dette framlegget fikk ikke et flertall.

I stedet ble departementets for-

slag til ny § 44 vedtatt med enkelte endringer. NSU stod hele tiden på sitt; nemlig at paragrafen som var fremmet av departementet ikke var annet enn en konkretisering av allerede eksisterende krav til arbeidsmiljøet. Dessuten ble det rettet sterkt fokus på formuleringen "så langt det er mulig og rimelig" om oppfølging av bestemmelsene. Disse var, etter NSU sin mening, en sterk svekkelse av innholdet i paragrafen. Departementet stod den gang på sitt og sa at dette var tull. Departementet hevdet at den nye paragrafen var en stor forbedring av eksisterende lovverk. Av forarbeidet til U&H-loven går det klart fram at formuleringen "så langt det er mulig og rimelig" åpner for økonomiske og lokale vurderinger av hva som skal regnes som god oppfølging av læringsmiljøkravene. Det er ikke holdbart!

Et annet hovedmoment ved arbeidsmiljøvernet til studenter er innføringen av et tilsynsorgan. Dette har hele tiden vært et av de viktigste målene å arbeide for. Selv om det til nå ikke har blitt vedtatt at elever og studenter skal ha samme fysiske og psykiske arbeidsmiljørettigheter som arbeidstakere, har nå departementet saken om

tilsynsorgan til utredning. Innstilling til Stortinget skal komme innen utgangen av 2002. NSU har hatt ett krav i dette arbeidet; nemlig at Arbeidstilsynet får tildelt tilsynsmuligheter. Dette vil være det billigste og det beste. Bare på denne måten kan man sikre seg at tilsynskompetansen for arbeidsmiljøloven vil bli videreført til tilsynet over studentenes arbeidsmiljø.

Alt i alt kan man si at målet til NSU om fullgodt læringsmiljø enda er et stykke unna. Departementet innrømmer selv dette ved uttalelsene til statssekretær Bjørn Haugstad i diverse medier. Innrømmelsen kan likevel føre til noe: Det gir tyngde bak uttalelsene til NSU om at det enda er en vei å gå og det medfører at departementet sier at vi har hatt rett hele veien. Å gi oss arbeidstilsynet som tilsynsorgan vil rette noe på det vedtaket som ble gjort i Stortinget i juni dette år. Men målet om å bli omfattet av arbeidsmiljøloven står likevel fast. Det skal en dag bli en virkelighet. Forhåpentligvis med utdanningsdepartementet i ryggen. Det er i både departementets, studentenes og institusjonenes interesse at Norge kan skilte med det beste arbeidsmiljøvernet for studenten.

Fra skrekken til dumhetens årtusen

PÅ LESESALEN: Hva er kjernen i europeisk kultur? Hva er dannelse? Hva må man kunne for å være et dannet menneske i en europeisk kontekst? Finnes svarene på disse spørsmålene på lesesalen?

Illustrasjonsfoto AUDUN RUNDBERG

Hvordan skal vår generasjon på adekvat vis kunne lede verden inn i det nye årtusen?

Kommentar CALVIN KROGH

Hva er kjernen i europeisk kultur? Hva er dannelse? Hva må man kunne for å være et dannet menneske i en europeisk kontekst? Hva er intelligens, kreativitet og refleksiv viten? Hvorfor er det viktig å kjenne figurer som Don Quijote, Hamlet, Faust, Robinson, Dr. Jekyll og Mr. Hyde?

Det er noen av de spørsmål som stilles bakpå permen av Dietrich Schwanitz' bok *Dannelse*, som jeg fikk fra en bokklubb for noen måneder siden. Jeg kan ikke svare på noen av dem med noenlunde sikkerhet. Ingen av disse spørsmålene har kommet opp i løpet av de 13-14 årene jeg har tilbrakt i norske utdanningsinstitusjoner, muligens med unntak av at man har skrapet litt i overflaten av dem på ex. phil. og ex. fac. (lengre er jeg ikke kommet).

Hvorfor har de ikke dukket opp? Og hvorfor har jeg ingen forutsetninger for å besvare dem? Den eneste plausible forklaring jeg kan komme opp med er at disse spørsmålene er helt irrelevante for allmenndannelsen i Norge. De har ingen funksjon i prosessen med å nå de mål den norske skolen er pålagt å strebe etter.

Til stadighet kan vi lese i avisene om at norske gutter leser

minst av alle i Europa, at nordmenns lese- og skriveferdigheter er på dalende front og det samme gjelder matematikkferdighetene. Ingen er så godtroende og naive ovenfor media som oss. Legg til noen fakta om nordmenns rusvaner og politisk deltakelse, og et klart bilde av Ola Nordmann som ignorant og likegyldig vil tegne seg.

Man kan selvsagt skylde på at velstanden har gjort oss sløve og bortskjemte. Man kan si at fordømmende medier er årsaken til den tilstand vi befinner oss i. Men er det ikke rimelig å rette en stor del av skytset mot vårt utdanningssystem og de som styrer det?

Det kan synes som om målsettingen for vår skole er å forme alle barn til veltilpassede små forbrukere, kunnskapsrike nok til å gjøre en jobb og dumme nok til å kjøpe nyttige produkter, samt å la seg rævkjøre av populistiske politikere. De aller færreste av oss synes å være klar over at politikk er underholdning og at verden i dag styres av markedskreftene; Oljeprisen styrer økonomien, økonomien styrer politikken. Betingelseløst knefall for markedet gjør oljeinteresser til en god grunn for krig, oljepris og krig påvirker renten og så videre.

Burde ikke skolen ta sikte på

å gi barn en bedre utdanning enn foreldregenerasjonen selv fikk? Burde ikke evne til egen refleksjon og kvalifisert kritikk av foreldregenerasjonen være et yndet mål for våre utdanningsinstitusjoner? Hvordan skal et folk bestående av fjollete, uvitende og totalt ukritiske mennesker på adekvat vis kunne lede verden inn i det nye årtusen?

Om ikke lenge tar min generasjon, Rohypnol-generasjonen, over for Flower Power-generasjonen. Vi er enda dummere enn våre foreldre, og fremtiden ser ikke lys ut.

Jeg gidder ikke gå på universitetet mer, jeg setter meg heller ned på et bibliotek og utdanner meg selv. Først på listen står Schwanitz' *Dannelse*, en bok som forhåpentligvis vil gi meg litt av den informasjonen jeg burde fått i grunnskolen. Siden bør jeg sette meg inn i matematikk og fysikk, fag jeg i realiteten aldri har fått noen anstendig innføring i. Historie, filosofi og språk er også fag jeg har minimalt med kunnskaper i. Jeg er 23 år gammel og føler meg fullstendig kunnskapsløs. Den tid jeg har tilbrakt på skolebenken har gitt minimal uttelling, og slik ser det ut til at det vil fortsette, med mindre vinden snur snart.

10 år siden

Ledelsen i Studentsamskipnaden har foreslått å innføre avgift på bruk av vaskemaskin ved alle studentboliger. I følge forslaget skal det koste 10 kroner per klesvask. Forslaget møter sterke reaksjoner fra studentpolitisk hold, og oppfattes som en skjult husleieøkning. – Flertallet i Studentrådet er sterkt imot forslaget, og Studentutvalget kommer til å legge mye prestisje inn på at dette ikke skal innføres, forteller leder Geir Jarle Voldmo.

Henta fra saken *Sitø foreslår avgift på bruk av vaskemaskin*

25 år siden

Ved Universitetet i Oslo er det nå nedsatt et Aksjonsutvalg mot den nye disiplinærlova. Aksjonsutvalg blir antakelig også nedsatt i de andre universitetsbyene mot denne lova. Lovforslaget innebærer at studenter kan utvises for alt fra fusk til politisk aktivitet. Aksjonsutvalget oppfatter lovforslaget som et kraftig angrep på studentenes demokratiske rettigheter og vil reise kamp mot lovforslaget.

Henta fra en pressemelding fra Norsk studentunion

Menn fra Mars

Leder 60 prosent av medisinstudentene i landet er kvinner. 70 prosent av medisinstudentene som begynte ved Universitetet i høst er kvinner. Kvinneandelen ved studiet har økt de siste 10-15 åra.

■ Rigmor Austgulen ved Norges tekniskvitenskapelige universitet tar til orde for å kvotere inn menn på studiet. Kjønnskvotering er å prioritere et kjønn fremfor det andre for å oppnå likestilling.

■ Å holde andelen av hvert kjønn så lik som mulig er selvsagt ønskelig. Både på studiene og i yrkeslivet. Likestilling er nemlig ikke et begrep uten innhold. Skeiv kjønnsfordeling har uheldige konsekvenser. Yrker som er svært kvinnedominerte har ofte lav lønn. Personer som er i daglig kontakt med yrkesgrupper som nesten utelukkende består av et kjønn påvirkes av det.

■ Kjønnskvotering er ikke et radikalt virkemiddel i kampen for likestilling. Det er et virkemiddel som er i bruk allerede i dag. Streng eller mild kjønnskvotering er et effektivt middel for å øke andelen av det underrepresenterte kjønn i yrkes- eller utdanningsammenheng. Universitetene lyser ut stillinger øremerket kvinner. Kvinnelige søkere til sivilingeniørutdanninger får to ekstrapoeng nettopp fordi de er kvinner. Eksemplene er mange. Effekten er ønskelig.

■ Så hvorfor bør ikke lærestedene innføre kjønnskvotering av menn for å oppnå likestilling også på medisinstudiet?

■ Det er nesten 17.000 leger i Norge. Bare en tredel av dem er kvinner. Det eneste sannsynlige virkemiddelet for å få flere kvinner inn i yrket er å utdanne flere kvinner enn menn. Forutsetningen er at man mener likestilling i yrket er viktigere enn likestilling på studiet. Da må lærestedene og studentene tåle at kvinnene dominerer auditoriumene i årene fremover.

■ Debatten bør imidlertid ikke legges død. Om utviklingen fortsetter vil antallet kvinnelige leger selvsagt passere antallet mannlige. Derfor er det viktig å se på hvorfor flere kvinner enn menn starter på medisinstudiet. Noen åpenbare spørsmål er:

■ Er det flere kvinner enn menn som får generell studiekompetanse?

■ Er det flere kvinner enn menn som søker seg til profesjonsstudiet i medisin?

■ Har de kvinnelige søkerne bedre karakterer?

■ Er medisinstudiet og legeyrket mer attraktivt for kvinner enn menn?

■ Streng kjønnskvotering løser ikke problemstillingen som disse enkle spørsmålene leder til. Rekrutteringen til yrker og studier påvirkes av tradisjon, bakgrunn og strømminger i samfunnet. Det er ikke lett å forandre.

■ Problemstillingen er også aktuell for andre yrker og studier. Det er 60.000 sykepleiere i Norge. Bare sju prosent av dem er menn. Det er urealistisk å tro at kjønnskvotering alene kan hjelpe når situasjonen er så skeiv.

Ho ho ho

Dette er siste Utopia i 2002. Vi ønsker våre lesere god jul og godt nyttår. Og ikke minst: Lykke til på eksamen!

Drikker infisert vann

For å skape oppmerksomhet rundt mangelen på rent vann i Sudan drikker reklamestudenten Fredrik Støbbakk sudansk vann som kan være infisert av parasittlarver foran Stortinget. Parasitten *dracunculus medinensis*, guineaormen, er et alvorlig helseproblem i Sudan, hvor over 6000 registrerte drikkevannskilder er infisert. Larven spiser seg ut

av magesekken, og vokser på utsiden av den i ni til tolv måneder. – Det er en alvorlig greie, men i et velferdsland som Norge er det ikke like farlig å bli utsatt for smitten som i et utviklingsland som Sudan, sier Støbbakk til Universitas. Vannet har i følge Støbbakk blitt smuglet inn i Norge av gruppen «Rent vann i Sudan», som han er medlem av.

Okkupasjon mot boligmangel

Grappa Boligaksjonen har okkupert et tomt hus i Bergen. Huset er eid av Universitetet i Bergen (UiB), og er ett av flere hus som har stått tomme lenge. Boligaksjonen mener de tomme husene burde vært solgt til Student-samskipnaden eller kommunen. – Sivil ulydighet er ulovlig, men ikke urimelig så lenge det er boligmangel i en mid-

dels stor by i verdens rikeste land, sier Geir i Boligaksjonen. – Vi kommer til å gå til anmeldelse av de som brøt seg inn, oppholdt seg og begikk hæververk i husene, sier Martha Knapskog Skauge, Eiendomsdirektør i UiB. Sist gang huset ble okkupert var for et og et halvt år siden, skriver Studvest

Forskning hjalp USA til toppen

USA har den mest konkurransedyktige økonomien i verden. Samarbeid mellom universiteter og bedrifter hjalp USA til toppen. Norge er på niende-plass i rapporten fra World economic forum.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Forskning og utvikling, samarbeid mellom universiteter og bedrifter, nivået på høyere utdanning, og oppfinnsomme bedrifts- og akademiske miljøer bidrar i følge World economic forum (WEF) til USAs topplassering. I fjor lå USA på andreplass etter Finland.

WEF regner hvert år ut en indeks for industrialiserte eller nylig industrialiserte land kalt *Growth competitiveness index (GCI)*. Indeksen forsøker å vise i hvilken grad et lands økonomi er i stand til å oppnå og opprettholde økonomisk vekst. Indeksen bygger på flere faktorer som påvirker et lands økonomi. Teknologi, offentlige institusjoner og det makroøkonomiske miljøet er eksempler på slike faktorer.

Norge går fra en sjetteplass i 2001 til en niendeplass i 2002. 80 land er med i undersøkelsen.

	Land	GCI
1	USA	5.93
2	Finland	5.74
3	Taiwan	5.50
4	Singapore	5.42
5	Sverige	5.40
6	Sveits	5.36
7	Australia	5.36
8	Canada	5.27
9	Norge	5.24
10	Danmark	5.23
11	Storbritannia	5.17
12	Island	5.16
13	Japan	5.08
14	Tyskland	5.06
15	Nederland	5.03
16	New Zealand	5.03
17	Hong Kong	4.93
18	Østerrike	4.93
19	Israel	4.93
20	Chile	4.89

Tabellen viser de 20 øverste landene i GCI-rankingen i en rapport fra World economic forum. GCI, growth competitiveness index, forsøker å vise i hvilken grad et lands økonomi er i stand til å oppnå og opprettholde økonomisk vekst.

I EKSI: Yahia Mahmoud Mahmoud fra Vest-Sahara var i eksil allereie som niåring.

Foto ARNT ARNTSEN

Gløymd konflikt i Vest-Sahara

Ein skulle kanskje tru at kolonitida var over, men Marokko har okkupert Vest-Sahara sidan 1975 og fram til i dag. Konflikten ligg høgt på den internasjonale dagsorden. Massemedia har gløymt ho.

Tekst ARNT ARNTSEN

Yahia Mahmoud Mahmoud, eller Miller som han kallast, kom i regi av Studentanes og akademikernes internasjonale hjelpefond (SAIH), til Noreg for å tale folket sin sak. 170.000 av dette folket bur i flyktningleirar vest i Algerie, ein av dei mest ugjestmilde delane av Sahara-ørkenen, i vente på ein folkeavstemning kring spørsmålet om Vest-Sahara skal vere ein del av Marokko. Denne folkeavstemninga har dei venta på sidan 1992.

Eksil som niåring

– Folket mitt er heilt avhengige av internasjonal solidaritet for å hanskast med denne situasjonen. Alle små bidrag er til hjelp, seier Miller og viser til ein kampanje i Sverige der gamle pennar vart innsamla og

sendt til flyktningleirane.

– Det verkar kanskje lite, men det er spesielt å sjå reaksjonane til ungane som får skrive i to fargar for første gong, seier han.

Sjølv var Miller i eksil allereie som niåring saman med tusenvis av andre ungar. Han reiste til den nordlege delen av Marokko. Dette var det første møtet han hadde med ein annan kultur og miljø.

– Eg lærte veldig mykje på veldig kort tid, og det er positivt å sjå tilbake på det, seier han.

Flyktningane i leirane i Algerie kan ikkje studere sidan det berre finnest grunnskular og vidaregåande skular der. Moglegheitene til å studere ligg i Sør-Europa, Nord-Afrika, Midt-Austen og Latin-Amerika. Sjølvsagt studerte Miller på Cuba før han flytta til Sverige. No er han ved Lund universitet.

– Fordi eg er medlem av motstandsørsla Front Polisario kan eg ikkje reise tilbake før Marokko har trekt seg ut, seier Miller, som har heile familien sin der.

Utsetjing av folkestemming

Dette skiljet mellom familiane er typisk for tusenvis av familiar frå Vest-Sahara. Miller såg mora si for første gong på over tjue år førre sommar.

Spørsmålet som ligg til grunn for den stadige utsetjinga av folkeavstemninga er kven det er som har stemmerett. Marokkan-ske busetningar utgjør i dag over halvparten av innbyggjarane i Vest-Sahara og Marokko stoggar prosessen ved å ikkje godkjenne FN sin identifikasjon av stemmeberettiga.

– Eg meiner FN ikkje gjer nok

i denne saka. No vil Marokko gje opp den tidlegare vedteke fredsplanen og legg i staden fram ein plan om avgrensa vest-saharaisk sjølvstyre innanfor Marokkos grenser. Dette kan ikkje Polisario gå med på. Det vil ta i frå oss våre rettar til å handle med det internasjonale samfunnet på eiga hand, samt ta i frå oss rettane til viktige naturressursar, forklarar Miller.

Saka skal takast opp i FN i vår. Det vil då bli avgjort om Miller sin draum om eit fritt og sjølvstendig land for folket i Vest-Sahara kan bli realisert.

English summary

International summer course

The university wish to start a summer course for international students. Although it will not come into being until 2005, the plan for the course is already in the making. – We want to give

both Norwegian and foreign students a chance to bridge the language-barrier they will inevitably encounter when either coming to Norway, or when they go to study abroad, says Johanne Raade from the university's board. – We hope a course

like this will eventually help us to see an increase in the number of international students, since it will be easier to go abroad when you have better knowledge of the language spoken.

Punished for curricular activity

Tromsø emergency medical student union feels they have

been punished for using their spare time for curricular activity. They applied for extra means to purchase books and a camera to use in the tuition from the extraordinary term fee funds recently distributed to student organisations, but got rejected on the basis that the faculty should provide specialist literature, and that the money from

Boligaksjonen sikret flertall

Ved årets Studentrådsvalg ved Universitetet i Bergen endte gruppa Boligaksjonen opp med 9 av 17 representanter. – Dette hadde jeg aldri trodd, sier Anne Kathrine Vabø i Boligaksjonen. – Det er så blodrødt som det kan bli. Nå kan vi gjeninnføre Lenin-høyden, jeg kan ikke annet enn å kondolere til studentene i Bergen, sier Magnus Jensen, leder

av Høyres Studenterforening i Bergen, til Studvest. Boligaksjonens listetopp på HF-fakultetet, Ståle Holgersen, er overbevist om at Boligaksjonen ikke vil selge sjela si selv om de nå har fått innflytelse. – Vi skal fortsette som en folkelig aksjon, og vi skal fortsette å aksjonere, sier Holgersen.

Skadedyr i Trondheim

Studentsamskipnaden i Trondheim (Sit) har et økende skadedyrproblem, skriver Under dusken. – Kakkerlakkene legger seg godt til innerst i støvsugerposen, og så kravler de ut igjen når nestemann bruker støvsugeren, forteller Unni Gjerstad, renholdsleder ved Sit. Også fleskebiller, melbiller og sølvkre liker seg på studenthybler. De siste to årene har

det vært fire alvorlige invasjoner på Sits boliger. Krypene er helt ufarlige, men det blir fort mange av dem. Ser du en kakkerlakk på rommet ditt kan du godt trække på den, men regn med at den har flere tusen slektninger i nærheten. Sit Bolig anbefaler alle som ser en kakkerlakk å ta affære med en gang, og å ringe dem eller et skadedyrfirma.

Internasjonale sommerstudier

SOMMER-SKOLE: Universitetsstyre-representantene Johanne Raade og Andreas Robertsen brenner sterkt for å få til en internasjonal sommerskole ved Universitetet i Tromsø.

Universitet vil bli enda mer internasjonalt. Men ikke før i 2005.

Tekst TROND HØIBØ
Foto AUDUN RUNDBERG

– Målgruppen blir først og fremst internasjonale studenter, men det er også et mål å få flere norske studenter til å reise ut, sier Andreas Robertsen og Johanne Raade. De er studentrepresentanter i Universitetsstyret og brenner sterkt for å få til en internasjonal sommerskole ved Universitetet i Tromsø.

– Hva kommer den til å inneholde?

– Det er naturlig at det blir undervisning i språk. Både norsk og andre språk. I tillegg er det aktuelt med forskjellige innføringsemner, tverrfaglige kurs og regionale fag, forteller Robertsen. Men den vil ikke komme i gang med det første. En gruppe skal arbeide med prosjektet og eventu-

ell oppstart blir ikke før i 2005.

Lettere å dra til utlandet

– Jeg er likevel kjempeglad for at det nå blir aktuelt. En internasjonal sommerskole vil profilere Universitetet i Tromsø på en bra måte og ikke minst kan det bedre rekrutteringen til utenlandsstudier, sier Raade entusiastisk.

– Hvordan?

– For mange kan det være vanskelig å ta steget ut i verden, men kanskje kan for eksempel litt tysk eller fransk i sommerferien gjøre barrieren lettere å forsere, svarer Raade.

Intensjonene ved skolen passer dessuten som hånd i hanske inn i den nye utdanningsreformen. Der legger man opp til at alle skal få muligheten til å ta en del av utdanningen sin i utlandet og at flest

mulig skal benytte seg av den.

Mye arbeid gjenstår

Men det er mange hindringer som skal overvinnes før sommerskolen blir en realitet. En viktig forutsetning for at den skal komme i gang er at den får en klar profil og et helhetlig opplegg. Den må være noe mer enn tilfeldige fag lagt til sommeren.

Finansiering og administrativ organisering må også komme på plass. Lærerressurser kan bli et problem.

– I tillegg til ferieavvikling brukes mye av sommeren til forskning og konferanser. Samtidig utvides nå det ordinære undervisningsåret til ti måneder. Dette kan gjøre at mange synes det blir for liten tid til forskning og faglig fordyping, sier Raade.

the term-fee should not be used to tutor newly examined doctors. – We find this to be a good example of misunderstanding and wrongful casework, says leader Andreas J. Krüger.

Want more volunteers

Driv is in dire need of more volunteers to ensure the future. Currently they are about 30 peo-

ple short of having a full staff, and this gives an extra workload to the volunteers there already. – Many students take Driv for granted, and they don't think about the fact that the one serving beer on a Saturday night is doing it voluntarily. Although most of our staff doesn't get paid, they get so much more, says Kristian Johansen. – If

students want to keep Driv like it is today, it is essential that we get more volunteers to help us run the place.

Last issue

This is Audun Rundberg's last issue as editor-in-chief of Utopia. After new-years he will move to Oslo to study there.

www.fokus.no

Ungdom får ekstra fordeler!

Fokus Bank har ordninger laget spesielt for unge mennesker.

- Egen brukskonto for ungdom med høyere rente
- Egen sparekonto for ungdom
- Boligsparing (BSU) med god rente og skattefradrag
- Førstehjemsloan med lavere rente og lettere nedbetaling de første årene
- Studielån - forskuddslån
- Lån til PC
- Betalingskort uten årsgebyr

Ta kontakt med en av våre rådgivere på telefon 77 60 60 00.

Fokus Bank
del av Danske Bank

Ny avtale for Student.no

Tekst AUDUN RUNDBERG

Student.no, nettstedet som er eid

av alle studentsamskipnadene i landet, har innledet et samarbeid med Tele2. Tele2 er en teleope-

ratør på det private markedet. I 2003 vil studenter gradvis få tilgang til Tele2s produkter gjennom Student.no og samarbeidende distribusjonskanaler ved utdanningsinstitusjonene.

– Vi er begge relativt unge i et tøft marked, og kler hverandre slik sett godt. Tele2 er en troverdig leverandør med etterspurte produkter for vår målgruppe, og vi er trygge på at de vil levere gode tilbud til studentene på Student.no.

Gjennom samarbeidet skal vi tilby studenter gode løsninger innenfor Internett, fast- og mobiltelefoni, sier Eirikur Ingolfsson, daglig leder i Student.no.

Student.no har hatt problemer med å tjene penger. Høsten 2001 ble eierne bedt om å bidra med flere millioner kroner for å sikre videre drift. Studentsamskipnadene tegnet da aksjer for 7,7 millioner. Fremdeles sleit Student.no økonomisk. I februar i år tok

ansatte i studentsamskipnadene i Norge over drifta.

– Årets budsjett forutsetter at vi får inn noen avtaler med samarbeidspartnere, sa Ingolfsson til Utopia etter at han ble daglig leder.

Tidligere i høst fornyet Oslo Energi samarbeidsavtalen med nettstedet.

Nye utgifter for Sito

12. november vedtok Studentsamskipnaden i Tromsø (Sito) å tegne nye aksjer i Student.no. For Student.no betyr dette en utvidelse i aksjekapitalen på 160.000 kroner. Til sammen har Sito brukt én million kroner på Student.no etter utvidelsen. Fra 1. januar 2003 innfører Student.no en årsavgift på omtrent 10 kroner per student. Avgiften skal studentsamskipnadene betale.

Lånekassen går deg i sømmene:

Diverse lønn(feriep.ber)	11.500,00
Bruttolønn	11.500,00 S
Skattetrekk	3.200,00
Nettolønn	8.300,00 T

Lånekassen

Sjekker ligninga og eksamensresultatene

SJEKKER LIGNINGA: Lånekassen skal sjekke om du tjener mer penger enn du har lov til. I 2003 kan du tjene maksimalt 100.000 kroner i året om du mottar fullt lån og stipend. Tjener du mer får du gjort om lån til stipend.

Illustrasjon AUDUN RUNDBERG

Vær ekstra nøye med hvor mye du tjener i fremover. Neste høst skal Lånekassen sjekke om du har tjent mer enn du har lov til.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Høsten 2003 skal Lånekassen sjekke ligninga til alle som har mottatt stipend og lån i 2002. Om du mottar fullt lån og stipend og tjener mer penger enn du har lov til gjør Lånekassen deler av stipendet ditt om til lån.

Ny ordning

Tidligere kunne du tjene maksimalt 5.200 kroner i måneden mens du studerte. I sommerferien kunne du tjene så mye du ville. I

høst innførte Lånekassen en ny ordning. Om du mottar fullt lån og stipend kan du nå tjene maksimalt 100.000 kroner i året.

I overgangen mellom gammel og ny ordning er reglene spesielle. Om du tjener mer enn 66.000 kroner i år er du nødt til å dokumentere at du ikke har tjent mer enn 5.200 kroner i måneden fra januar til og med mai. Du må heller ikke tjene mer enn 40.000 kroner fra august til og med desember. Wenche Merli, informasjonsdirektør i Lånekassen, anbefaler deg å ta

vare på lønsslippene fra i år.

Mindre stipend – mer lån

Tidligere kontrollerte Lånekassen bare 3.000 studenter i året. De som tjente mer enn de hadde lov til, måtte betale tilbake pengene. Lånekassen har ingen tall på hvor mange som ble tatt i juks. Siden 2000 er 23 personer blitt politianmeldt for å ha lurt til seg lån og stipend. De fleste av disse mottok støtte både fra Lånekassen og Trygdeetaten.

Merli sier Lånekassen ikke er

ute etter å ta juksere. Hun omtaler de nye kontrollene som en del av saksbehandlingen. Om du tjener mer penger enn du har lov til vil du ikke få redusert støtten fra Lånekassen.

– Det er helt greit at folk tjener mer enn 100.000 kroner i året, men da får de mindre stipend og mer lån, sier hun.

Sjekker

eksamensresultatene

I statsbudsjettet for 2002 ble stipendandelen økt fra 30 prosent til

40 prosent. Når du mottar pengene blir 25 prosent gitt som stipend. Først etter at du har bestått eksamen blir de siste 15 prosentene gjort om fra lån til stipend. Lærestedene skal selv sende eksamensresultatene til Lånekassen.

– Studentene slipper å forholde seg til dette, forteller Merli. – Alt foregår elektronisk.

Stakk av med tipsen

Tekst AUDUN RUNDBERG

Mandag 18. november opplevde Café Bodega sitt tredje innbrudd dette året. Kaféen ligger i kjelleren til Studentsamfunnet i Hovedgården på Universitetet. Det er ingen verdier i kaféen. Utbyttet ble ikke mer enn noen kroner fra et glass med tips. Tyven ødela imidlertid en dør og noen skap, som nå må erstattes.

– Skriv for en ond og slem innbruddstyv dette er, sier en frustrert

Camilla Bomstad, organisasjonssekretær i Studentsamfunnet.

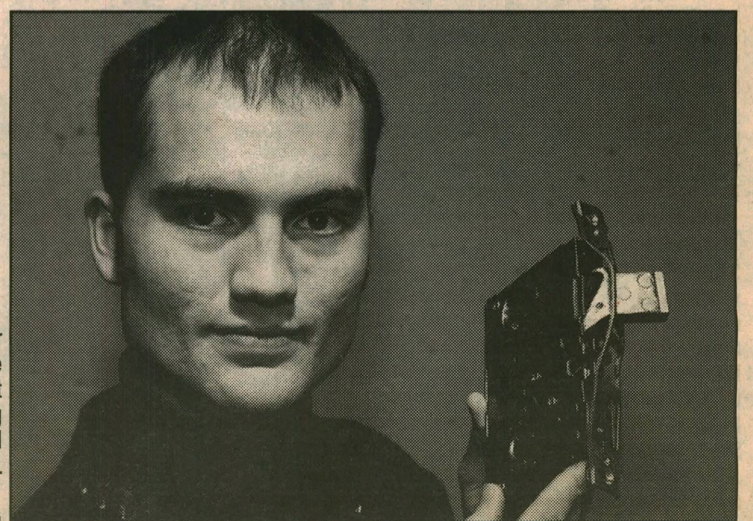
Tyven har sannsynligvis kommet inn hovedinngangen, etter at dørene i Hovedgården åpnet om morgenen. Deretter har personen tatt seg ned i kjelleren til Studentsamfunnet, og brutt seg inn gjennom bakdøra til Café Bodega. Vaktmesteren passerte døra halv åtte uten å merke noe unormalt. Bomstad var på plass kvart over åtte, og så at døra var brutt opp.

I jula skal Studentsamfunnet

bytte ut nøkkelkortene til ytterdøra og dørene i kjelleren. Om du har et nøkkelkort må du levere det tilbake innen 10. desember.

HÆRVERK: Mandag 18. november brøt noen opp denne låsen for å komme seg inn i Café Bodega. Dette er det tredje innbruddet Studentsamfunnet og president Andreas Rodtviit har opplevd i år.

Foto AUDUN RUNDBERG

Departementet satser på realfag

Tekst AUDUN RUNDBERG

Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) har utviklet en plan for å snu den negative utviklingen i realfagene. Bakgrunnen for den nasjonale satsingen på realfag er i følge UFD "sviktende kompetanse og middels resultater innen realfag i grunnskolen, lite obligatorisk matematikkundervisning i videregående og svak realfaglig kompetanse hos begynnerstudenter."

– Fremtidig velferd er avhengig av at vi utdanner mennesker som har god kompetanse til å bidra til ny verdiskaping. Kunnskap i matematikk, naturfag og teknologi er derfor særdeles viktig, sier utdanningsminister Kristin Clemet.

Dette er de sentrale tiltakene i planen:

- Det skal utvikles et nettbasert videreutdanningstilbud i naturfag.
- Lærere skal tilbys stipend på

inntil 100.000 kroner for videreutdanning i matematikk

• Utvikling av lokale tiltak og arbeidsmåter som kan motivere jenter til å velge realfag.

• Det foreslås opprettet et nasjonalt senter for naturfag i opplæringen, som skal bidra til å gjøre naturfagene mer motiverende og bedre tilrettelagt for elevene.

• For å stimulere holdningene til realfag hos allmennheten, skal det arbeides for å styrke regionale

vitensentre.

• Det skal også opprettes et nasjonalt senter for kontakt med arbeidslivet for å sikre rekrut-

tering til studier i realfag, øke kvinneandelen og bidra til å dekke arbeidslivets behov for realfaglig kompetanse.

Strengere opptakskrav til realfag

Kravene til opptak til realfagsstudier blir strengere. Det slår Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) fast i en ny forskrift. Søkere til informatikkstudier må ha matematikk på VK1-nivå. Søkere til realfag, naturfag og miljøfag må ha matematikk på VK1-nivå og et realfag på VK2-nivå. Forskriften gjelder fra 1. januar 2003.

Ber NSU utrede individuelt medlemskap: Du kan få velge

OM DU VIL ELLER IKKE: Som student ved Universitetet i Tromsø representerer Norsk studentunion deg uansett om du vil eller ikke. Studentstyret ber Norsk studentunion utrede individuelt medlemskap. Individuelt medlemskap betyr at du som student selv kan velge å melde deg inn eller ut av NSU. Det kan du ikke i dag.

Arkivfoto AUDUN RUNDBERG

Studentstyret ber Norsk studentunion utrede individuelt medlemskap i den landsomfattende studentorganisasjonen. Norsk studentunion representerer alle studenter ved Universitetet. Enten de ønsker det eller ikke.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Norsk studentunion (NSU) har satt ned et utvalg som skal se på framtida til organisasjonen. I en høringsuttalelse fra Studentstyret ved Universitetet i Tromsø ber Studentstyret NSU utrede mulighetene for individuelt medlemskap. Individuelt medlemskap betyr at du som student selv kan velge å melde deg inn eller ut av NSU. Det kan du ikke i dag.

Blander kortene

Studenter ved Høgskolen og Universitetet i Tromsø velger hvert år representanter til studentdemokratiene. Studenttinget ved Høgskolen og Studentstyret ved Universitetet er hver for seg medlem av de landsomfattende organisasjonene Studentenes landsforbund (STL) og NSU. Det er studentdemokratiene og ikke studentene som er medlemmer av STL og NSU. De

to organisasjonene representerer til sammen 160.000 studenter.

I høst gikk Unge Høyre ut mot organisasjonsformen til NSU og STL.

– Uansett hva du står for og mener representerer studentorganisasjonene deg. Det eneste du som student kan gjøre med saken, er å få ditt studiested meldt ut av studentorganisasjonene. Som medlem i Unge Høyre kan du melde deg ut hvis du er uenig i saker organisasjonen står og jobber for, heter det i en pressemelding fra Unge Høyre.

Johannes Fjose Berg, leder av STL, sier Unge Høyre blander kortene når de sammenligner studentorganisasjonene med partipolitiske organisasjoner.

Videreføring

– De lokale studentdemokratiene er hjemlet i Universitets- og høgskoleloven. Studentdemokratiene avgjør etter en demokratisk

prosess blant studentene om de skal tilknytte seg Studentenes landsforbund. Siden STL er en videreføring av det lokale studentdemokratiet blir det dumt å kreve at akkurat den nasjonale studentorganisasjonen skal ha enkeltpersoner og ikke studentdemokratier som medlemmer, sier Berg.

Ved høstens valg til Studentstyret var valgdeltakelsen 8,8 prosent. Ved valget til Studenttinget var den enda lavere. Valgdeltakelsen

er svært lav flere steder i landet.

– Det er klart at vår situasjon blir svekka når det er så få som stemmer. Men de som deltar skal ikke bli fratatt sin makt, påpeker Berg.

– Om man mener at en organisasjon ikke kan være medlem av en annen organisasjon må man gjøre noe med hele systemet. Løfter man nesene fra studentpolitikken ser man at dette ikke bare er et problem for NSU og STL. Det er et demokratisk problem, sier han.

– Arrogant

– Det er ikke riktig at en organisasjon som er valgt ved valg med oppslutning på ni prosent skal representere alle studentene, sier Fred Johansen, student ved Universitetet. Han mener

problemet ligger i den demokratiske prosessen.

– Jeg vil ha mulighet til å si min mening og mulighet til å melde meg ut, påpeker Johansen. Han sier det ville være

arrogant av Norsk studentunion å ikke innføre individuelt medlemskap. – Andre nasjonale pressgrupper har individuelt medlemskap, påpeker han.

Studentstyret velger arbeidsutvalg 28. november

Tekst AUDUN RUNDBERG

28. november skal Studentstyret ved Universitetet i Tromsø blant annet velge arbeidsutvalg for 2003. Arbeidsutvalget består av fire personer som jobber heltid med student- og utdanningspolitikk.

Terje Håkstad fra Sosialistisk studentlag (SSL) uttalte i forrige avis at lista bør få inn noen i arbeidsutvalget. SSL har 5 av 25 representanter i Studentstyret.

Petter Johansen fra Velferdsintensivt parti uttalte i forrige Utopia at han vil stille til valg.

– I arbeidsutvalget kan man jobbe mer ovenfor studentene. Informasjons- og velferdsarbeid er mest interessant, sier Johansen.

Sosialdemokratisk liste stiller med i alle fall én kandidat. Jusstudent Ingvild Schei stiller til valg som velferdsansvarlig.

– Jeg stiller rett og slett fordi jeg har lyst, forteller Schei. Hun har tidligere vært i fylkesstyret til Troms AUF.

– Du er vant med lange møter og heftige diskusjoner?

– Det synes jeg bare er morsomt, ler Schei.

– Ingvild er en veldig dyktig person som jeg tror har mye å tilføre arbeidsutvalget, sier Jørn Weines fra Sosialdemokratisk liste.

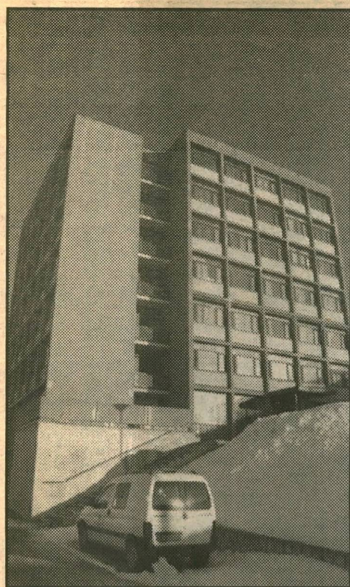
Moderat liste har ingen klare kandidater.

– Vi skal avholde et gruppemøte der spørsmålet om kandidater til arbeidsutvalget vil bli diskutert, sier Fredrik Kvensjø fra Moderat liste.

Julia Holte Sempler og Anja Skjelnes, som har vært med i arbeidsutvalget siden sommeren, sier de begge har tenkt på å fortsette.

Du kan også være med

Alle registrerte studenter ved Universitetet kan bli med i arbeidsutvalget til Studentstyret eller sitte i styret til Studentsamskipnaden. Arbeidsutvalget består av fire personer. Leder, internasjonalt ansvarlig, utdanningspolitisk ansvarlig og velferdsansvarlig. En av disse er i tillegg nestleder. Leder og nestleder må velges blant medlemmene i Studentstyret. De to andre trenger bare være studenter ved Universitetet i Tromsø. Om du vil ha en plass i arbeidsutvalget, eller en av de andre posisjonene Studentstyret avholder valg til, kan du møte opp på farmasikantina 28. november klokka 18:00.

VANLIG BOLIG: Har du flyttet hjemmefra og bor på en liten hybel som du leier av en privatperson eller en studentsamskipnad er du i godt selskap. De fleste studenter bor imidlertid alene, og ikke sammen med 62 andre, som i superkollektivet i Åsgårdveien 9 (bildet).

Arkivfoto AUDUN RUNDBERG

Bor trangt og alene

Et klart flertall av studentene bor alene, leier boligen de bor i og bor trangt.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Det viser tall fra Folke- og bolig-tellingen 2001 som Statistisk sentralbyrå har gjennomført.

Hele 80 prosent av studentene i Norge har flyttet fra foreldrene. 60 prosent av de borteboende studentene bor alene. 15 prosent av disse studentene bor i kollektiver med til sammen tre eller flere personer.

Bare tre prosent bor i husholdninger med barn. Ni av ti leier boligen de bor i. 60 prosent leier av privatpersoner og omlag 17 prosent av studentsamskipnader.

Studenter bor vanligvis på mindre plass enn andre i tilsvarende aldersgruppe. De bor i boliger med færre rom og har mindre areal til disposisjon. Hele 63 prosent av studentene bor i boliger med ett eller to rom. Knappt 14 prosent av studenthusholdningene disponerer bil.

La ned nettsted

Nettstedet koking.no, der sivilingeniørstudenter har kunnet finne løsningsforslag til øvinger, har blitt nedlagt. Etter anmodning fra NTNU-ansatte har Andreas Tindlund, Lars Pittman og Anders Pederstad valgt å fjerne den omstridte websiden. – Vi har ikke fått beskjed av noen om å stenge koking.no, men valgte å gjøre det på bakgrunn av diskusjonene på NTNUs debattsider, sier Pittman til Under dusken. De tre studentene viser til et innlegg om at øvinger og løsningsforslag er underlagt Åndsverksloven. – Vi ville ikke gjøre noe ulovlig, og trekker tilbake siden til vi har funnet ut hva som er juridisk riktig, sier Andreas Tindlund.

Driv ønsker flere frivillige

BORTSKJEMT?: – Studentene i Tromsø er nok litt bortskjemte. Mange har ikke opplevd Tromsø uten et studenthus, sier Kristian Johansen, kulturstyreleder på Driv.

Er studentene i Tromsø late og uengasjerte, eller for opptatt av penger?

Tekst MARTE DRAGSET
Foto AUDUN RUNDBERG

– Studentene i Tromsø er nok litt bortskjemte. Mange har ikke opplevd Tromsø uten et studenthus, sier Kristian Johansen. Han er kulturstyreleder på Driv, og har opplevd Tromsø uten studenthus. Det var ikke helt det samme.

Ildsjeler

Studenthus flere steder i Norge har ventelister med folk som ønsker å jobbe frivillig. Driv mangler i dag omtrent 30 frivillige.

– Dette fører til at de som jobber her må jobbe mer. Mange av de frivillige som er her nå er ildsjeler, sier Johansen.

Det er vanskelig å si hva det lave engasjementet fra studentene i byen skyldes. Er det grådighet,

latskap eller rett og slett likegyldighet?

– Mange studenter tar nok Driv for gitt, og tenker ikke på at de som serverer øl natt til søndag gjør det frivillig. Studentene vil ha penger hvis de først skal jobbe. Men ved å være frivillig her på Driv får de jo igjen så mye mer, forteller Johansen.

Billig øl og arbeidserfaring

Mange goder følger med et verv som frivillig. Billig øl, billige konserter, gratis filmklubb og køfri i helgene er bare noen.

– En viktig side ved å være frivillig er å lære å samarbeide med andre mennesker. Det er også viktig å kunne vise til engasjement i ansettelsessammenheng. Frivillig arbeid tar seg godt ut på CVen.

Johansen forteller også at Driv

holder kurs for de frivillige. For eksempel vinkurs, PR-kurs og vekterkurs som kan komme til nytte senere.

Driv for ung?

Driv er ikke mer enn to og et halvt år gammelt. Kanskje er ikke studenthuset godt nok kjent til å skaffe seg lange ventelister til jobb som frivillig. Men et studenthus er avhengig av frivillige for å gå rundt. Om studentene fortsatt vil ha et studenthus her i byen må de selv ta ansvar. Johansen har vært med helt siden begynnelsen.

– Det har vært morsomt å være med helt fra starten, men mangelen på engasjement blir bare verre og verre.

All skyld kan ikke legges på studentene. Kanskje informasjonen ikke har vært god nok, slik at studentene ikke vet hvilke muligheter de har. PR-stunt fra Driv sin side har tidligere vært stands ved semesterstart og informasjon

under forelesninger på exphil.

Sosialt

Det sosiale aspektet ved å være frivillig burde kanskje vært et trekkplaster i seg selv. Som ny student i fremmed by må det være en glimrende mulighet til å bli kjent med masse nye folk.

Heidi Gundersen er frivillig på fjerde semester.

– Jeg begynte fordi jeg kjente mange som jobba her, og fordi jeg ville bli kjent med flere folk. Det har svart til alle forventninger, sier hun. Gundersen vet ikke helt hvorfor så få vil jobbe som frivillig, men tror at prioritet arbeid generelt er litt nedprioritert.

De beryktede frivilligfestene ville hun ikke kommentere, for å få vite hva som foregår der må man selv bli en av gjengen.

Dukker ned i eskene

Tekst LASSE UREN DREYER
Foto KJARTAN OTTERÅ

Audun Rundberg kom til Tromsø høsten 2000. Etter å ha hengt rundt i avislokalene til Utopia i flere måneder forbarmet redaksjonen seg over den underfundige skapningen fra Moen i Målselv. Rundberg fikk stillingen som desksjef, og brukte mesteparten av 2001 på å gjøre øynene firkantede foran dataskjermene. Rundberg fikk smaken på overskredne deadliner og arbeid langt ut i de sene nattetimer. Han fortsatte like godt som redaktør. Siden 1. januar 2002 har navnet hans prydet andresiden i studentavisa i Tromsø. Nå er perioden hans over. Det er på tide å legge inn årene, legge hodet bak, og tenke over hva han har gjort. Eller?

– Hva føler du nå?
– En uendelig tomhet.
– Slutt og tull. Hvordan har det vært?

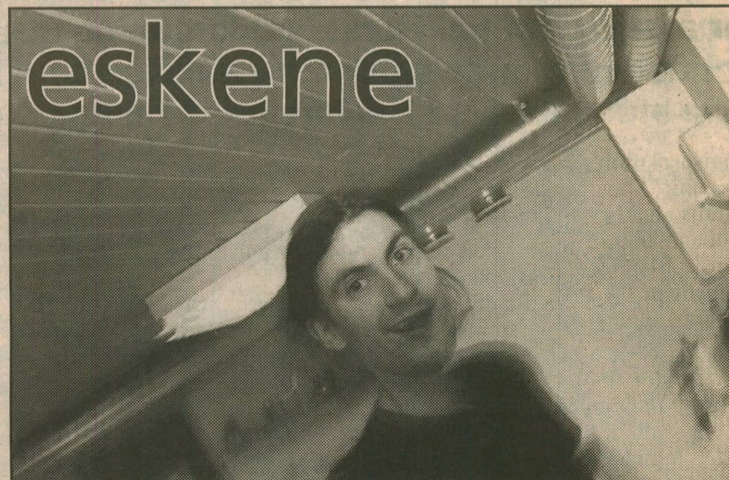
– Det har vært veldig, veldig gøy. På disse to og et halvt årene kunne jeg nesten ha skaffet meg en bachelorgrad. I stedet har jeg anvendt kunnskapen etter hvert som jeg har tilegnet meg den. I tillegg har jeg fått masse gode venner.

– Hvor mange vekttall har det blitt?

– Jeg er på hils med rektor. Jeg trenger ikke vekttall.

– Arbeidserfaring er jo veldig verdifullt det òg. Redaktørjobben tar seg nok bra ut på CVen.

– Sikkert. Jeg synes ikke det er så interessant å snakke om. I stedet for å fokusere på hva du har gjort bør du fokusere på hva du kan. Du

FERDIG: Audun Rundberg er ferdig som redaktør i studentavisa Utopia. Nå skal han bli student i Oslo.

må alltid forsøke å bli bedre. Det du gjør i dag kan du gjøre bedre i morgen. Men du blir ikke bedre om du venter med å gjøre det. Hørtes ikke det smart ut?

Etter nyttår flytter Rundberg til Oslo. Der skal han etter eget utsagn studere statsvitenskap på Blindern.

– Jeg ser at stillinga som redaktør i Universitas er ledig. Det er vel egentlig derfor du skal nedover?

– Ja, faktisk. First we take Nordens Paris, then we take Tigerstaden.

Høgskolen vil bli miljøfyrtårn

Tekst AUDUN RUNDBERG

Fellesadministrasjonen ved Høgskolen i Tromsø har søkt om å bli godkjent som Miljøfyrtårn. Høgskolen håper å bli godkjent før årsskiftet.

– Det er veldig nyttig å gå gjen-

nom rutinene, sier Vibeke Lundby, personaldirektør ved Høgskolen i Tromsø.

Lundby forteller at de har jobbet mye med å oppfylle kravene som stilles til et Miljøfyrtårn.

– Når det gjelder arbeidsmiljø hadde vi mye på stell. Vi har

imidlertid jobbet mye med miljøvennlig drift, avfallshåndtering og kildesortering. For eksempel så har vi satt i gang en holdningskampanje i forhold til papirforbruk, forteller Lundby.

Miljøfyrtårn-programmet startet i Kristiansand i 1996. Hen-

sikten med programmet er å heve miljøstandarden i private bedrifter og offentlige virksomheter. I Tromsø er det Tromsø kommune som bestemmer om en bedrift eller virksomhet får oppfylle kravene. Områdene et Miljøfyrtårn skal fokusere på er arbeidsmiljø,

innkjøp og materialbruk, avfall, energi, transport, forurensing, vannforbruk, intern informasjon og helse, miljø og sikkerhet.

14. november 2002 var det 388 Miljøfyrtårn i Norge. Ti av disse finnes i Tromsø kommune.

SKUFFA: Leiar i Tromsø akuttmedisinske foreining (Tams), Andreas J. Krüger, og studentstyrerepresentant Nina Helberg er skuffa og oppgitt over Arbeidsutvalet sitt avslag på Tams sin søknad til dei ekstraordinære semesteravgiftsmidlane.

Foto KJARTAN OTTERÅ

Straffa for fagleg aktivitet

Tromsø akuttmedisinske studentforeining søkte om pengar frå dei ekstraordinære semesteravgiftsmidlane, men fekk avslag. – Vi blir straffa for å driva fagleg aktivitet på fritida, meiner leiar Andreas J. Krüger.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Tromsø akuttmedisinske studentforeining (Tams) ved Universitetet i Tromsø har nesten hundre aktive medlemmar som skal få akuttmedisinsk trening. Treninga er eit supplement til den undervisninga dei får på utdanninga.

Tams søkte i haust om midlar frå dei ekstraordinære semesteravgiftspengane som Studentstyret skulle fordele. Kvart år fordeler Studentstyret ein del av pengane studentane betalar i semesteravgift ut til ulike studentforeiningar. På grunn av at semesteravgifta i år vart auka, fekk Studentstyret ein del ekstra midlar å fordela. I ein ny runde kunne foreiningane søke om å få tildelt desse midlane.

Idealistisk

Tams søkte blant anna om pengar til faglitteratur for utlån og til digitalkamera for bruk i undervisning. Dei fekk avslag på sin søknad. Grunn: Fakultetet bør sjølv stilla

med faglitteratur. Og: Pengar frå semesteravgiftsmidlane skal ikkje gå til kompetanseheving av nyutdanna legar. Dette meiner Arbeidsutvalet (AU) i Studentstyret, som har behandla søknaden.

– Her er det heilt klart blitt gjort ein feil, meiner leiar Andreas J. Krüger. – Tams er ein idealistisk studentorganisasjon som driv med fagleg aktivitet. Dette blir vi straffa for.

Direkte feil

I reglementet for fordelinga av dei ekstraordinære midlane står det blant anna at dei kan søka som: har arrangement/aktivitetar som har eit fagleg og/eller sosialt føremål. AU vurderer då søknaden på bakgrunn av medlemstal, aktivitetsnivå, behov for støtte og foreiningas føremål. Krüger meiner det er rart at mange foreiningar som utelukkande held på med sosial aktivitet får innfridd søknadane sine, medan Tams får avslag.

– Vi er absolutt ikkje misunne-

leg på dei andre foreiningane, men meiner dette er ein prinsippsak. Dei nedprioriterer fagleg aktivitet, seier han. Dessutan er det direkte feil som AU skriv i avslaget, at vi søker om midlar for å driva kompetanseheving av nyutdanna legar. Det vi gjer er å gi eit tilbod til medisinstudentane som gjer at dei er betre rusta når dei skal ut i arbeid.

– Dette er nok eit eksempel på

misforståing og feil i saksbehandl- inga, slår han fast.

Passivt Studentstyre

Medisinstudent og studentstyrerepresentant Nina Helberg, meiner heile saksgangen er roten.

– Etter at Tams fekk avslag, skreiv dei ein klage til AU. Men svaret på klagen kom ikkje før same dag som Studentstyret skulle fordela midlane, fortel ho. – Dette

er sjølv sagt alt for kort tid til å ta stilling til avslaget.

– Dessutan hadde Studentstyret sjansen til å ta saka inn, og behandla ho på deira møte når dei vart orientert om ho.

– Det gjorde ikkje Studentstyret, seier ei oppgitt Helberg. Eg meiner Studentstyret har eit truverdsproblem når dei vel å la ei slik sak få gå gjennom.

– Har ikkje gjort noko galt

Velferdsansvarleg i Studentstyret, Marianne Dobak Jensen, var blant dei som behandla søknaden til Tams. Ho meiner ikkje det er gjort noko galt.

– Tromsø akuttmedisinske foreining oppfyller krava for å søka om støtte midlar, men AU fann i si behandling

ikkje grunn til å etterkoma søknaden. Vi har inntrykk av at Tams er ein oppgåande organisasjon som held gode seminar, men når vi behandlar søknaden ser vi også på kva det er søkt pengar til.

– Men er det ikkje eit dårleg signal å gje når den einaste foreininga

med fagleg aktivitet får avslag?

– Søknaden er vurdert etter reglementet og avslått. Dette er ekstraordinære midlar, neste år er det vanlig fordeling igjen. AU har vist foreininga til den ordinære fordelinga om driftsstøtte som finn stad i vårsemesteret.

– Er det ikkje litt seint å få svar på ein klage same dag som midlane blir fordelt i Studentstyret?

– AU er klageinstans i denne saka, ikkje Studentstyret, seier Dobak Jensen.

Dobak Jensen legg til dei fleste som søkte tross alt fekk pengar.

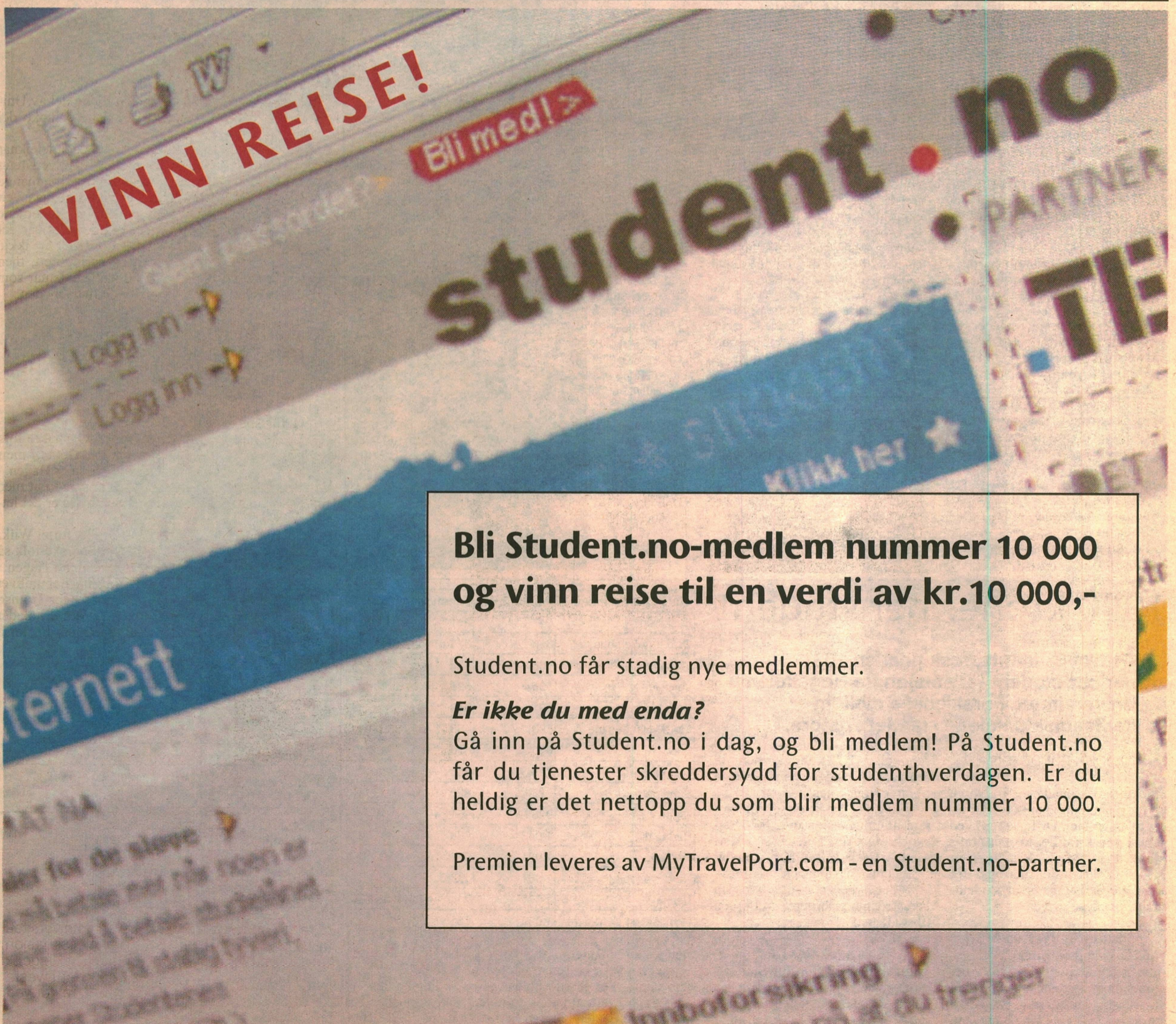
Gratis datamaskiner til studentorganisasjoner

Utopia skal gi bort fire datamaskiner til andre studentorganisasjoner i Tromsø.

Maskinene er kjøpt inn i 1998 og 1999. Maskinene leveres uten skjerm og med blanke harddisker.

Trenger organisasjonen din en datamaskin? Skriv en kort beskrivelse av studentorganisasjonen du representerer og send den til oss. Alle henvendelser må sendes på epost til **redaktor@utopia.no**.

Bli Student.no-medlem nummer 10 000 og vinn reise til en verdi av kr.10 000,-

Student.no får stadig nye medlemmer.

Er ikke du med enda?

Gå inn på Student.no i dag, og bli medlem! På Student.no får du tjenester skreddersydd for studenthverdagen. Er du heldig er det nettopp du som blir medlem nummer 10 000.

Premien leveres av MyTravelPort.com - en Student.no-partner.

Likevel reisestipend til studenter

Tekst AUDUN RUNDBERG

Studenter i Norge og Norden får likevel reisestipend neste år. Det er klart etter at statsbudsjettforhandlingene mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet nå er over.

– Vi er meget glade for at reisestipendet opprettholdes. Reisestipendet sikrer at studenter fra hele landet kan ta den utdanningen de ønsker uten at de taper økonomisk på studievalget, sier Johannes Fjose Berg, leder av Studentenes landsforbund.

– Jeg ble overraska da jeg leste Fremskrittspartiets forslag til budsjett og så at reisestipendet ikke var tatt med. Når de nå har fått det med er det positivt. Dette er viktig for studentbyen Tromsø, sier Tor Arne Morskogen, leder av Studentstyret ved Universitetet i Tromsø.

I forslag til statsbudsjett for 2003 foreslo regjeringen å fjerne reisestipendet for studenter i Norge og Norden. Studenter, læresteder og opposisjonen på Stortinget reagerte kraftig mot forslaget.

30 år på hvert år

18. november fylte Jarle Aarbakke, rektor ved Universitetet i Tromsø, 60 år. Aarbakke har jobbet som rektor siden 1. januar i år. Tidligere var han professor ved Institutt for medisinsk biologi ved Det medisinske fakultet her i Tromsø.

Kan miste heltidsleder

Høgskolestyret har vedtatt å gi Studenttinget 50.000 kroner mindre til neste år. – Mister vi leder på heltid vil det være en katastrofe for oss, sier Asbjørn Hudø, leder av Studenttinget.

Tekst AUDUN RUNDBERG

– Det er soleklart at det betyr noe å ha en leder på heltid, sier Asbjørn Hudø. Han har vært leder av Studenttinget ved Høgskolen i Tromsø (Hitø) i år. Dette er første gang Studenttinget har en leder i 100 prosent stilling.

Bra tilbakemeldinger

Hudø forteller at Studenttinget har fått bra tilbakemeldinger på at de fikk leder på heltid.

– Vi merker at studentrådene bruker oss mer når vi har mulighet til å være til stede på møtene. Vi har også fått studentrådet på Avdeling for helsefag opp og gå igjen, sier Hudø.

– Hvis ikke Studenttinget har en leder på heltid kan vi ikke ta på oss arbeid med fadderordninga og Debut-uka, mener han.

I høst ble semesteravgifta økt fra 350 til 400 kroner, og i desember skal Studenttinget fordele midlene fra semesteravgifta. Da kan tinget bli nødt til å dekke store deler av lønna til leder på egenhånd. Studenttinget kan også bli nødt til å sette av penger til underskuddsgaranti for student-

huset Driv. Dermed ender tinget opp med mindre penger å fordele til studentrådene og studentorganisasjonene enn tidligere år. Selv om semesteravgifta er økt.

– Vi økte semesteravgifta for å kunne øke aktiviteten til studentrådene og studentorganisasjonene. Vi har ikke gitt så mye penger til dem før, forteller Hudø.

Dekke

Studenttinget har i år to heltidsansatte. I tillegg til leder er det en organisasjonssekretær. Hitø har bidratt med 432.000 kroner til Studenttinget i år. Hitø har betalt halve lønna til organisasjonssekretæren. Studenttinget har betalt den andre halvparten. Med bakgrunn i innføringa av kvalitetsreformen har Hitø dekket lønna til en leder på heltid i år.

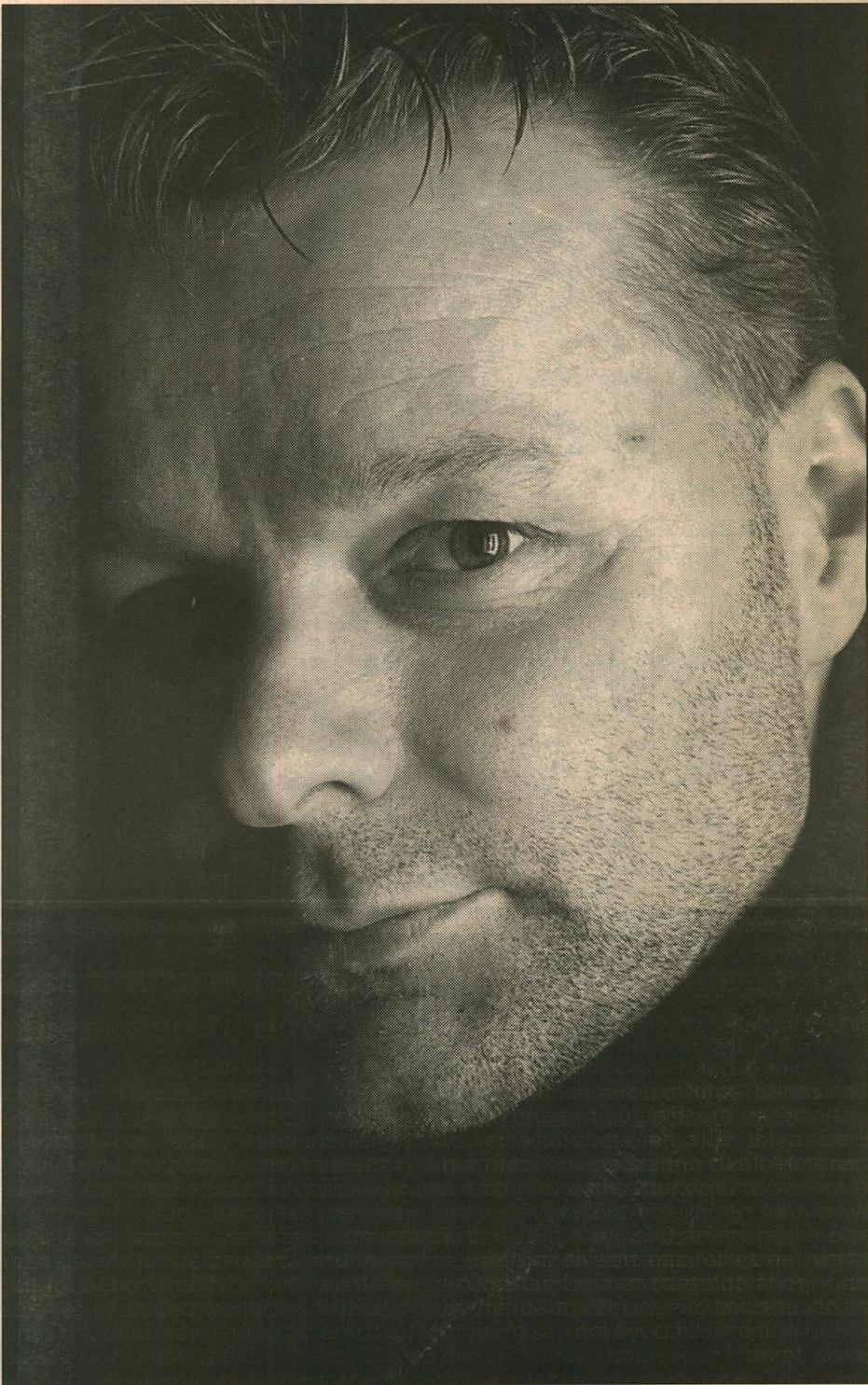
Til neste år skal Hitø betale hele lønna til organisasjonssekretæren, men ikke for leder. 50.000 kroner er satt av til denne stillinga.

– De fleste problemene ved innføringa av kvalitetsreformen vil komme neste høst. Dette er et signal på at Hitø ikke vil følge opp det som står i sørviserklæringa og strategiplanen, mener Hudø.

KAN DEKKE LEDER SELV:

Studenttinget kan bli nødt til å bruke av semesteravgifta for å beholde leder på heltid. – Vi økte semesteravgifta for å kunne øke aktiviteten til studentrådene og studentorganisasjonene. Vi har ikke gitt så mye penger til dem før, forteller Asbjørn Hudø, leder av Studenttinget.

Foto AUDUN RUNDBERG

Likevel ikke avgift for bruk av Classfronter

Høgskolen skal ikke ta betalt for bruk av datasystemet Classfronter neste år. I utgave 13 i høst skrev Utopia om avgiften på hundre kroner som ble innført i høst. Flere studenter reagerte på at de måtte betale for det de så på som vanlig programvare. – De foreslåtte inntektene på kr 100 000,- fra studentavgift for Classfronter strykes, og IT-seksjonen tilføres midler fra posten "Uforutsette utgifter" til dekning av tapte inntekter, heter det i vedtaket fra Høgskolestyret.

1000 kroner per student

I 2001 fikk Studentsamskipnaden 1051 kroner per student i fristasjon fra Høgskolen og Universitetet. Forskjellene mellom studentsamskipnadene i landet er store.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Studentsamskipnadene i Norge driver blant annet kantiner, barnehager og boliger. Drifta støttes ved at lærestedene stiller lokaler gratis til disposisjon. Ordninga heter fristasjon. Fristasjon gis også for andre velferdstiltak som studentsamskipnadene driver.

Raust universitet

For 2001 utgjør verdien av fristasjonsordningen 9,6 millioner kroner for Studentsamskipnaden i Tromsø. Universitetets bidrag utgjør 7.858.000, eller 82 prosent. Høgskolens bidrag utgjør 18 prosent,

eller 1.731.580 kroner. 28 prosent av studentene i Tromsø tilhører Høgskolen.

– Jeg har brukt disse tallene i min argumentasjon ovenfor Høgskolen og Universitetet, sier Kari Mette Darell Eliassen, styreleder i Studentsamskipnaden i Tromsø. – Tallene sier noe om hvordan lærestedene prioriterer velferden til studentene.

Store lokaler i Ås

Verdien av fristasjon for Studentsamskipnaden i Ås (Siås) er på 4.052 kroner per student. Einride Berg, direktør i Siås, sier den store verdien av Siås fristasjon skyldes

Studentsamskipnad	Per student	Per student (2000)
Buskerud	247	211
Oslo og Akershus	346	371
Stavanger	438	457
Vestfold	505	522
Østfold	591	593
Stord / Haugesund	596	488
Bodø	650	670
Telemark	795	810
Sunnmøre	877	893
Bergen	938	961
Hedmark	1.043	888
Tromsø	1.051	674
Nord-Trøndelag	1.061	1.008
Nesna	1.071	704
Romsdal og Nordmøre	1.093	761

mange store lokaler.

– Vi har seks kantiner. Slår man dem sammen er det uforholdsmessig mange kvadratmeter i forhold til antall studenter. Ville vi hatt så mange kvadratmeter om vi måtte

betale husleie selv? Svaret er nei, fastslår Berg.

Forskjellen mellom Studentsamskipnaden i Buskerud og Siås er på hele 1600 prosent. Berg mener man må se på hva som lig-

Studentsamskipnad (fortsettelse)	Per student	Per student (2000)
Trondheim	1.094	832
Sogn- og Fjordane	1.179	848
Finnmark	1.303	1.105
Harstad	1.383	1.442
Oslo	1.481	1.378
Oppland	1.539	1.526
Indre Finnmark	1.696	1.131
Agder	1.970	1.041
Narvik	2.946	2.687
Ås	4.052	3.502
Gjennomsnitt	1.075	925

Tabellen viser verdien av fristasjonsordningene per student for studentsamskipnadene i landet. Tallene til venstre er fra 2001. Kilde: Undervisnings- og forskningsdepartementet.

ger bak tallene.

– Det eneste som er fornuftig er å sammenligne med seg selv, mener direktøren.

BA STUDENTLAGET OG NY GENERASJON TA STILLING: Ingjerd Helene Jøssang og Kari Helene Skog fra Tromsø kristelige studentforbund gikk i forrige Utopia ut og ønsket at de andre kristne studentorganisasjonene i Tromsø skulle ta stilling til spørsmål om homofili og kvinnelige prester. **Arkivfoto AUDUN RUNDBERG**

Svar til Forbundet

Utopia ANNE M. HOLHJEM
og INGEBJØRG
SØRFONDEN BYE,
Tromsø Kristelige
Studentlag

Vi viser til Utopia nr. 13 og 14 der Tromsø Kristelige Studentforbund (Forbundet) ber bl.a. Tromsø Kristelige Studentlag (Laget) om å gjøre greie for sitt syn på kvinnelige prester og homofili. Nå er det ikke det som er Lagets hovedfokus. Mottoet vårt er: "Vi vil gjøre Jesus kjent, så han blir trodd, elsket og

etterfulgt." Vi vil vise studenter hvem Jesus virkelig var, at han var sann Gud og sant menneske, og fortsatt bryr seg om hvert enkelt menneske den dag i dag. Hvis vi bygger på det Jesus sa og gjorde, håper vi ikke vi er diskriminerende. Forneker vi noe av det Jesus sa, kan vi legge ned som kristen organisasjon. Laget i Tromsø har valgt å sidestille kvinnelige prester med mannlige, selv om det ikke gjelder Laget alle andre steder i landet. Når det gjelder spørsmålet om homofil praksis, så er det ulike

meninger innad i Laget. Det må en godta. En kan ikke nekte folk å ha en overbevisning. Men en ting er sikkert: Det er ikke vår oppgave å dømme andre for det de gjør. Hos oss er alle folk velkomne.

Vi synes det er bra at Forbundet engasjerer seg i samfunnspolitiske spørsmål, og bryr seg om ulike samfunnsgrupper. Vi trenger folk som gjør det. Men Laget har en annen måte å jobbe på. Vi legger mer vekt på sjølve forkynnelsen av evangeliet, ikke først og fremst å være et diskusjonsforum.

Tvunget medlemskap i NSU?

Utopia TERJE HÅKSTAD,
Sosialistisk Studentlag
(SSL)

Jeg viser til utrop fra Fred Johansen i tidligere nummer av Utopia, hvor han spør seg hvorfor han må være med i NSU.

Studentstyret ved Universitetet i Tromsø, studentenes øverste tilsitsorgan, har valgt å være et lokallag i NSU. Studentstyret ved Universitetet i Tromsø kan ergo velge å melde seg ut av NSU hvis man ønsker. Dette gjorde for eksempel NTNU for en tid tilbake, men de er i nå i en fase hvor de ønsker seg inn i NSU igjen.

Johansens påstand om at man er påtvunget medlemskap faller ergo på sin egen urimelighet. Det er Studentstyret som er medlem av NSU, ikke den enkelte student som sådan. Ønsker studentene gjennom Studentstyret å melde seg ut, står de selvsagt fritt til å gjøre dette. Studentene ved UiTø har derimot et uttrykt ønske om dette, og Johansen med flere står selvsagt fritt til å være uenig i dette medlemskapet, men jeg savner et skikkelig alternativ fra Fred Johansen om hvordan vi kan påvirke våre saker på f.eks. sentralt hold?

Studentstyret i Tromsø er et lokallag av NSU, og består av 25

representanter, hvorav 11 velges fra studentpolitiske lister, det er 1 representant fra International Students Union (ISU), 1 representant kommer fra den samiske studentorganisasjonen SSSR, og resten av representantene er fakultetsrepresentanter. Ergo er de studentpolitiske listene i et mindretall i Studentstyret ved UiTø. De andre lokallagene av NSU; Oslo, Bergen, Ås, NSU Høyskolene og NSU NHHS, er også demokratisk organisert, om enn på noe ulikt vis.

Når det gjelder Johansens kommentar om at NSU fører en sosialdemokratisk linje, faller dette utsagnet også på sin egen urimelighet. Studentene utgjør ingen homogen masse, ergo utgjør heller ikke de ulike lokallagene til NSU det heller, og dermed heller ikke NSU sentralt. Dette er demokrati.

Ønsker Fred Johansen å påvirke sine egne og studentenes felles interesser, er UiTøs studenttillsitsorganer naturlige instanser å benytte seg av for han. Vi har senest nylig hatt urnevalg til de politiske listene hvor alle studenter kan være med å si sin mening.

Når det derimot gjelder Fred Johansens poeng om manglende informasjon, støtter jeg han.

Ved urnevalget til de studentpolitiske listene, drives det

nødvendigvis valgkampanje av de ulike listene. I tillegg til dette fremmet jeg i høst et forslag i Studentstyret som ble vedtatt om at Studentstyrets Arbeidsutvalg (AU), i samarbeid med valgstyret skulle utarbeide en strategi for å øke valgdeltakelsen ved årets urnevalg. Dette tilsier nødvendigvis økt informasjon og en ramme rundt valget som inviterer til deltagelse. Dette vedtaket i Studentstyret ble ikke fulgt opp av Studentstyrets AU, og dette er svært beklagelig. Det eneste man valgte å gjøre for å øke informasjon og lage en ramme rundt årets urnevalg, var å fjerne fjorårets paneldebatt, hvor de ulike listene debatterte. Dette er for dårlig.

Jeg har også fremmet en sak i Studentstyret om økt informasjon om Studentstyrets og NSUs arbeid på Studentstyrets hjemmesider, samt at man ser på mulighetene til å gjennomføre urnevalgene over Internett. Arbeidet med å se på dette er i gang, og Studentstyrets Internett sider er etter sigende snart oppdatert på en skikkelig måte (<http://www.uit.no/studentstyret>). Undersøkelser viser at Internett er meget viktig for politisk interesse og debatt, og dette bør Studentstyret i Tromsø ta konsekvensene av.

Utfordrer kristne organisasjoner

400.000 stjålet fra Univers

SVARER: Faksimile av saken fra forrige nummer av Utopia, som Tromsø Kristelige Studentlag nå svarer på.

LYST PÅ EN MORSOM OG UTFORDRENDE SOMMERJOBB?

CISV-Tromsø søker engasjerte personer over 21 år til å være delegasjonsledere for tre grupper med fire 11-åringer som skal på internasjonale barneleire i Brasil, Tyskland og Filippinene 4 uker sommeren 2003.

Kontakt Torill Langseth **77638298 / LACL@online.no** for mer info og søknadskjema.

Ellers se oppslag på ulike studiesteder og Driv

NB! SØKNADSFRIST 28.JANUAR 2003

Centrum * Libris

Fagbøker

Posters

Vi har bøkene og materiellet du trenger

Stor fagbokavdeling i 2. etg. med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, multimediaavdeling, video etc.

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart etc.

Vi bestiller prompte de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Multimedia

Skolerekvisita

Video

Postboks 533, 9256 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr.: 77667200
Teletaksnr.: 77685301
E-post: erik@centrumlibris.no
Internett: www.centrumlibris.no

GÅ LENGER

MASTER OF SCIENCE

– for deg som har en 3-årig grunnutdanning

BIs mastertitler er svært anerkjente, og gjør deg etterspurt på arbeidsmarkedet. Men viktigere enn selve tittelen er kompetansen og kunnskapen studiene gir deg. I tillegg til spesialisering innen ett eller flere fag, får du bred innsikt innen mange viktige områder på et høyt nivå, noe som til sammen åpner et vidt spekter av jobbmuligheter.

Fakta om studiet

- 2-årig internasjonalt anerkjent Master-grad
- MSc bygger direkte på en 3-årig grunnutdanning/bachelor-grad innen øk.adm., finans, markedsføring eller tilsvarende
- Det kreves ingen arbeidserfaring
- MSc innen Business, Financial Economics og Marketing
- Gode utvekslingsmuligheter

For studiekatalog og nærmere informasjon kontakt vårt callsenter: 810 00 500
e-post: msc@bi.no
www.bi.no/msc

BI

Når lavmål blir standard

Utrop NINA HELBERG,
studentstyreprerentant med.fak og
listekandidat SSL

Kjære Olav Benjaminsen og alle utenforstående (de er det mange av...)

Grunnen til at jeg svarer på det mer eller mindre diffuse innlegget om rasismeanklager i forrige Utopia, er at jeg sitter som en av med.faks representant i studentstyret. Vedkommende som det siktes til er fra mitt fakultet og jeg har derfor fulgt opp saken. For alle som ikke kjenner saken (det er vel de fleste) har det innad i International Student Union (ISU) foregått en heftig mailutveksling startet av Moderats Felicity Pritchard, også leder i ISU. Det har ikke helt slått Benjaminsen at moderat startet det hele selv. Videre sendte en internasjonal student ved mitt fakultet et svar hvor han påpekte at Moderat ikke var et godt alternativ for internasjonale studenter, og hvor han oppfordret internasjonale studenter til å stemme Sosialistisk studentlag (Ssl) fordi han mente at det var gunstigst for internasjonale studenter. Dette var på ingen måter et bestillingsverk fra Ssl. Ssl har et mangeårig engasjement for internasjonale studenter og tidligere internasjonalt ansvarlig Terje Håkstad og nåværende Anja Katrine Skjelnes var toppkandidatene for Ssl, i tillegg har jeg selv, også kandidat for Ssl, fartstid som internasjonal student. Det er derfor ingen umiddelbar grunn til å tro at mailen var skrevet på noe annet enn logikk.

Til Benjaminsens påstander/antydninger: Det er lavmål av moderat å sette ut rykter om at de er blitt kalt rasister for å vekke sympati. I denne saken har ingen kalt moderat rasister. Jeg anser det som ventelig at moderat liste kommer med en skriftlig/offentlig unnskyldning til studenten. Jeg har opplevd situasjonen som truende på vegne av vedkommende student da man skal ha oppsøkt fora hvor man venter å finne han. Det er direkte flaut at internasjonale studenter mottas på denne måten. Og hvor ble det av ytringsfriheten? Dersom Benjaminsen

overbeviser meg om at han er kalt rasist så gjerne. Men inntil da forventer jeg en unnskyldning og det snarest.

Benjaminsen fremmer krav om korrekte opplysninger – det sto å lese svart på kvitt at moderat gav økonomisk støtte til ISU. Er dette korrekte opplysninger? Det er kun moderat liste som kan beskyldes for å bruke disse mailene for å fremme sin sak. Da tredjeliste kandidaten i moderat går ut til internasjonale studenter å ber dem se etter engelske plakater – vel vitende om at kun moderat har slike. Dersom det er så beklagelig at studenter som stiller til valg bruker denne måten å drive selv politikk på bør Moderat liste gå i seg selv. Det er helt ønskelig at vi får barnehage på campus fort da innlegget i forrige Utopia, slik jeg leser det, kun kan tolkes dit hen at moderat trenger barnehage fort.

Jeg vil oppfordre Benjaminsen i framtiden om å kalle en spade for en spade og ikke komme med slike difuse innlegg som bare er forvirrende. Man må være innblandet eller trollmann for å forstå hva han kanskje kunne hintet til.

For min egen del vil jeg si at jeg kun blir provosert når moderat går rundt og sprer rykter om at noen skal ha kalt dem rasister. Dersom moderat har et slikt desperat behov for PR så la det i alle fall ikke gå ut over andre. Vis litt kreativitet. Hvis Benjaminsen frykter at noen fra moderat liste kanskje kunne inneha rasistiske meninger bør Benjaminsen kanskje trekke seg fra listen med umiddelbar virkning – man kan jo aldri vite.

Jeg hadde håpet at man kunne legge saken død da verken jeg eller vedkommende student ønsket å beskjeftige oss med den. Det er da virkelig fare for krig i verden, også skal dette oppta min tid. Men jeg ventet gjerne på en unnskyldning.

Når velferd ikke er viktigst - og hvem avgjør egentlig det?

Utrop DAG-HELGE RØNNEVIK,
TSI Hovedstyre, ansvarlig for
Studieringen

Den 29. oktober hadde Studentstyret ved UiTø et møte der en pott på 2.7 millioner kroner fra årets semesteravgift skulle fordeles på de forskjellige studentforeninger og organisasjoner (Driv, Studentstyret, Samfunnet, Utopia, TSI, ISU, UKA m.fl.). Studentstyret består av 25 personer fra UiTøes ulike fakulteter og politiske partier. I forkant av tildelingsmøtet ble det satt ned et utvalg bestående av 4 personer som skulle behandle alle søknader som kom inn. De skulle så komme med en innstilling til Studentstyret med den fordelingen de mente var mest riktig. Når det var gjort var det opp til Studentstyret å vurdere hvorvidt innstillingen skulle vedtas, eller om det skulle gjøres endringer. Ved slike tildelinger er det alltid noen som får mer, mens andre får mindre. Det er ikke noe nytt ved det. Men jeg mener det er stor grunn til å sette spørsmålsteget ikke bare ved Studentstyrets prioriteringer, men også ved selve prosessen som fører fram til hvor mye støtte en søknad blir innvilget.

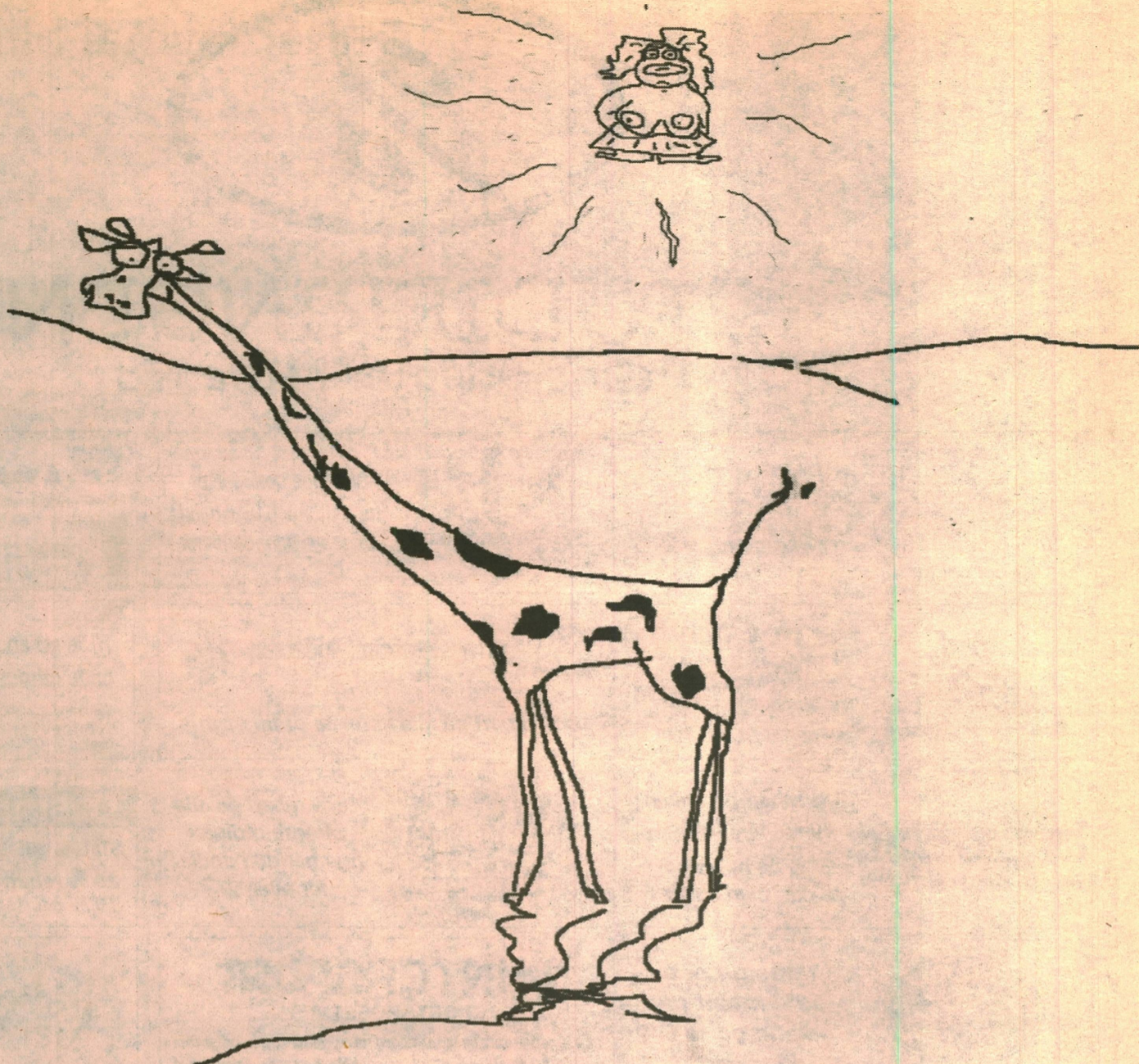
Studieringen (ei velferdsordning som administreres av TSI og som jobber for at bedrifter i Tromsø skal gi rabatter til studenter i Tromsø) hadde søkt om 25.000,- i støtte. Vi ble av utvalget innstilt til kroner 10.000,-, men ble av Studentstyret tildelt kroner null. Vi får altså signal fra Studentstyret om at Studieringen ikke er verdt å satse en eneste krone på. 25.000 kroner er under 1 % av 2.7 millionene som totalt ble fordelt, og under 4 % av det fondet på 635.000 kroner som ble satt av til underskuddsforetaket Driv. Studentstyrets evne til å disponere midler til studentvelferd virker ikke imponerende. TSI vil vurdere å legge ned eller frasi seg ansvaret for Studieringen dersom det ikke er større politisk interesse for å ha

ei oppegående rabattordning for studentene i Tromsø. Vi håper vi slipper det.

Men det som kanskje bekymrer oss mest er at Studentstyrets argumentasjon for å avslå vår søknad tok utgangspunkt i noe helt annet enn det som stod i søknaden (argumentasjonen gikk på at Studieringen bør være selvfinansiert, hvilken den selv sagt er. Søknaden gjaldt støtte til noe helt annet). Det kunne rett og slett virke som om Studentstyrets medlemmer ikke hadde lest søknaden vår. Hvordan kan det ha seg? 2.7 millioner kroner deles vel ikke ut på måfå? Tja, si ikke det.

Det deles nemlig ikke ut kopier av søknadene på styremøtet. Det forutsettes derimot at samtlige styremedlemmer på forhånd skal ha oppsøkt studentstyrets kontor og satt seg inn i søknadene som skal behandles. Det er et velkjent faktum at det er et fåtall av de 25 medlemmene som gjør dette. Resultatet er at majoriteten av den forsamlingen som sitter og skal fordele millioner av kroner ikke kjenner innholdet i de aktuelle søknadene. Viktigheten av å være fysisk tilstede på tildelingsmøtet for å påvirke Studentstyret blir dermed alt for stor. Det blir om å gjøre å rope høyest. Dette er kanskje ikke alle søkere klar over, og disse vil være taperne ved en slik tildeling - uansett hvor velbegrunnet søknad de har levert. For den er det jo kun et fåtall av Studentstyrets medlemmer som har lest.

Dette framstår som en lite tillitsvekkende måte å foreta ei såpass viktig tildeling på. Man bør kunne stole på at Studentstyrets medlemmer setter seg inn i sakene før de vedtar enten det ene eller det andre. Vi håper praksisen vil bli endret i framtiden, slik at alle søkere får like stor sjanse for å få den støtten de kanskje fortjener.

parentes

Bedrevitenskapelig fakultet gjengir fritt etter virkeligheten:

- There ain't no such animals!

Mot mørkets indre skred Stanley frem. Fra Zansibar hadde han og hans menn satt ut på en ferd mot det forfatteren Josef Conrad kalte *The heart of darkness*. Der ingen hvit man før hadde tråkket i graset, trampet den brave journalist seg frem helt alene. Det var en kamp mot jungelsykdommer, parasitter og ville negerstammer. Stanley var en listig mann, og som historien forteller oss fant han sin Livingstone, fikk fremført sitt *I presume* og lot siden ikke høre fra seg på sitatfronten. Dette er ikke en historie om dr. Livingstone. Dette er historien om den første giraffen som kom til Europa og hvorledes dette gikk til.

Gnuer og gaseller

Da morgenen rant den n-te dagen på den, som før nevnt, farefulle ferd, skuet Stanley og hans menn ut over en endeløs slette. Der gresset en mengde dyr, store, små, gule og grønne. Noen hadde den hvite mann sett før; Her var gnuer og gaseller, løver og hyener. Det gule gresset bølget i den svale morgen bris. Og som ved et mirakel lettet hundre tusen flamingoer. (Forstå det den der kan.) En tåre viste seg da i øyet til den store erobreren, edens slette lå der for hans verkende føtter. Etter å ha vandret over sletten en stund kom de til noen veldige trær. Bak trærne rørte det seg et merkelig dyr. Høyt over hodene deres, oppe i trekronene, kunne de se to sorte øyne som så ut som en blanding av ku og hest, også gul med brune flekker. Bena rakk en voksen mann til over hodet. En av Stanleys følges-

menn utbrøt i sin forfjamselse:
- *There ain't no such animals!*

Kamel!

Deretter var det stille en stund før det lød et dommedagsekko fra Stanleys børs. Dyret som ikke kunne finnes, traff bakken med hele sin lengde og hele sin tyngde. Noen av bærerne ble truffet av den lange halsen. De ble skadet såpass at de ikke kunne bære mer. Stanley avlivet dem derfor, som den storsinnede mann han var. Slik viste han at han ikke lot de innfødde lide unødig mye. Dette falt hans hjerte tungt, da det var en hel kasse med stilton og portvin han nå ikke lenger kunne få med seg videre på sin ferd.

- Mye må en gå gjennom for den pokkers historien, tenkte han stille i sitt sinn.

- Kamel! Det må da være en slags kamel. Inne i teltet den natten gikk ordet varmt mens de hvite menn diskuterte hva i alle dager det var de hadde skutt. Gruppens biolog hadde gjort noen raske skisser i boken sin. Han hadde sett mye rart i sin karriere som oppdager, til og med fått sitt navn på et par arter. Denne nye arten ville han kalle opp etter sin kone.

Mer stilton og portvin

Hun satt hjemme og holdt huset mens han var ute og oppdaget de sorte flekkene på kartet. Denne konen som gikk hjemme i England og puslet med sine kniplinger, slik en hver god kone burde gjøre, het, som den oppvakte leser sikkert har gjettest; Giraff. Således gikk det til at en av jordens mest besynderlige skapninger fikk sitt navn. Navnet har mer å gjøre med kniplinger i et viktoriansk Britannia enn med selve dyrets beskaffenhet. Skissene av det som fra nå av var en

giraff, ble sendt den lange veien ned til kysten, sammen med en beskjed om å sende et par bærere til med mer stilton og portvin. Stanley fortsatte deretter ut av denne tekst og inn i historiebøkene.

Skissene av giraffen reiste den lange veien over havet tilbake til det stolte landet Virkeligheten, kalt Britannien. På veien ble de mer og mer krøllete og bleke.

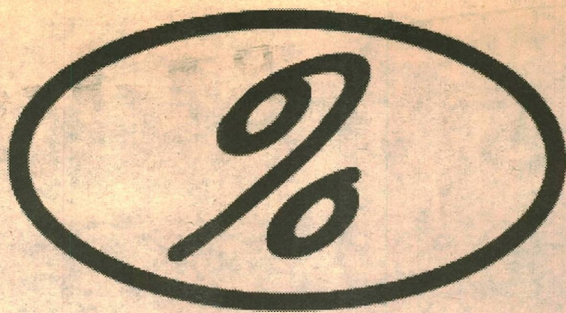
Pengemangel

Til slutt kunne en ikke lenger se hvordan giraffen egentlig hadde sett ut. Det var derfor kopier med nye sterke og klare farger som ble overrakt kommissæren for nye dyr ved universitetet i Virkeligheten.

- Her har dere et flott, nytt dyr. Dere skal lage en modell av det, sa kommissæren for nye dyr til professorene ved universitetet i Virkeligheten. Det ble et stort spetakkel, for selv om fargene var sterke, klare og fine var det ellers bare en masse streker her og der som ikke hang sammen. *Giraff*, sto det, med store bokstaver, på toppen av arkene med masse streker og klare, fine farger. Ikke var der penger til å kjøpe plastelina til å lage giraffen av heller. Siden det i beskrivelsen av giraffen sto at oppdagerne først hadde lurt på om det var en kamel de hadde skutt, lagde de gamle menn til slutt en kamuflasjefarget kamel i gul og brun. Denne ble stilt ut i en diger monter som hele folket gikk forbi mens de utbrøt at slike dyr kunne da ikke finnes!

(om kvalitetsreformer)

Tekst ERLEND HEGNAR

STUDIERINGEN

Gir studenter bedre råd

J BRØDRENE
JOHANNESSEN AS
HERRE- OG UNGDOMSKLÆR
v/brua - Tlf. 77 68 35 41 - Tromsø

10 % rabatt på alle varer til ordinær pris
når du handler for over 400,-

NB
Nordlands Banken

Fr. Langesgt. 14 - Tlf. 77 66 30 00
www.nordlandsbanken.no

Gunstige betingelser
for studenter, bl.a. halvt
årsgebyr og mobilbank

J.M.HANSEN

www.jmhansen.no
Telefon: 77 66 55 00

expert

Din ekspert butik i sentrum

Gratis hjem-
kjøring ved kjøp
av kapitalvarer

Bowling & Squash

Ha det gøy!

20-33% rabatt før klokka
17. etter klokka 22, samt
hele lørdag og søndag!

Stakkevollv. 51, Tlf 77 61 97 70

Urmester Noralf Andersen

Stortorget 3 - Tlf: 77 68 26 55

10 % rabatt på alle varer til ordinær pris

10 % rabatt på hele pizzaer,
både inhouse og take away

**DOLLY
DIMPLE'S**

Nerstranda, Workintunet, Tromsø, Pyramiden. www.dolly.no
Telefon 77 63 71 11

SPESIALFORRETNING MED BRILLER OG KONTAKTLINSER I SENTRUM

Brillehuset as

Storgata 88 • Postboks 778, 9258 TROMSØ

10 % rabatt på briller
og kontaktlinser

20 % på halvårs-
pakker med linser

**Britt's
BOUTIQUE**

Storgt. 89 Telefon: 77 60 19 80
Jekta Telefon: 77 60 71 90

10 % rabatt på alle
varer til ordinær
pris når du handler
for over 50,-

Statoil

STATOIL ISRENNÅ, Stakkevollv. 328, Tlf. 77 67 05 43

20 % rabatt på bilrekvisita og service,
10 % på dagligvarer

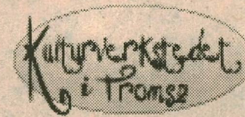

Markedsplassen - Telefon 77 68 22 54

Taras gir deg
10% rabatt på
kaffe og te i
løsvekt

INTERSPORT
SPORTSHUSET A/S

10 % rabatt på alle varer til ordinær pris når du handler for
over 300,- (gjelder ikke sykler, sykkel-, klatre- og fiskeutstyr)

Oldt Brevstasjon - Sture Tjoknefjell

Opptil 27 % rabatt på
opplevelser for kropp
og sinn

Bankgt. 1 (rødt hus bak SAS-hotellet)
www.kulturverkstedet.no
776 80 390

MACK-JELLEREN
1877
Mat & Kultur

Sjøgata 12, 9008 Tromsø
Telefon: 77 68 20 85

Studentdrikke
til 45,-
Dagens
husmannskost
til 69,-

OG SYSTUE

10 % rabatt på reparasjon
av lærprodukter samt
"joggebrodden Spiky"

Strandgt. 34
vis - a - vis postkontoret
Telefon: 77 68 46 82

TROMSØ

Årlig festival 23.-26. januar.
Store rabatter til studenter

www.nordlysfestivalen.no

Mestergull

Tromsø Gullsmedforretning
Storgt. 51, 9008 Tromsø, Tlf. 77 68 32 66

10% rabatt
på alle ordinære
priser ved kjøp
over 150,-

NYE VINLEGGEREN A/S

Strandgata 34, vis - a - vis postkontoret, Tlf. 77 65 68 70

10 % rabatt på alle varer til
ordinær pris

SOMMARØY
Kurs & Feriesenter

www.sommaroy.no
Telefon 77 66 40 00

20 % rabatt på
overnatting.
Gode priser på
mat og drikke

15% rabatt på CD'er
til ordinær pris

STORGT. 32, TELEFON: 77 61 00 33

**MADRASS
HUSET AS**
TROMSØ

Hulderveien 8 (ICA-senteret)
Tlf. 77 65 84 00

15 % rabatt
på alle varer
til ordinær
pris

Sommarøy Cruise A/S

Sommarøyveien 61, 9110 Sommarøy
(+47) 917 41 378, www.sommaroy-cruise.no

25 % rabatt på utleie av båter

NOR-CARGO

45 % rabatt på flytting og transport

P.b. 1053, 9261 Tromsø, Telefon 77 64 80 90

**IVAR'S
MUSIKK**

Skippergt. 13 (v/bruhodet) - www.ivalsmusikk.no

Opptil 15 % rabatt på instrumenter og rekvisita

**NATUR OG
UTFORDRING**

www.naturogutfordring.no
Telefon 77 63 26 66

TROMSØ FARVEHANDEL A.S
10% rabatt på alle
varer til ordinær pris.
5% rabatt på parfyme

Storgt. 79-83, Tlf. 77 68 24 51

TC Parfumeri

STUDENTRABATT/ STUDENT DISCOUNT!

Studieringen administreres av Tromsøstudentenes
Idrettslag (TSI). Rabatten er personlig og innrømmes
ved visning av gyldig studentbevis og betalt semesterav-
gift. Interesserte bedrifter bes ta kontakt med TSI-kontoret.

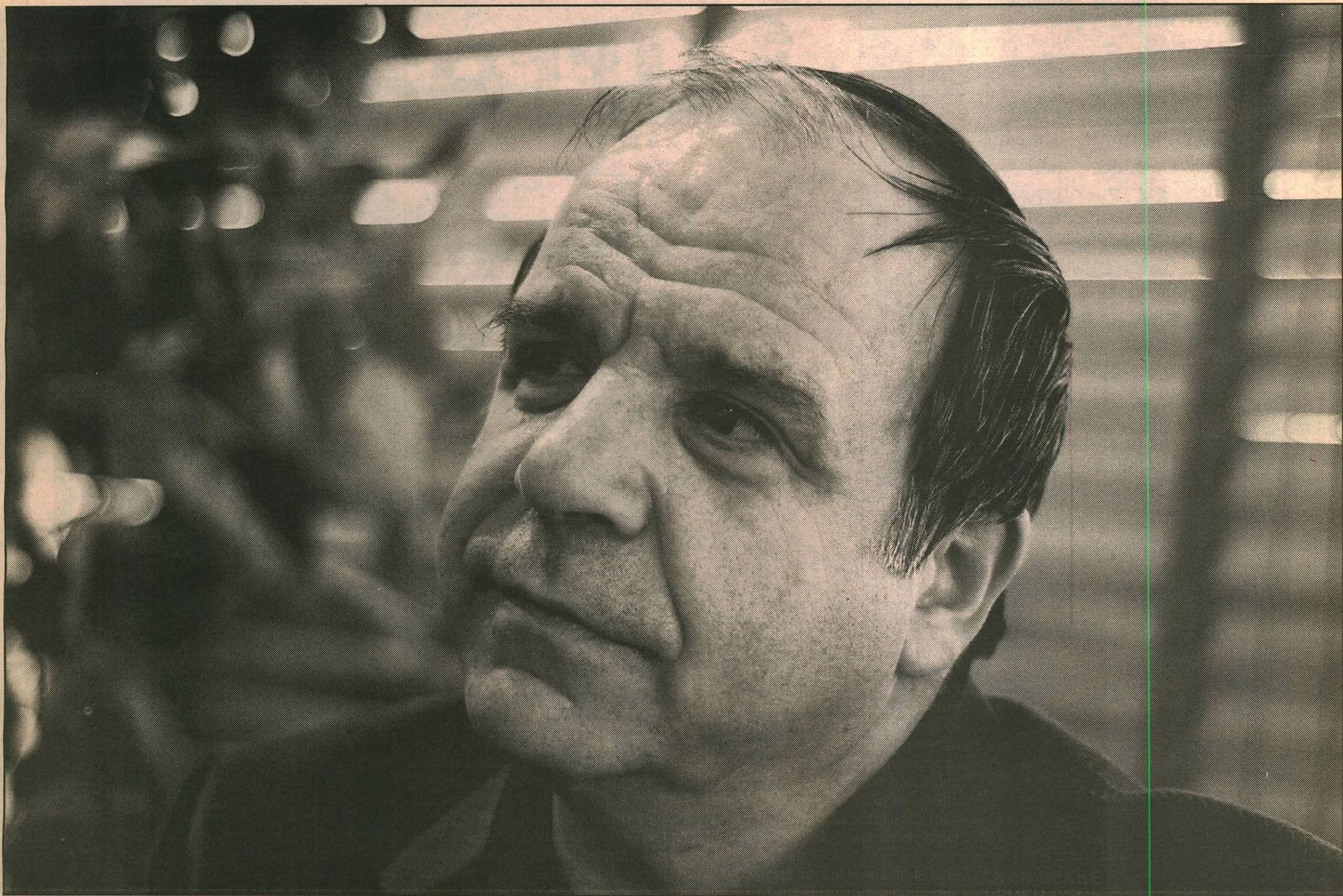
TSI Hovedgården, 9037 Tromsø.
Telefon 776 44579
E-mail tsi@tsi.org.uit.no.
Hjemmeside http://tsi.org.uit.no

STUDENTRABATT HØSTEN 2002

Åndeleg språkkunstnar

SPRÅK: Saman med kona Ingrid har Sigmund Evensen vert med og laga eit skriftspråk for umanakainafolket på Papa Ny Guinea. Og i 1999 fekk folket Det nye testamente på sitt eige språk.

Denne mannen vil at alle skal få sjansen til å lesa Bibelen. Derfor tok han heile familien med til ei øy i Stillehavet.

Oslo for to år sidan. Sigmund Evensen sit på t-banen. Alle andre stormar opp og ut, men Evensen reiser seg ikkje. Kva er det alle stressar etter, tenkjer han. Kva er det dei skal nå?

– Det var då eg fann ut kor forandra eg var. Eg tenkte: Sånn var eg før! Før eg reiste jobba eg som maskiningeniør og var oppdratt til produktivitet og effektivitet. Dette var meg for tjue år sidan.

Kva hadde skjedd på desse åra?

Umanakainafolket

I 1979 reiser familien Sigmund og Ingrid Evensen med to barn til Papa Ny Guinea, med eit sterkt ønske om at flest mogleg skulle få sjansen til å lesa Bibelen på sitt eige språk. Ekteparet er i åra før avreise blitt godt skolerte lingvistar, og no vil dei oversette Det nye testamente til eit lokalt stammespråk.

Evensen går fleire dagar åleine rundt i fjella på Ny Guinea og leitar etter ein landsby å slå seg ned i. Han finn Bonenepi, der kjem han i kontakt med umanakainafolket. Lokalbefolkninga har ei legende om at det ein dag skal koma ein kvit mann med hår på kroppen og slå seg ned i landsbyen. Denne mannen skal bringe dei ein betre kvardag. Og det får dei.

Når Sigmund Evensen og familien kjem til Bonenepi er dei heilt blanke, dei kan ingen ting.

– Vi vart som ein liten baby, adoptert av denne stamma, og med eit sterkt ønske om å læra. Alt var jo nytt, vi måte læra oss eit heilt nytt språk og ein heilt ny kultur, fortel Evensen.

Eige skriftspråk

– Vi gjekk rundt og peikte på ting og dei sa kva det heitte. Problemet var at stamma ikkje hadde noko skriftspråk. Vi måtte skrive ned alt fonetisk.

Og slik får umanakainafolket utvikla sitt eige skriftspråk. I saman med dei innfødde byrjar Sigmund og Ingrid å skriva ned og systematisera språket. Språket hadde i utgangspunktet ein grammatikk, utfordringa deira er å skildra det.

– Etterkvart prøvde vi å få folk til å skapa sine egne historier, eller å skriva ned eventyr og legender. På denne måten får dei bevart kulturen sin, og dermed eigenarten til stamma. Slikt er med å skapa ein sterkare identitet, forklarar han.

Nordmennene møter mykje velvilje på Ny Guinea. Regjeringa er interessert i at flest mogleg av innbyggjarane skal kunne lesa og skriva, og ekteparet får i oppdrag å oversetta fleire helsebøker til språket.

Må velja sjølv

Samtidig har dei ein avtale med den lokale kyrkja om å oversette Det nye testamente. Dette er det store prosjektet.

– Ser du på deg sjølv som ein misjonar?

– Eg veit ikkje om eg vil kalla meg ein misjonar. Ordet misjonar er i utgangspunktet ganske belastande. Det er ofte knytt til det å prakke på nokon ei tru, at nokon skal vera som deg, forklarar han oppglødd. Mi haldning er: Eg er ein kristen som ønskjer å hjelpe til med å gjera Bibelen tilgjengeleg for alle. Eg syn-

tes umanakainafolket også burde ha moglegeita til å velja om dei ville ta til seg kristendomen eller ikkje. Dei må få lov til å ta stilling til Bibelen på eiga hand, understreker han.

Tid

– Tradisjonelt sett har folket her vert anemistar. Dei har trudd på ånder og på dei døde. Det er ei slags naturtru. I tillegg så kom kyrkja for omlag hundre år sida. Umanakainafolket tok til seg litt frå kristendomen og har plukka litt her og der, noko som har skapt ein del forvirring og misforståingar, meiner Evensen.

No sit han på flyplassen i Tromsø, med berbar PC og mobiltelefon innan ei armlengd avstand, og kikkar opp på klokka i taket. På veg til Oslo og til nye foredrag, og lansering av hans bok om tida på Ny Guinea. Tidsaspektet var annleis i der.

– Folket vi budde hos dreiv med jakt, sanking og litt dyrking. Dei har eit heilt anna forhold til tid enn oss. Dei har ikkje noko dei skal rekka, forklarar han.

Omvendt kultursjokk

– Har du med deg noko av haldningane derifrå, eller har du falt tilbake til det vestlege jaget?

– Eg føler eg har lært veldig mykje på desse åra, og fått eit mykje rikare liv. Eg prøver å behalda mange av dei verdiane eg har fått med meg, seier Evensen. Men samtidig meiner eg det er viktig å retta seg etter dei normene som gjeld i det samfunnet du til ei kvar tid er i.

Sigmund Evensen liker seg ikkje

særlig godt i Noreg og kunne godt tenkt seg å reisa tilbake. Han har slitt med det han kallar eit omvendt kultursjokk sidan han kom heim.

– Når du reiser ut er du førebudd på alle dei nye inntrykka. Når du skal heim igjen trur du alt er som før, men både familie og vennar har forandra seg, og ikkje minst, du sjølv har forandra deg. Du får eit lite sjokk.

Nestekjærleik

I dag, tjue år etter at Sigmund Evensen kom til øyriket i Stillehavet, trengjer det moderne samfunnet seg stadig meir innpå. Ungdomane frå umanakainafolket reiser inn til byen og tar seg jobbar. Kanskje spring dei rundt og vaskar bilvindaugo, kanskje gjer dei reint i gatene. Dei innfødde i Bonenepi har så smått begynt og dyrka kaffi. Med jamne mellomrom drar dei ut til kysten og sel varene. For pengane kjøper dei nye varer i butikken dei har fått.

– Men den største endringa, trur eg, er at livskvaliteten er blitt betre. Då eg kom var det mykje sjølvdrap og drap der. Og svart magi. Nå ser det ut som dei har fått ny mening i tilvære, fortel han og smiler litt lurt.

I 1999 var oversetjinga ferdig og Det nye testamente kom ut på det lokale språket.

– Den nestekjærleiken vi møter der har nok påverka dei, ja.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto AUDUN RUNDBERG

Kultur

Kulturkommentar

Sats kommers!

I mars måned neste år går Uka 2003 av stabelen. Då er det studentane sin tur til å setja sitt preg på byen med kulturelle arrangement. Innhald og kvalitet har sidan starten i 1982 variert mykje i Uka. Av og til har det populærvitskaplege stått i sentrum, andre gongar er det dei store banda som er trekkplaster. Ukarevyen er alltid sentral. Av og til er alt på det jamna, ingen trekkplaster og ingen profil eller gjennomgangstema. Vi trur trekkplaster er nøkkelen. Når Uka skal få eit rykte og byggja opp sitt image, er det dei store tinga ein må tilby. Namnet Uka er ikkje nok for å selja denne kulturfestivalen. Det såg vi i fjor. Då dei store namna falt frå like før starten, vart oppslutninga om Uka laber. Uka består av masse små delar som skal gjera heilheita. Men Uka må ikkje følast oppsplitta. Ein treng eit stort trekkplaster som folk kan samlast rundt, og som ein kan setja merkelappen Uka på. Viss Uka klarer å få eit slikt trekkplaster, er mykje gjort. Då er imaget sikra. Då er pulsen høg og det blir med eit lettare å få skapt engasjement rundt dei andre arrangementa.

Kven skal så eit slikt trekkplaster vera? Det er sjølv sagt ikkje berre å velja og vraka. (Konkurransen er hard og dei store namna er dyre å få opp til Tromsø.) Men ein ting er sikkert. Eit trekkplaster må nødvendigvis vera kommers. I dagens Tromsø druknar vi nesten i konsertar med glimrande, halv-kjente band. Dei må vi styra unna. Uka skal skilja seg ut. I rockbyen Tromsø er det dei store popnamna som manglar. Det er her Uka må trø til. Å få eit smekktfullt MH med eit stort namn må vera det primære mål. Dersom alt ligg til rette for dette, er det jo berre å fylle opp med litt populærvitskaplege greier og eit halvstort norsk band og ein haug med lokale band pluss revyen, og vips...ei Uka. (Litt forenkla der på slutten kanskje) Men clouet er altså: Sats kommers! Brenn av eit par hundre tusen på noko store greier. Høyrt vi reunion-konsert med M2M?

(Nå er allereie poppisbanda Gåte og Kaizers Orchestra klare. Dette lovar riktig bra!)

Surrealistisk

FORFATTAR:

Even Arntzen ved institutt for litteraturvitenskap er nå ute med boka *Veien mot Ngaje Ngai*. – Boka har blitt ein eksperimentell bastardtekst, meiner forfattaren. Her mellom to av "hovudpersonane", Strindberg og Hamsun.

Foto KJARTAN OTTERÅ

Madonna, Paul Auster, Hamsun, Strindberg, Stephanie av Monaco, Marilyn Monroe, Espen Arnakke, Even Arntzen, Nordahl Grieg, Rocco Siffredi, Morgan Kane.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Kva har alle desse til felles? Jo, dei er med i Even Arntzen sin debutroman *Veien mot Ngaje Ngai*. Arntzen er til dagleg tilsett ved institutt for allmenn litteraturvitenskap ved Universitet i Tromsø og har jobba med boka på si i mange år. Resultatet har blitt ein eksperimentell bastardtekst.

– Enten er du merkt så er du ikkje med, kan forfattaren fortelja. Her er mange ulike, til dels støyande, stemmer som prøver å overdyvva kvarandre.

Men kvifor alle desse personane og figurane? Jo, Arntzen vil ta lesaren med inn i hovudpersonane si verd.

Antiakademisk prosjekt

– På same måte som hovudper-

sonane er fiktive personar frå den litterære og medieskapte verda, er det denne verda som er desse personane sitt fascineringsobjekt. Samtidig som dette også utan tvil er teksten sitt primære fascineringsobjekt.

– Vil det seie at du må vera ekspert på litteratur for å forstå denne boka?

– Nei, dette er eigentleg eit antiakademisk prosjekt. Du treng ikkje knekka alle kodane for å henga med. Figurane er ikkje realistiske og er ikkje relevant å forstå. Boka går både høgt og lågt, og du skal kunna følgja handlinga same kva nivå du er på.

Hamsun og Strindberg

For å ta handlinga kort: Romanen består av fire delar, del ein og fire er fortalt i eg-form, del to og tre

i tredjepersonsform. Første del føregår i Paris, andre del i Middehavet, på Atlanterhavet og i Karibien, del tre på Manhattan, og del fire på Newfoundland, Island, litt i Lofoten, litt i Tromsø og til slutt i Afrika.

I Romanen møter vi Grøgaard, Carlson og Veen Trannez som reiser rundt i verda på jakt etter den fagre Brett Ashley. Skuggane av Hamsun, Strindberg og Huggingway er meir eller mindre synlege bak dei tre mennene.

Postmoderne verd

– I botn her ligg ein fascinerende verd av dei mannlige heltane, mytane og det vulgærpornografiske. Og det som driv romanen framover er jo nettopp jakta på denne dama.

I den postmoderne verda vi lever i er normer og verdisyn

Lyst å spille i verdensorkesteret?

Er du mellom 16 og 25 år (født i 1978 eller seinere) og god til å spille et instrument, og i tillegg har solid orkestererfaring? Da kan du søke om å bli tatt opp i JM Ver-

densorkesteret. JM Verdensorkesteret består av omtrent hundre musikere fra hele verden og ledes av den verdenskjente dirigenten Yakov Kreizberg. I 2003/2004 har

orkesteret to samlinger i Tyskland inkludert en turné. Hvordan søke? Send inn søknadsskjema innen 10. desember i år. I tillegg må du spille et stykke inn på en kassett

eller lignende og sende den inn til Verdensorkesterets jury. Dommen faller i januar/februar. Dersom du blir valgt ut får du normalt dekket reise og påmelding av Musikk og

ungdom i Norge eller av vertslandet. Ønsker du mer informasjon ta kontakt med Norsk musikkråd – Troms.

haraball

Fargerike Mali

Mali er kjent for sin bruk av fargerike og tradisjonelle tekstilar. Eksempel på det er nå å sjå på Tromsø museum.

TEKSTIL: Mali er kjent for sine fargerike tekstilar. Særleg kjent er bruken av fargen indigo i ulike variantar.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto MONJA FISCHER

Fredag 22. november opna utstillinga *Mali – afrikanske tekstiler* på Tromsø museum, som er kome til ved støtte frå Universitetet i Tromsø og Utanriksdepartementet. Her er stilt ut eksempel på dei mange fargerike draktene som finns i landet. Mali er eit verdas fattigaste land og ligg vest i Afrika. Men landet har unngått dei store valdelege konfliktane som mange av nabolanda har slitt med.

Overveldande fargeinntrykk

Trass det etniske mangfaldet er konfliktar løyst fredelig og det er tørken som har vore det største trugsmålet dei siste åra. Mali har frå gammalt av vore blant dei lei-

ande tekstilprodusentane i Afrika og har halde på dei gamle tradisjonane på ein fin måte. Førsteamanuensis ved museet, Ivar Bjørklund, har vore i Mali og henta opp utstillinga og kan fortelja om ein imponerende fargerikdom som møtte dei i landet.

– Då vi kom ned der slo fargane i mot oss, fortel han, og legg til at han godt kunne tenkt seg å tatt med fleire drakter heim til utstillinga.

– Men dette er alt tre stykk klarte å bera med seg.

Ny estetikk

Til tross for at den tidlegare franske kolonien i dag er ein av Afrikas største bomullsprodusentar, er den tradisjonelle handvevinga i ferd med å forsvinna. Import av indus-

trielt framstilte tekstilar har dels erstatta vevstolane. Og tekstilar som før vart farga naturleg, bli no stort sett farga med kjemiske middel. Men samtidig er det grodd fram ein ny estetikk innan tekstilbruk. Fleire designarar frå Mali er i dag internasjonalt kjende for sine plagg, og fleire er representert ved dei store motehusa i Europa. Og dei fargerike impulsane har langt på veg inntatt dei vestlege motane. Særleg er Mali kjent for den store bruken av fargen indigo i ulike variantar. Utstillinga blir ståande til 12. januar. Fram til 1. desember vil også den verdskjende sølvsmeden frå Mali, Alhassane Agaly vera tilstades ved museet. I denne perioden vil det vera mogleg å få kjøpt kunstverka han lagar.

oppsplitta og vanskeleg å forholde seg til, ein må skapa meining inn i tilvære sjølv. Arntzen sine romanfigurar er også på jakt etter ei slik meining.

– Mesteparten av denne reisa rundt i verda går føre seg på ein gammal galeas med namnet *Quest*. Namnet er sjølv sagt ikkje tilfeldig, sjølv plottet i denne romanen har jo eit sterkt element av *quest* i seg, altså ein søken etter ei avsløring av ei gåte eller løyndom, forklarar førtiåringen.

Litt usikker

– Og *quest*-temaet i boka har utan tvil samanheng med det å søka meining i tilvære ved hjelp av dikting og fantasi, seksualitet og ekte lyst.

Ein skulle tru at ein litteraturvitar med hovudfag og doktorgrad,

som har studert andre sine tekstar i tjue år, skulle ha rimeleg god peiling på det å skriva bøker, men Arntzen er usikker på korleis ho vil bli møtt.

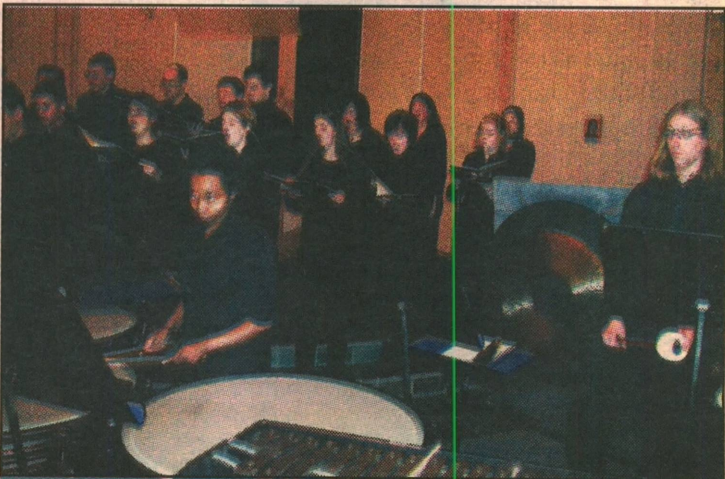
– Eg veit eg ofte balanserer på ein knivsegg i boka. Særleg når det gjeld dei karikerte figurane vi møter. Det er spanande å sjå om lesaren tar dei slik eg har tenkt, seier han. Når det gjeld Hamsun i Grøgaard har eg trekt fram dei latterlege trekka hans, og eg viser ein slags dobbel fascinerer for han. Han er karikert og dratt langt ut. Og det blir kanskje feil å seie at det er Hamsun.

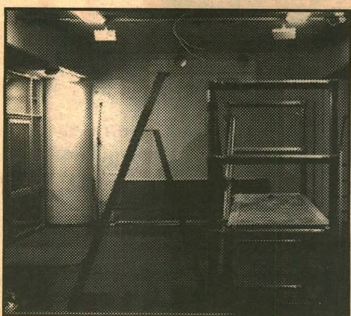
– Eg veit ikkje heilt om eg har fått til desse tinga. Ein treng jo ikkje vera god til å skriva sjølv om ein underviser i litteratur.

Flott korkveld

Torsdag 14.11 heldt kammerkoret Mimas, i samarbeid med Høgskulen i Tromsø, avdeling for kunsthøgskulen, konsert i Grønnåsen kyrkje. Dirigert av Ragnar Rasmussen gjorde dei ein strålende konsert, der dei framførte *Fire salmer* av Edvard Grieg, *Magnificat* av Arvo Pärt og den store *Requiem* av Alfred Schnittke. Fredag 29.11 held Mimas igjen konsert, denne gong i Tromsdalen kyrkje.

SANGFUGLER: Mimas skal opptre i høstmørket.
Foto MONJA FISCHER

RASERT: En gang var det her ein klatrevegg og treningsrom. No er veggen riven og snekkerane er i full gang med å byggje om lokala.

Foto KJARTAN OTTERÅ

Raserer "buldre-rommet"

Treningsrommet for klatrarar på Noregs Fiskerihøgskule vart for litt sidan rive og bygd om. – Kortsiktig tenking, meiner leiar i Bratt og glatt, Halvor Danevig.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Sidan midt på 90-talet har klatrarar i Tromsø kunna trent på den moderne buldreveggen i kjellaren på Noregs Fiskerihøgskule (NFH). TSI sine klatregrupper Kalk og gummi og Bratt og glatt har i lang tid hatt faste treningar her. Men nå er altså ein æra over. Danevig er både overraska og noko oppgitt.

– Det er veldig kortsiktig tenking å riva ein klatrevegg til mange hundre tusen, seier han. På grunn av akutt plassmangel på huset fjernar dei eit fritidstilbod som studentar har hatt glede av i mange år.

Med dugnadsarbeid frå dei to klatreklubbane vart veggen riven ned og redda frå å bli kasta. Nå står han lagra ein stad på universitetsområdet. Treningsrommet blir nå bygd om til å husa ein datalab og fire kollokkvierom. Vektreningsrommet blir ståande som det er.

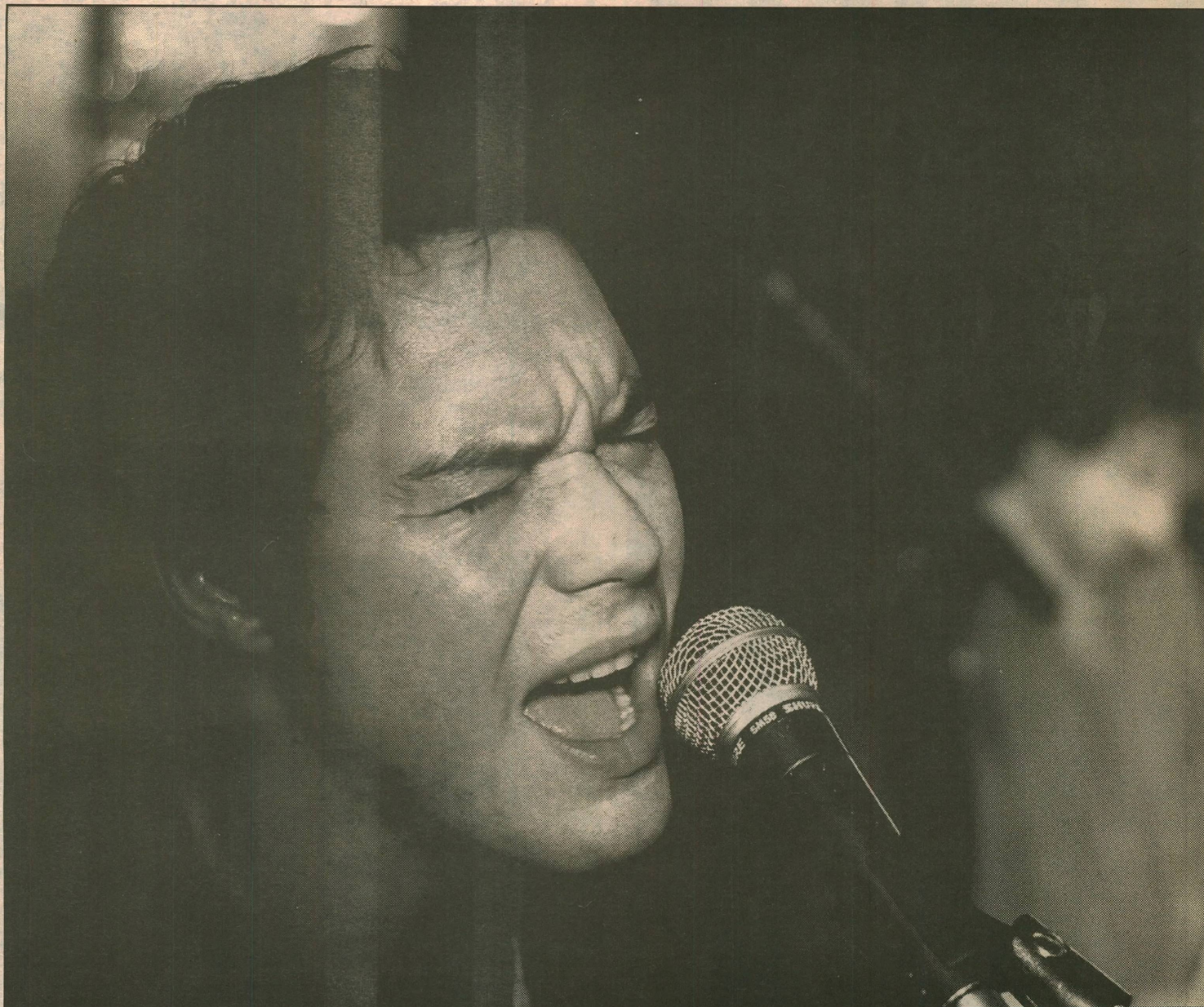
Direktør på NFH, Odd Handegård, synes studentane nå heller burde vera glade for den nye løysinga.

– Fiskerihøgskulen har lenge hatt akutt plassmangel. Huset er bygd for 245 studentar, men har i dag 700. Dette rommet blir ei kjærkommen løysing for studentane.

Frå NFH vart bygd og fram til i dag har skulen ikkje hatt noko med rommet å gjera. I desse åra har TSI gjennom ein avtale med universitetsleiinga hatt retten til å bruka det. Nå får altså NFH ta i bruk dei kjært tilkomne kvadratmetrane. Men Handegård meiner ikkje dei riv bort fritidstilbodet til mange studentar.

– Nå har vi fått Kraft-hallen, som gjev eit fantastisk godt treningstilbod for studentane, seier han. Samtidig har vi inntrykk av at det alt i alt er få som brukar treningsrommet til dagleg.

Hyggelig på

GODT MOTTATT: – Jeg kan ikke huske sist vi fikk så mye applaus, sier mandolin- og felespiller Stian Tønnesen.

Det skjer mye på konsertfronten i Tromsø, men det skjer ting også ting i distriktene rundt. Vi tok en tur til Olsborg i Målselv for å se The Tramps.

Tekst GLENN FAGERVIK
Foto AUDUN RUNDBERG

En kald vinterdag i november fant vi ut at det ville være fint å forlate storbyens mas og jag for en liten stund. Har man bil å frakte seg rundt med, kan det å gå ut på bygda i Troms være et fint alternativ til Tromsø mangfoldige liv. Og har man ikke bil går det busser i alle retninger i fylket. Olsborg som ble vårt valg, ligger i Målselv kommune, som hovedsaklig lever av Forsvaret og landbruk. Fra foten av Tromsøysundbrua er det litt over elleve mil og vel halvannen times effektiv kjøretid.

Fullsatt gjestestue

Fotograf Audun fryktet møte med gamle lærere og gamle kompisers mødre da han skulle på pub i hjembygda si. Og det ble vel som han hadde tenkt. Da vi dukket opp vel halv ti, var bandet ute i sin fjerde låt og lokalet var fylt opp hovedsaklig av lærere, forsvarsfolk, mødre og tanter til gamle klassekompiser av vår

nevnte fotograf. Målselv er en stor kommune i utstrekning, men tettstedene er ikke større enn at har du bodd der en stund, vet de fleste hvem du er. (Men det trenger ikke nødvendigvis å være omvendt). Stemningen i lokalet var stor og det var tydelig at en del av de oppmøtte hadde sett bandet før.

Manglet Guinness

– Jeg kan ikke huske sist vi fikk så mye applaus, sier mandolin- og felespiller Stian Tønnesen.

Av de som ikke kjørte bil ble det som vanlig er på et utested konsumert alkohol, og det ble en del øl og rødvin. Tramps spiller irsk folk, ispedd en del country, så når det musikalske uttrykket er så irsk som det er mulig å bli, må man vel kunne si at man savnet en halvliter Guinness. Irsk musikk og god, tykk og svart Guinness hører sammen. Men mangelen på det irske fludiumet så ikke ut til å være et savn blant de oppmøtte.

Bandet gjorde en strålende jobb og ga folk låter fra alle platene sine og noen utgitte ting. Kom-

binasjonen av egne produksjoner, tradisjonelle irske låter og andre coverlåter fungerte utmerket. Men det må sies at på en del bygdefester må de kutte ut det mer countryrelaterte materialet, noe de slapp å gjøre på Olsborg.

Usunt turnéliv

Konserten var the Tramps sin første på en elleve dager lang Nord-Norge -turné. Ti konserter på elleve dager med tre til seks timers kjøring i mellom er ganske tøft.

– De av oss som har koner eller samboere må regne med å få kjeft når vi kommer hjem fra en sånn tur, sier bassist Hans Arvid Wassvik.

Vokalist Rune Larsen (ikke Lollipop-mannen fra Bergen!) fikk hjerteinfarkt under en turné for noen år siden. En indikasjon på at turnélivet mildt sagt kan fortone seg usunt. Bandet har faktisk gjort en undersøkelse på hvor usunt turnélivet kan være. På en romjulturné da gitarist Frank Eriksen var nokså fersk, fant de ut hvor lenge han hadde sovet, røykt (en

røyk varer ca. syv minutter), hvor langt han hadde gått og hvor mye frukt han hadde spist i løpet av de vel tre dagene turen varte.

Åtti spillejobber

Han hadde sovet åtte timer, røykt i sytten timer, gått fem hundre meter maks utendørs, og fruktinntaket til hele bandet hadde begrenset seg til en sitronskive i en tequila og en kiwi. I tillegg kommer sju åtte timer på scenen og en god del timer med øldriking.

Bandet har over åtti spillejobber i året, men alle er med i andre band eller har andre jobber for å tjene livets opphold.

– Vi tjener ikke mye på dette. Vi sitter stort sett igjen med knapper og glansbilder, men noen av glansbildene er veldig flotte, sier bassist Wassvik.

I tillegg til de nevnte herrer Wassvik, Larsen, Tønnesen og Eriksen huser bandet trommeslager Morten Jackman og Dag Sindre Vagle som spiller fløyte og bouzouki.

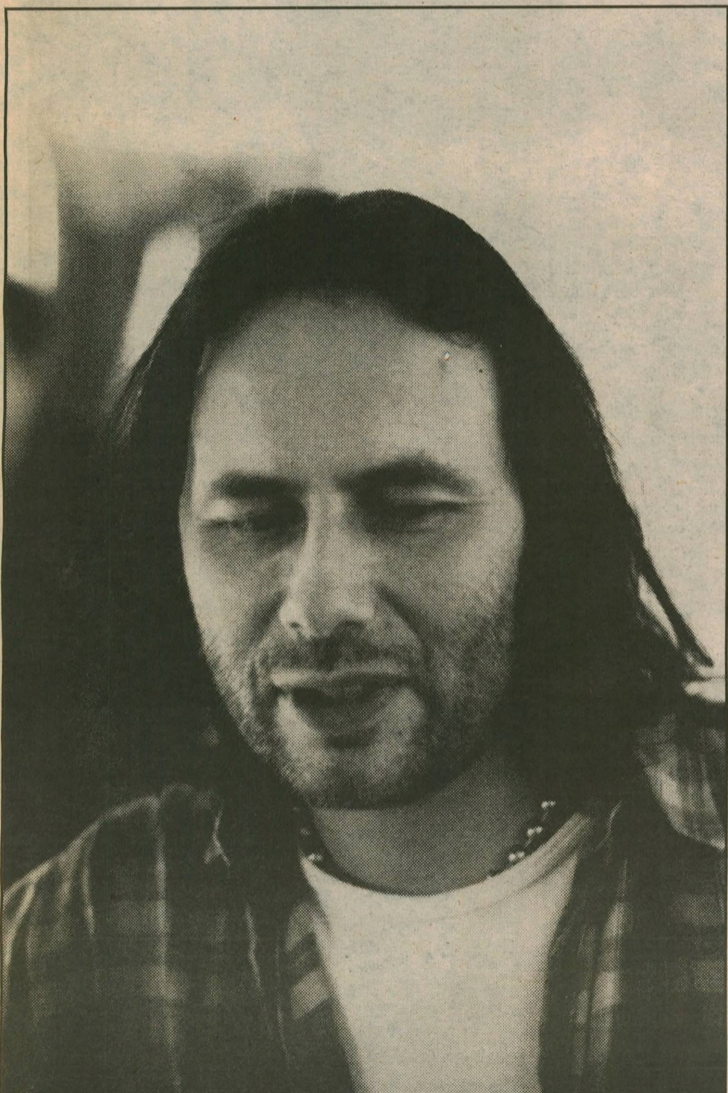
landet

Tre nøtter til Askepott

Bøker, plater og eit par spel.
Vi bad om julegåvetips frå
nokre av byens kremmarar.

VI KJØRER E6: Det er tolv mil fra Tromsø til Målselv. Sharon koser seg på dashbordet.

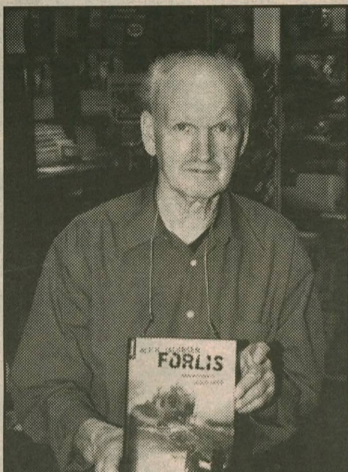

KJEFT: – De av oss som har koner eller samboere må regne med å få kjeft når vi kommer hjem fra en sånn tur, sier bassist Hans Arvid Wassvik.

THE TRAMPS: Foran et fullstappet Olsborg gjestgiveri.

Bok

Arne Hansen, Akademisk Kvarter

1. Alf R. Jacobsen, *Forlis*
Havets uløyste gåte. Utvik senior sitt forlis er framleis eit mysterium.

– Dette er ei bok for alle som på ein måte er interessert i eller er knytt til havet.

2. Asbjørn Jaklin, *Nordlendinger til tusen*
Portrett av nordlendingar som har markert seg det siste hundreåret.

– Kanskje mest interessant for dei som er frå Nord-Noreg.

3. Åsne Seierstad, *Bokhandlarer i Kabul*
– Fekk bokhandlarprisen i år, og skal visst vera veldig bra.

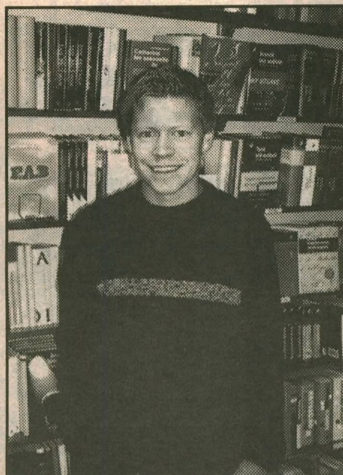

Lone Pettersen, Centrum Libris

1. Per Posti og Nils M. Knudsen, *En ekspedisjon mot nord*
– Dette er ei flott bok for far. Ein historisk dokumentar frå den første ekspedisjonen til Svalbard, i frå 1838 til 1840.

2. Jorden – sett fra himmelen
– Flotte satellittbilete av jorda. "Close up"- fotos av fine motiv frå ulike plassar på jorda.

3. Umberto Eco, *Baudolino*
– Mannen bak den verdskjente boka *I rosens navn*. Handlinga er frå Konstantinopel på tempelriddaranes tid, dei fire korstoga ha inntatt byen, der pilegrimar plyndrar, drep og brenn ned hus.

Martin Antonsen, Bokhuset

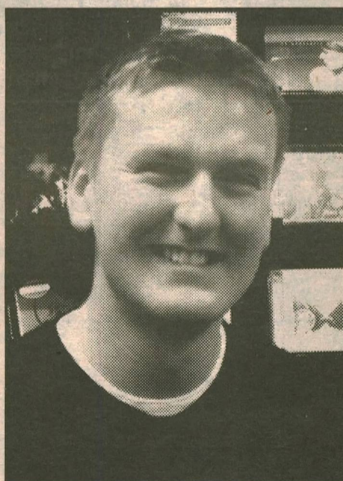
1. Heidi Linde, *Under Bordet*
Hovudpersonen, Jenny, bur i kollektiv, droppar kjærasten og hoppar av medisinstudie. Og hoppar på gitar. Boka handlar blant anna om ungdoms avgjerdsvegring. Sjangeren "ung, leken, på jakt etter Gud veit kva?"

– Ein roman som burde passa perfekt for studentane, spesielt jentene, trur Antonsen.

2. Åsne Seierstad, *Bokhandlarer i Kabul*
Boka fekk årets bokhandlarpris, og bli truleg årets bestselgjar. – Sambuaren min les boka nå, og skryt veldig.

3. Michel Houelleberg, *Plattform: Midt i verden*
– Ein av dei mest kontroversielle forfattarane i Frankrike. Ei litt smal og sær bok om menneskes einsemd, vist gjennom blant anna sexturisme. Personleg favoritt.

Plate

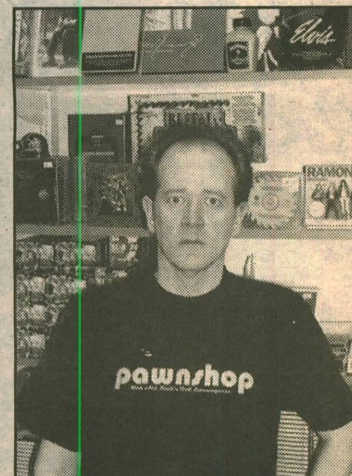
Anders Johansen, Platekompaniet

1. Jim Stärk, *Ten songs and hey hey*
– Norsk gruppe med ei fin melankolsk plate. *Ten song and hey hey* er forbigått og gløymt av pressen, men er ei veldig bra plate.

2. Johnny Cash, *American IV: The Man Comes Around*
– Den er berre veldig bra.

3. Badly drawn boy, *Have you fed the fish*

Damond Gough som han egentleg heiter er nå ute med oppfølgjaren til *The hour of bewilderbeast* etter først å ha laga filmmusikken til *About a boy*.

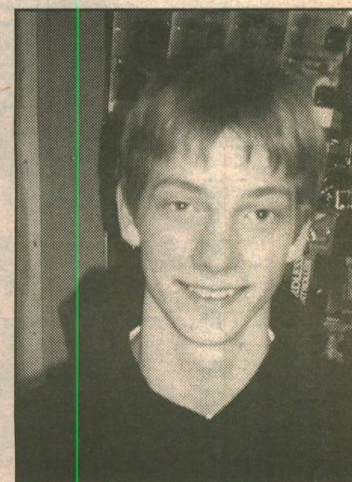
Alf Krogseth, Platebaren Feedback

Johnny Cash, *American IV: The Man Comes Around*
– Dette er årets plate!

Joey Ramone, *Don't worry about me*
– Veldig bra plate frå mannen bak The Ramones.

Krohn & co, *Fordi du fortjener det*
– Kjempeplate. Dette er nok den beste sida *Blaff* med Raga Rockers kom ut i 1989.

Spel

Niclas Ranfjell, Spiderman

1. PC: Half-Life, CounterStrike
Skytespel som du spelar på nett. – Veldig bra konsept, dei som har laga spelet har brukt veldig lang tid og gjort det bra.

2. X-box: BlinkX
– Barnevenleg spel. Artig!

3. Sega: Sega GT
– Truleg det beste bilspelet som er ute for tida.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto KJARTAN OTTERÅ OG
AUDUN RUNDBERG

• STOR MENY • RIMELIGE PRISER

15 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

LONG RANGE DESERT GROUP: Bandet er bra og har fine låter, men det satt ikke hundre prosent hele tiden, skriver vår anmelder.

Foto JOHAN GUSTAPHZON

Musikalsk ørkenlandskap

Rock som legger vekt på stillhet og vakre stemninger er ikke hverdagskost på Kaos. Long Range Desert Group hadde sin debutkonsert på Kaos i vår. I høst var de tilbake.

konsert

Longe Range Desert Group
Kaos
15. november

Tekst GLENN FAGERVIK

Jon Lauvland Pettersen sluttet i Madrugada i fjor og flyttet fra Berlin og hjem til Stokmarknes. Nytt band ble stablet på beina. Men de fem medlemmene i bandet bor på fire forskjellige steder i landet. Pettersen spiller trommer og piano. Gudmund Østgård spiller tangenter og trekkspill og bor i Tromsø. Gitarist Marius Almås Johansen bor i Kabelvåg. Gitarist og vokalist Christian Lysvåg og kontrabassist Tomas Lauvland Pettersen (Sternklang, Perculator) bor i Oslo. Så det sier seg selv at de får ikke øvet så ofte. Og det

kunne høres. Bandet er bra og har fine låter, men det satt ikke hundre prosent hele tiden. Men det gjorde ingenting. Bandet har potensial til å bli et fantastisk band som ikke er redd for å gå sine egne musikalske veier. Det går tidvis svært sakte og det er ganske rolig stort sett hele veien. For undertegnede var det en perfekt konsert å komme til etter å vært på et vorspiel med mye hard og brutal metall. En god sofa var et savn, fordi LRDGs musikk krever konsentrasjon og innlevelse. Det skal ikke være bakgrunnsmusikk. I skrivende stund har bandet nettopp vært i studio for å spille inn EP, og den dukker forhåpentligvis opp i løpet av mars neste år. Et nytt hyggelig musikalsk bekjentskap som det er lurt å være oppmerksom på i tiden som kommer.

Du hadde rett om

Godlyd i mørketida

plate

Pulp Vixen
Teaser EP
Pulp Vixen Records

Tekst GLENN FAGERVIK

Tromsøbandet Pulp Vixen har i likhet med Rocketboyz vært i Caliban studio og spilt inn EP i sommer. Teaser EP er selvfinansiert og selvtutt. Men det burde ikke ta lang tid før et plateselskap med respekt for seg selv plukker den opp og gir bandet kontrakt. Det bør skje snarest, for plata er strålende. Man kan ikke snakke om krise i norsk

platebransje når slikt som dette kommer på egen label. Da er det selskapenes egen feil at de ikke vet om noe bedre å satse på enn Soda og Cape.

Pulp Vixen har holdt på i vel fem år og de har jobbet hardt for å komme der de er nå. Noe som er tydelig å høre på plata. Gode låter, (spesielt *Month of May* og *Gossip*) og godt produsert av Tommy Hjelm. Musikalsk har de gått i en hardere retning, det er mer trøkk og spenst enn tilfellet var på debutplata *Toxic*. Vokalistene Mona Helleland Varpe og Line Saus har stemmer

som står godt til hverandre og vokalharmoniene deres kler låtene svært godt. Når dette leses har bandet vært på en forhåpentlig vellykket norgesturné. Måtte mange få øynene og ørene opp for dette viktige tilskuddet i Norges rockflora.

Intenst og stemningsfullt

plate

Vamp
Månemannen
Majorstudio

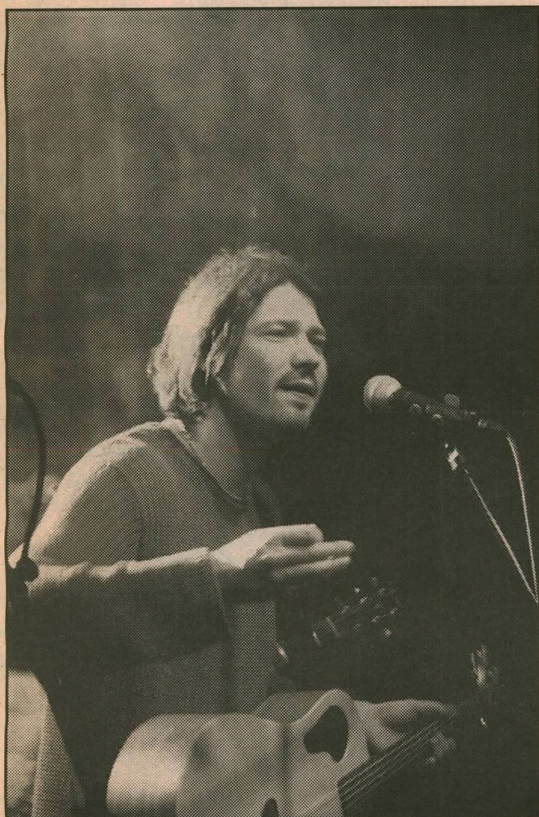
Tekst KJARTAN OTTERÅ

Vamp sin nye cd *Månemannen* viser nok en gang hvem som er sterkst i landet på vise/folk/pop. Øyvind Staveland er mester i å tonesette tekster, og forfattere som Hans Børli, Kolbein Falkeid og Håvard Rem blir flott tolket i melodier som spenner fra de drømmende, sarte visene med irske impulser via de lekende og sterke til de intense kompo-

sisjonene. Vamp låter også trygge med sin nye vokalist, Vidar Johnsen. Samkjørte uten å bli forutsigbare, utforskende uten å rote seg bort. Johnsen er kanskje best når de drar til, som på tittelsporet *Månemannen* og hurralåten *Så nær*. (Forresten ingenting i veien for at sistnevnte låt etter hvert skal tre frem som en klassiske vestlandsk drikkevise i spenn med *Til havs Sao Raphael*.) Likevel er det *Fuglane vett* som ligger på listene i disse dagene. Vel og merke Norsk-toppen. Da må det sies at dette langt fra er platas sterkeste kutt. Som

sagt er Johnsen best på de låtene med litt mer guts i. *Fuglane vett* er fin, men merker seg ikke ut. Videre kan jeg nevne *Vise til våren* og *I siste liten* som fine eksempler. Med sin åttende utgivelse (medregnet liveplater) har Vamp atter en gang levd opp til "Vamp lager aldri dårlige plate"-stempelet. Dette vil bli en strålende julegave til en du er glad i, men er du smart kjøper du den nå, og hører på den selv i dagene før jul.

feieren, mamma

MÅLBANDT: Med slagerne maktet Vamp å målbinde et ellers noe uoppdragent tromsøpublikum, i den grad at man antakeligvis kunne hørt den berømte knappenålen blant de rundt fem hundre publikummerne, skriver vår anmelder. Dette er forøvrig ikke den tidligere feieren, men vokalist Vidar Johnsen.

Etter drøye ti år, åtte album og halvannen konserttime må jeg svelge en god porsjon stolthet og gi min mor rett: feieren vår kan mer enn å feie.

konsert

Vamp
Driv
21. november

Tekst KJARTAN HABBESTAD
Foto KJARTAN OTTERÅ

Opphavet kom hjem etter en konsert og skrøt uhemmet av det hun hadde sett. Han som feiet pipa vår hadde sammen med tre andre lokale karer dannet et band med det typiske navnet *Vamp*. Jeg var knapt verdig tittelen fjortiss og stod med begge beina godt plantet i grønsjen og visste naturligvis bedre. Trodde jeg i hvert fall.

Velproposjonert

For siden den gang har Hauge-sunds-kvartetten, med eks-feier Øyvind Staveland i spissen, vist at de er noen av Norges beste låtskrivere. Fra debutalbumet

Godmorgen Søster fra 1993 og til høstens album *Månemannen* har Vamp etablert seg som et av de mest sentrale norskspråklige band i landet.

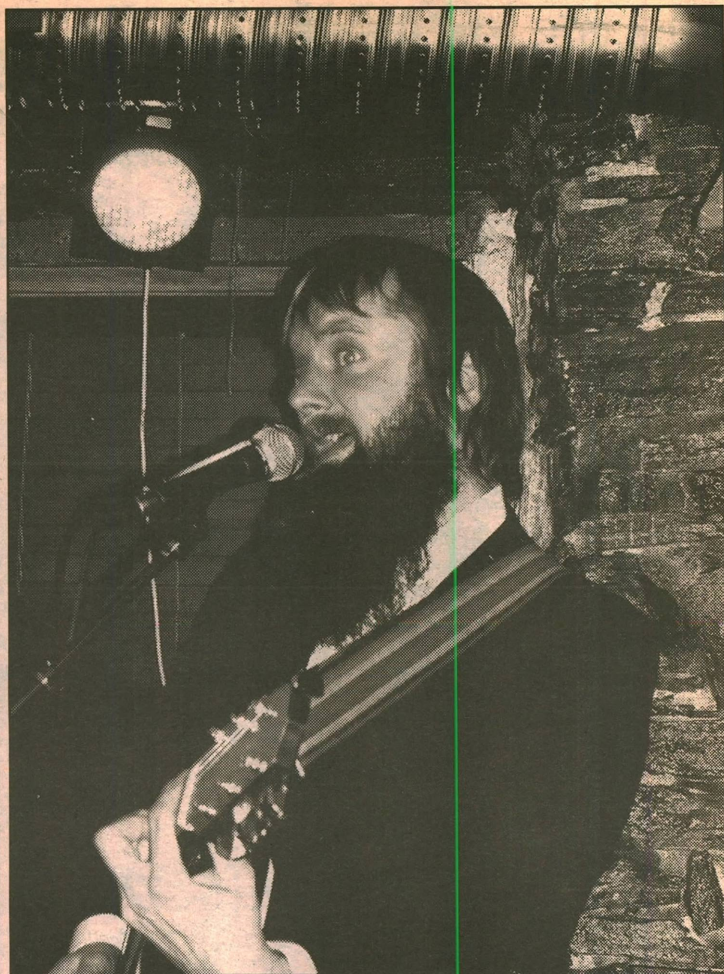
Musikalsk spenner Vamp over et stort spekter, noe de også viste da de gjestet Håkon scene denne gang. Alt fra det stemningsfulle og lyriske som *Lindeholmsmaen* og klassikeren *Tirna noir*, til den humørfylte hverdagsfilosofien i låter som *Ingeborg* og *Sommar i hekken*, samt tittelsporet fra den siste utgivelsen. De sistnevnte som for øvrig ikke står tilbake for annen sørvestlandsk ompa når det gjelder den gode følelsen.

Bandet kjenner verdien av det omfattende låtmaterialet de sitter på, og serverte en velproposjonert blanding av gammelt og nytt. Med slagerne maktet Vamp å målbinde et ellers noe uoppdragent tromsøpublikum, i den grad at man anta-

keligvis kunne hørt den berømte knappenålen blant de rundt fem hundre publikummerne. Samtidig beviste bandet at de består av svært stødige livemusikere i både Staveland, Thorbjørn Økland og Calle Apeland.

God innbytter

Rundt innspillingen av *Ei annen sol* i 2000 mistet Vamp en av Norges mest særegne visetolkere i Jan Ingvar Toft, da han valgte å gå videre på egenhånd. Vidar Johnsen steppet inn som reserve, og har siden det blitt en fullverdig vamp. Og Johnsen har siden vist at bandet ikke lider under savnet av forgjengeren, snarere tvert imot. Han spiller på et større register enn Toft, med større potensial i det mer rocka delene av låtmaterialet. Samtidig bidrar han med en utstråling som gjør musikken severdig. Som denne torsdagskvelden på Driv var, i aller høyeste grad.

GAL MANN: Egil Hegerberg i full fart med nye ablegøyer på Kaos. Foto PER JOSEF KR. INSULÁN

Gal, gal mann

Egil Hegerberg, eller Bare Egil som han kaller seg, burde være kjent for de fleste. Nå har han tatt med seg alle personlighetene sine på turné.

konsert

Bare Egil Band
Kaos
21. november

Tekst PER JOSEF KR. INSULÁN

Hvorvidt Bare Egil er et mentaltilfelle av de helt sjeldne, eller om han rett og slett er et geni er det mange meninger om. Uansett hva konklusjonen blir av den diskusjonen, er det en ting som er helt sikkert. Mannen kan kunsten å underholde. Fra første plukk på gitarstrengene var publikum fanget, og vi ble i hans hule hånd til han ga seg nesten to timer senere. Han hadde holdt på lenger, sa han, hadde det ikke vært for at han måtte tisse så veldig.

Personlighetene til Egil er verdt et kapittel for seg selv, og vi fikk møte mange av dem på Kaos. Forteller-Egil, Standup-Egil, musi-

kalgeniet Jan Werner-Egil, hasjmotstanderen Politimester-Egil, Smugler-Egil, og mange flere. Men hvor ble Psykopat-Egil av?

Selv om Bare Egil er en god komiker, er han også en særdeles dyktig musiker. De fleste høydepunktene fra hans lange karriere var med i konserten, alt fra *Hammer av saft* som han skrev i tiden med Gartnerlosjen, via *Kjærlighet mellom muslinger* og *Arne til Endringer i vedtektene til borettslaget* fra den nye plata *Vrøvl og Fanteri i Bare Egil By* som kommer utpå nyåret.

Konserten på Kaos var glimrende, og vi får bare håpe at Bare Egil Bands medlemmer ikke blir uvenner og oppløser bandet, slik de gjorde etter at *Absolutt Ikke Bare Egil Band* kom ut.

Episk reise

plate

Opeth
Deliverance
Peaceville Records

Tekst MAGNUS ENXING

Åpne cd-spilleren, legg inn skiva og begynn reisen. Sånn er det når det har gått ti år siden siste Opeth-plate. Det er alltid en stor nytelse å kunne la seg falle i musikens episke strømmer.

Opeth inntar en særegen stilling i metal-sjangeren. De fire svenskene har aldri brydd seg om noen som helst konvensjoner innefor death metal-kretsen. Der

ligger også deres styrke. Svært aggressive passasjer vekslers med melodiske, elegiske deler. Mikael Åkerfeldts fantastisk gode organ gjør det mulig å møte Pink Floyd-aktige sangsinnskudd med death metal-nytelser. Rommet mellom disse ekstremene er fullt av rike variasjoner. Det er uforklarlig hvordan Opeth greier å lage så stemningsfull musikk uten å bruke synthesizer. Genialt!

Andektig sitter jeg ved siden av høytalerne mine. Selv om låtene på den nye skiva ikke lenger er så sammenhengende som før, så er

det uansett en fin reise. Når platen er slutt skal jeg reise en gang til, helt sikkert.

God liveplate

plate

The Tramps
Roadkill
Oslove Records

Tekst GLENN FAGERVIK

Stavangerbandet The Tramps er ikke irske, det bare høres slik ut. I åtte år har de reist land og strand rundt og forlystet folk med irsk folkrock. (Se reportasje et annet sted i avisen.) Etter tre studiolplater bestemte gutta seg for å gi ut liveplate. Og det har blitt et godt dokument på hvordan de låter på konsert. Tolv låter er hentet fra studiolplatene

og seks låter er låter de ikke har spilt inn tidligere.

Bandet legger hovedvekt på irsk folk, men de har i det siste gått i mer retning country og litt mer rockrelaterte ting (men det har vel mer med å gjøre hvordan de velger å tolke det irske tradisjonelle stoffet). De coverer Steve Earle, Pogues og Sandy Denny, spesielt sistnevntes låt *Suits me well* er gjort på en flott måte. Av det egenproduserte materialet er *Shadowlands* det absolutte høydepunkt. En glimrende låt.

Bandet har tre meget gode vokalistere i Rune

Larsen (fortsett ikke fra Bergen), Stian Tønnesen og Dag Sindre Vagle. Spesielt sistnevnte som også er kjent som sanger i Helldorado, fremhever seg som en av landets beste vokalistere uansett sjanger. *Wayfaring Stranger*, *Lord Franklin* og *the Blacksmith* er eksempler på at han klarer å få nakkehår til å reise seg.

Alt i alt en meget bra konsertplate som har klart å fange stemningen og nerven i hvordan det faktisk er å være på konsert med bandet. Jeg finner ikke alt like interessant, men på sitt beste er det veldig, veldig bra.

Miksing ønskes

Tekst MAGNUS ENXING

Den internasjonale studentorganisasjonen ved Universitetet i Tromsø, ISU, arrangerer nå julefest som forhåpentligvis fører til enda mer kontakt mellom nordmenn og alle verdens folk.

Man har kanskje inntrykk av at de internasjonale- og de norske studentene i Tromsø ikke prater sammen. Kanskje er det slik, men situasjonen er langt fra ønsket. Tvert imot. Det har allerede skjedd noen i riktig retningen, og nå lager en altså felles julefest for studentene. Musikken denne kvelden skal gjennomspeile verdens fargesprakende spekter. Følgelig skal det spilles all slags musikk fra etniskinspirert, via reggae og rock og til vanlig pop. Dette er som sagt ikke bare de internasjonale studentene sin fest, nordmenn er også hjertelig velkommen. Og hvis mange nok kommer kan det bli en fest som absolutt kan vide ut perspektivet ditt. Festen finner sted 30. november i farmasikantinen klokken 2100. Billettene kan kjøpes ved inngang (kroner 30,-) eller på forhånd (kroner 15,-) ved ISU-kontoret (mandag, tirsdag og fredag kl 1300-1500). Billig øl og antakeligvis gratis småretter er jo også gode grunner for å komme.

I vårsemesteret skal det skje mer for de internasjonale studentene, blant annet en fest når de nye studentene kommer i januar. Vær ikke redd, bare kom!

Førjulsconcert med Mimas

Kammerkoret Mimas held laurdag 29. november førjulsconcert i Ishavskatedralen (Tromsdalen kyrkje). Styremedlem i Mimas, Sindre Sandvik, lovar ein flott concert med masse ulike songar. – Det blir fleire spanande arrangement av kjende julesongar, fortel han. Men det vil også bli framført diverse verk av Arvo Pärt og Edvard Grieg. Solist er landskjende Berit Opheim som er lærar ved Ole Bull-akademiet på Voss. Concerten er a cappella, bare song, og blir leia av dirigent Ragnar Rasmussen. Concerten, som ber namnet *Det hev ei rosa sprunge* byrjar kl 19.30 og kostar 130,- for vaksne og 90,- for studentar.

Ingen jul uten støve

10. desember er det duket for konsert med Anders Melhus og Lene Buvik Larsen i Sparebankens festsal.

Tekst LASSE UREN DREYER

Anders Melhus er student ved Norges musikkhøgskole, og Lene Buvik Larsen er student ved Avdeling for kunsthøgskolen i Tromsø. 10. desember klokka 20:00 spiller de inn jula i Sparebankens festsal.

Vulgært og vanskelig

– Hva spiller dere for noe?
– I og med at besetningen er fiolin og klaver, så blir det fiolinbasert musikk det går i. Da vi startet opp i fjor høst hadde vi en idé om å spille vulgært og vanskelig show-fiolinmusikk. Da øvde vi omtrent bare inn raske låter, rett og slett i håp om å imponere. Når vi nå skal spille en hel concert blir det nok for slitsomt for publikum å bare høre alt i presto. Derfor har vi lagt til noen lengre rolige verker også. Vi er i grunnen åpne for det meste av repertoar, men til nå har vi ikke gått lenger bak i tid enn 1868, forteller Anders Melhus.

De to skal spille musikk av Bartok, Kreisler, Vaughan Williams, Sarasate og Massenet.

Anders og Lene

– Hvorfor heter dere ikke noe mer

KLASSISK JUL: Anders og Lene spiller i Sparebankens festsal 10. desember klokka 20:00. Duoen skal spille stykker av Bar...

spennende enn Anders og Lene?

– Vi liker å bruke våre fulle navn nå, nemlig Anders Melhus og Lene Buvik Larsen. At vi ble hetende Anders og Lene var mer eller mindre tilfeldig. Opprinnelig skulle vi finne et navn til oss slik at vi kunne bli lagt ut på Nordlysfestivalens hjemmesider. Vi sendte informasjon til dem om oss, og kalte oss midlertidig Anders/Lene i vente på noe annet. Noe annet navn kom aldri, så siden har vi både blitt kalt Anders/Lene og Anders og Lene.

Folkedans

– Av Bartok spiller vi *Rumenske folkedanser*, noe som er verdt å få

med seg. Verket består av seks satter, mange av dem med sterkt rytmisk driv, men det finnes også de med skumring i seg. Av Vaughan Williams har vi et ikke så altfor ofte spilt stykke med på programmet, *The Lark Ascending*. Det er opprinnelig skrevet for fiolin og orkester, men jeg har funnet ut at det fungerer nesten like godt for fiolin og klaver. Stykket er meget stemningsfylt og vil nok sette følelsene i sving hos mange.

– De andre stykkene er hemmelige, konstaterer fiolinisten.

Tradisjonelt?

– Blir dette en tradisjonell klassisk juleconcert?

– Vi får se, det er jo avhengig av så mangt. Det tar tid å lære seg nye stykker og vi er avhengig av å få øvd sammen. Jeg bor i Oslo nå, og da blir det til at vi øver hver for oss, ringer til hverandre på telefon og diskuterer hvordan vi vil gjøre ting, og sender tempoanvisninger til hverandre på epost. Vi får bare fire-fem dager før concerten til å øve sammen, så det betyr at vi må komme godt forberedt og jobbe effektivt. Vi opparbeidet et visst samspill i løpet av fjoråret, så jeg regner med at det skal gå bra.

– Kan dere spille den støveldansen fra *The Julekalender*?

– Den får bli ekstranummer i såfall, sier Melhus.

God jul med Madrugada

Studentsamfunnet avsluttar haustsemesteret med Madrugada-concert og ein siste runde stand-up.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Madrugada er nå tilbake i Noreg etter plateslepp og turne i Europa. Plata *Grit* har hausta strålende kritikkar og er tøffare og klart meir spenstig enn sine forgjengarar *Industrial silence* og *The nightly disease*. I Tromsø spelar dei på Driv torsdag 28. november.

Stor etterspørsel

– Dette kjem til å ta heilt av, lovar Tore Christensen i Konsertkonsulatet i Samfunnet. Det verkar som jungeltelegrafen har gått fort. Etterspørselen etter billetter har i alle fall vore stor.

Han håpar på julestemning på Driv denne dagen.

– Det gjer seg alltid med ein Madrugada-concert sånn rett opp under jul. Då er julestemninga

sikra, seier han.

Onsdag 27.11 blir det komisk kveld med Espen Thoresen, Hans Morten Hansen og Pernille Sørensen. Dette er siste sjanse til å få med seg stand-up på Driv denne hausten. Trass eit flott konsept og gode arrangement er ikkje Christensen hundre prosent nøgd med oppmøte på haustens mange show.

– Vi har vert litt uheldige med at dei har krøsjia med fotballkampene på Driv. Det har nok øydelagt litt.

Men når det gjeld hausten elles, må Samfunnet seie seg svært godt fornøgd.

Gåte og Kaizers til Uka 2003

– Vi har hatt ein veldig fin haust med mange store namn på

plakaten, fortel han stolt. Men det såg faktisk litt stygt ut i sommar. Då verka det som det var tørke i marknaden for dei store banda. Men etterkvart betra det seg, og vi har all grunn til å vera fornøgd.

Som vi veit: Etter haustsemesteret kjem vårsemesteret. Konsertkonsulatet er allereie i gang med planlegginga av Debut-veka og Uka 2003. Debut-veka blir som vanleg litt mindre etter jul enn den som er på hausten, men i mars brakar Uka 2003 laust. Nærare bestemt 14. – 28. mars. Og to ting er allereie klart: Både folkeviserockarane Gåte og tønneknusarane i Kaizers orchestra vil landa i Ishavsbyen.

Men først altså: Madrugada og Espen Thoresen, Hans Morten Hansen og Pernille Sørensen.

dans

PLATEKOMPANIET

JULESALGET HAR STARTET!

Kjøp årets julepresanger på tilbud nå. Et stort utvalg av nyheter, bestselgere og juleplater til forbrukervennlige priser.

PLATEKOMPANIETS TOPP 15

149⁵⁰/219⁰⁰

1. **ROBBIE WILLIAMS** / Escapology 149⁵⁰
2. **AUDIOSLAVE** / Audioslave 149⁵⁰
3. **U2** / The Best Of 1990-2000 (2CD+DVD) 199⁰⁰
4. **BJØRN EIDSVÅG** / Tålt 149⁵⁰
5. **BETH GIBBONS & RUSTIN' MAN** / Out Of Season 149⁵⁰
6. **SHANIA TWAIN** / Up! (2CD) 169⁰⁰
7. **JOHNNY CASH** / The Man Comes Around 149⁵⁰
8. **RÖYKSOPP** / Melody A.M. (2CD) 149⁵⁰
9. **HÅKAN HELLSTRÖM** / Det Är Så Jag Säger Det 149⁵⁰
10. **BOB DYLAN** / The Bootleg Series Vol. 5 (2CD+DVD) 219⁰⁰
11. **KARI BREMNES** / 11 ubesvarte anrop 149⁵⁰
12. **DIVERSE ARTISTER FOR FRELSESARMEEN** / Stolpesko. 149⁵⁰
13. **GEORGE HARRISON** / Brainwashed (2CD) 189⁰⁰
14. **ODD BØRRETZEN OG LARS MARTIN MYHRE** / Kelner!.. 149⁵⁰
15. **JENNIFER LOPEZ** / This Is Me...Then 149⁵⁰

ÅRETS FAVORITTER 2002

99⁵⁰/119⁵⁰

- **QUEENS OF THE STONE AGE** / Songs For The Deaf 119⁵⁰
- **MADRUGADA** / Grit 119⁵⁰
- **PEARL JAM** / Riot Act 119⁵⁰
- **SIGUR ROS** / ( ) 119⁵⁰
- **RED HOT CHILI PEPPERS** / By The Way 119⁵⁰
- **COLDPLAY** / A Rush Of Blood To The Head 119⁵⁰
- **MISSY ELLIOTT** / Under Construction 119⁵⁰
- **GÅTE** / Jygri 99⁵⁰
- **BECK** / Sea Change 99⁵⁰
- **BADLY DRAWN BOY** / Have You Fed The Fish? 99⁵⁰
- **SOLOMON BURKE** / Don't Give Up On Me 99⁵⁰
- **THOMAS DYBDAHL** / That Great October Sound 99⁵⁰
- **STREETS** / Original Pirate Material 99⁵⁰
- **2 MANY DJ'S** / As Heard On Radio Soulwax Pt. 2 ..... 99⁵⁰
- **UGRESS** / Resound 99⁵⁰
- **JAGA JAZZIST** / The Stix 99⁵⁰
- **FLAMING LIPS** / Yoshimi Battles The Pink Robots 99⁵⁰
- **APPLES IN STEREO** / Velocity In Sound 99⁵⁰
- **TOM WAITS** / Blood Money 99⁵⁰
- **GLUECIFER** / Basement Apes 99⁵⁰

PRESANGKANDIDATER

149⁵⁰/199⁰⁰

- **FOO FIGHTERS** / One By One 149⁵⁰
- **NIRVANA** / Nirvana 149⁵⁰
- **JUSTIN TIMBERLAKE** / Justified 149⁵⁰
- **NELLY** / Nellyville 149⁵⁰
- **EMINEM** / 8 Mile – Soundtrack 149⁵⁰
- **SANTANA** / Shaman 149⁵⁰
- **NORAH JONES** / Come Away With Me 149⁵⁰
- **DIANA KRALL** / Live In Paris 149⁵⁰
- **MARK KNOPFLER** / The Ragpicker's Dream 149⁵⁰
- **WESTLIFE** / Unbreakable – Greatest Hits 149⁵⁰
- **VAMP** / Månemannen 149⁵⁰
- **ROXETTE** / The Ballad Hits 149⁵⁰
- **KENT** / Vapen & Ammunition 149⁵⁰
- **EMINEM** / The Eminem Show (2CD) 159⁵⁰
- **ERIC CLAPTON** / One More Car, One More Rider (2CD) .. 159⁵⁰
- **LEONARD COHEN** / The Essential (2CD) 159⁵⁰
- **DIVERSE ARTISTER** / Absolute Hits 2002 ..... 159⁵⁰
- **DIVERSE ARTISTER** / McMusic Hits 2002 (2CD) 169⁰⁰
- **ELTON JOHN** / Greatest Hits 1970–2002 (2CD) 189⁰⁰
- **ROLLING STONES** / Forty Licks (2CD) 199⁰⁰

BLANDINGS

99⁵⁰/119⁵⁰

- **BJØRN EIDSVÅG** / Hittil og littil 99⁵⁰
- **THE CRANBERRIES** / Stars – Very Best Of 1992-2002... 99⁵⁰
- **RY COODER M.F.L.** / Buena Vista Social Club 99⁵⁰
- **JAN JOHANSSON** / Folkvisor – Jazz På Svenska/Jazz På Ryska 99⁵⁰
- **BJØRN ROSENSTRÖM** / Låtar Som Är Sådär 99⁵⁰
- **KINKS** / The Ultimate Collection (2CD) 99⁵⁰
- **A-HA** / Lifelines 119⁵⁰
- **ROBBIE WILLIAMS** / Swing When You're Winning 119⁵⁰
- **MUSE** / Hullabaloo (2CD) 119⁵⁰
- **AC/DC** / Live (2CD) 119⁵⁰
- **FRANK SINATRA** / My Way – Very Best Of (2CD) 119⁵⁰

BESTSELGERSALG

119⁵⁰

- **DE LILLOS** / Midt i begynnelsen 119⁵⁰
- **PINK** / Missundaztood 119⁵⁰
- **AVRIL LAVIGNE** / Let Go 119⁵⁰
- **CHRISTINA AGUILERA** / Stripped 119⁵⁰
- **CRAIG DAVID** / Slicker Than Your Average 119⁵⁰
- **DAVID BOWIE** / Best Of Bowie 119⁵⁰
- **BJÖRK** / Greatest Hits 119⁵⁰
- **HERBORG KRÅKEVIK** / Eg og Edith 119⁵⁰
- **DAVID GRAY** / A New Day At Midnight 119⁵⁰
- **JOKKE OG VALENTINERNE** / Prisen for popen (2CD) . 119⁵⁰

NICE PRICE TOPPEN

79⁵⁰

- **SIGUR ROS** / Agaetis Byrjun 79⁵⁰
- **AC/DC** / Back In Black 79⁵⁰
- **PEARL JAM** / Ten 79⁵⁰
- **HÅKAN HELLSTRÖM** / Känn Ingen Sorg För Mig Göteborg . 79⁵⁰
- **ROBBIE WILLIAMS** / Sing When You're Winning 79⁵⁰
- **BO KASPER ORKESTER** / Hittills 79⁵⁰
- **VAMP** / Ei med alt 79⁵⁰
- **KARI BREMNES** / Erindring 79⁵⁰
- **REAL GROUP** / Allt Det Bästa (2CD) 79⁵⁰
- **DIANA KRALL** / All For You 79⁵⁰
- **ODD BØRRETZEN** / Mest ålreite 79⁵⁰
- **N.W.A.** / Greatest Hits 79⁵⁰
- **MUSE** / Origin Of Symmetry 79⁵⁰
- **SOUNDTRACK** / The Sopranos 79⁵⁰

OSLO

Bogstadveien 40
Byporten Shopping
Grønland T-bane
Oslo City
Stortingsgaten 22

BERGEN

Torgallmenningen 5
KRISTIANSAND
Markens gate 32
SANDVIKA
Sandvika Storsenter

STAVANGER

Søregata 9
STRØMMEN
Strømmen Storsenter

TROMSØ

Nerstranda Senter
TRONDHEIM
Munkegata 31

www.platekompaniet.no

Vaughan Williams, Sarasate og Massenet.
Foto AUDUN RUNDBERG

Kaller alle sjeler

4. desember spiller Soul patrol på Kaos. Bandet het tidligere Mir. – De spiller funk og soulinspirert hard rock, godt forankret i syttitallet, med blås og mye orgel. Åpningslåta var ufattelig fet, og satte en høy standard for resten av kvelden. Det groo- vet noe helt vanvittig. Fore- løpig har de få egne låter, men det de har, vitner om et band det skal bli spennende å følge fremover, skrev vår anmelder om bandet etter en konsert på Driv i vår.

MADRUGADA: Spelar på Driv torsdag 28. november.

Arkivfoto MARCOS PORCIRES

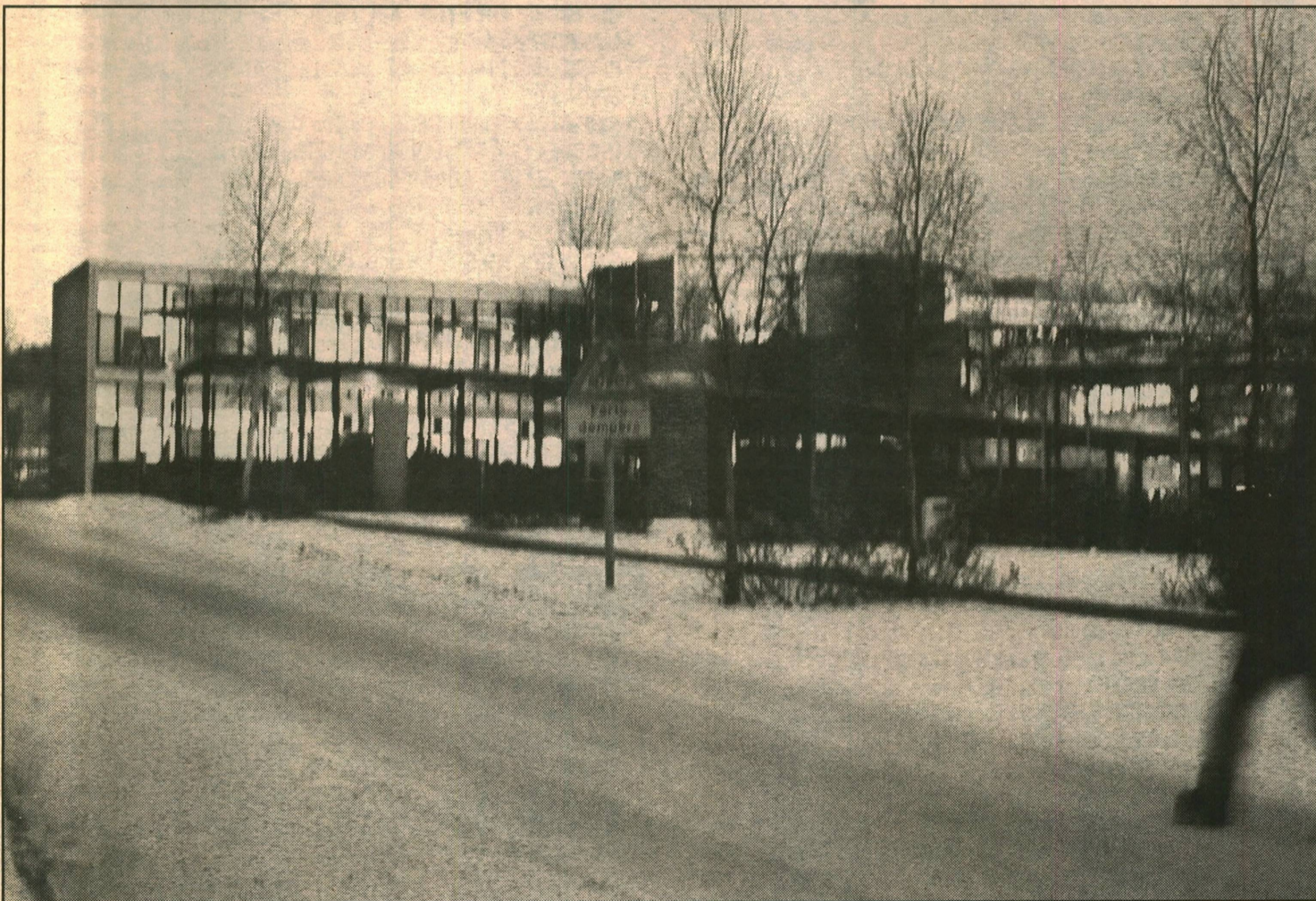
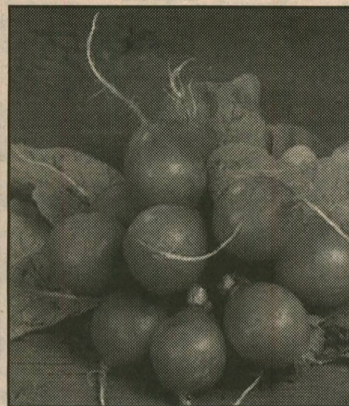
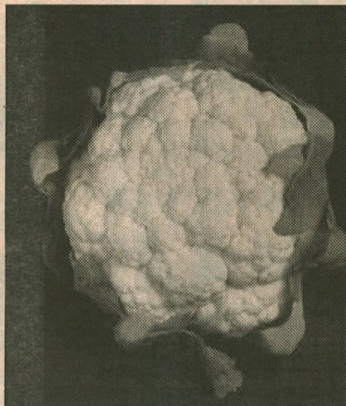
Duell

Duell må dessverre gå ut denne gangen. Planen var å arrangere en duell mellom Nissen og Jesus. Men etter at Gerhard Helskog i Rikets tilstand stilte spørsmål ved om Nissen var dopa store deler av 90-tallet, utgår den. Helskog stiller også spørsmål ved om ikke hele side 26-redaksjonen også kan være dopa. Dette blir riktig nok tilbakevist etter at avisa går i trykken. Vedrørende Nissen kommer vi tilbake til den etter hvert.

Dersom politikerne var en grønnsak:

Kjell Magne "Gulrot" Bondevik
Carl I "Blomkål" Hagen
Jon "Potet" Lilletun
Valgjerd Svarstad "Purre"
Haugland
Jens "Brokkoli" Stoltenberg
Siv "Reddik" Jensen
Per Kristian "Nepe" Foss
Trond "Persille" Giske
Kristin "Løk" Clemet
Odd Roger "Artisjokk" Enoksen

..og dersom statsbudsjettet var et møbel:
Krakk

VEBBKÆM: Utopia har endelig fått i gang vebbkamera sitt. Bilder herfra vil jevnlig bli vist på side 26.

Vertinnens fallitt og likningen $Y=X+t*3-Z$

Vertinnen er satt til X, de to gjestene i sofaen er Y, det er også gjesten i stolen til venstre. Det er tre gjester satt til t. Gjest Z er i stolen til høyre. Avviker $X+t*3$ ved å inneha avvikende koder.
(Zoom ut til vi har 75% av vinduet i bildet, srossene er ute av fokus, men synlige. Litt dugg nederst i ruta. Kamera beveger seg sakte fra side til side og følger den som har ordet. Jevn strøm av prat og ord vi så vidt kan tyde)
– Selvfølgelig...te...flagging...pa pp...judo...krokket.
De prates i stuen.
(Zoom inn. La srossene viskes helt ut. Kamera glir inn til virkelig størrelse. Hold Z i fokus. Alle er i bilde.)
Z reiser seg og engasjerer ved bordet.
– Ja, så var det denne bygde-

karen som hadde vert ute til langt på natt. Han var jo både god og full som vanlig er..
(Skift over til ekstra nærbilde av X. Flakkende blikk.)
I et kort sekund tenker X seg om, før hun tar kommando.
– Hehe, skal vi ikke heller finne frem et spill, prøver hun seg med og bryter av Z.
– Nei, dette høres jo ut som en riktig interessant historie, sier en t. Det to andre t ser på han litt rart, men nikker og flirer litt.
(Fokus på Z som fremdeles står ved stolen sin)
Han forsetter:
– Ja, han var jo både god og full denne bygdemannen. Han skulle til å låse seg inn i huset sitt da nabokjerringa kom gående sakte rundt hushjørna naken, med de flotteste puppene...
(Raskt skifte over på X, ser for-

undret og litt spørende på t*3. Ser så bort på Z igjen.)
– ...mannen opp i giv akt. Han sto nå og sveia med nøkkelen halvt inn i nøkkelhullet og tenkte sitt. Og kjente selvfølgelig at noe kribla i buksa.
(Over på t*3)
t*3 småflirer
– ...Da han endelig kom til seg selv såg han jo selvfølgelig hvilken fantastisk mulighet han nå hadde.
– Hahahaha. t*3 ler høyt og vilt.
(X flakker febrilsk med øynene, på t*3 over på Z.)
Snart fortvilet uttrykk, snart en liten åpning i munnviken. Legger halvveis over til latter før hun igjen flakker.
– Kom og bli med meg her så skal jeg vise deg noe, sa bonden, selvsikker nå. Z fortsetter. t*3 ler høyere og høyere.

– Hva da, spør nabokona.
– Hahahahah.
(Zoom X tett inn på øynene og så munnen. Vekselvis.)
X ler høyt, overdøyer alle. Reiser seg fra stolen og går oppå bordet.
– Hahaha. Hun skriker ut.
– Hahaha, nabokona!
t*3 stopper opp, ser sjokkert på X som fortsetter. Enda villere nå. Z har i mellomtiden satt seg ned i stolen og strekker seg etter en mandarin. X legger seg ned på bordet. Ler og skriker vilt. River av seg blusen og buksen...
t*3 ser stivt ut i luften.
(Lyset demrer ned mot svart, samtidig som latterbrølene og hylene fra vertinnen går over i ekko og glir ut i stillhet.)

Ting under juletreet

- en bart
- granbar
- en vanddam
- litt glitter
- en halv valnøtt
- en liten, tynn mann fra Polen

Opptur

Dugnad. Oh hutte meg hei! La oss gå sammen med langkost og klut. Julevasken må taes på hybel/kollektiv også. Så er det ekstra gøy å komme tilbake etter jul. Hørte jeg dugnadspils?

Adekvat. Å prædikere en signifikant økning i element av kjerneverdier i forhold til strukturvariablene definerer eksponeringstiden til økonomisk vekst relatert til Dürkheim. Åhh..deilig, no more talk. Nå er det heisann, morna og skal vi ta en øl i kveld, eller? Har vi fri i mårra? Dritkult!

Kollokkvie. Ei riktig gladmelding dette. Selv om Nokia-ordlista slår seg vrang når vi prøver å skrive *kollokkvie*, er vi i vår fulle rett å gjøre det. I følge Word-ordlista kan vi til og med skrive *kollokkvieoppturnedtur-gladmelding* uten å få rød strek under.

Prim. Nå er endelig prim kommet med karamellsmak. Dritbra. Dette har vi venta lenge på.

Nedtur

Stygt. Vet ikke hva som er stygt: dressklede menn med skjorta utpå buksa, ravende i vegkanten, eller kåte og fulle 40 år gamle damer på dansegulvet. Julebordsesongen tar i alle fall bort all respekt for generasjonene over oss.

Hold it. Finnes det da ingen grenser for hvor mange ganger vi skal bli lurt til å kjøpe den lille klumpen med deig. Burde vert forbudt å handle på tom mage.

Hasselnøtt. Ett år tar det å glemme den grusomme smaken av den ene seige, harske nøtta du tygde i på lille julaften i fjor. En av åtte nøtter er helt jævlige. Ikke spill russisk rullett med nøtteknekkeren!

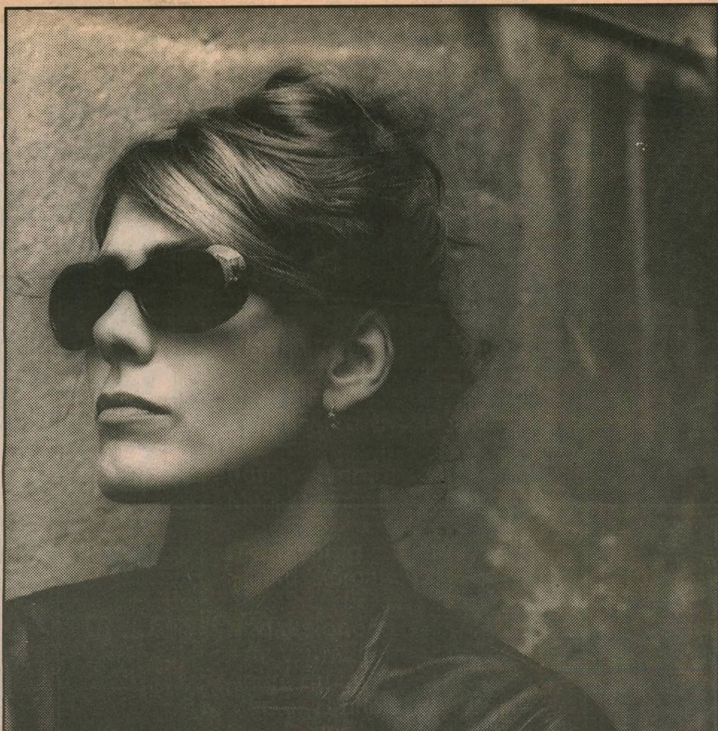
Sikkerhet. Her betaler vi tusenvis av kroner på skredssøkere og sikkerhetsutstyr, men har ikke anskaffet refleks enda. Pepper!

Les og skriva

Vi drister oss til å trykke den gamle slageren fra barneskolen, *Les og skriva*, nå i disse eksamenstider. (Husk å reise deg opp fra pulten og rist løs)

lesa og skriva og rekna er bra men å få syngja litt men å få syngja litt men å få syngja litt det gjer oss gla

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

KARI BREMNES: 29. og 30. november på Kulturhuset. Uten Tungtvann.

Konsert

Henriksen/Kleive/Bang
Driv, torsdag 28.11 kl 21. Grensesprengende, ny norsk jazz på sitt beste. Arve Henriksens luftige og særegne trompet møter Audun Kleives intrikate/massive/minimalistiske trommespel. Dette bearbejdet elektronisk på direkten av Jan Bang og sendest til lytterne.

Samuel Nori
Kulturhuset, Storsalen. Torsdag 28.11 kl 19.30. Framfører moderne adopsjonar av koreanske tradisjonelle dansar med perkusjon.

Zhlickumpfh! og Rølp'n'Riot
Kaos, torsdag 28.11. Tromsø rock city. Zhlickumpfh! er eit av dei riktige ræ banda i byen, Rølp'n'Riot er ungt og lovande pønkband av den gamle sorten.

Madrugada
Driv, torsdag 28.11 kl 21. Tilbake i Tromsø etter ny platelansering, *Grit*, og stor turne i mellom-Europa. Mange hugsar enno den legendariske konserten på MH for to år sia. Samfunnet arrangerer.

The Microphones
Kaos, fredag 29.11 kl 22. Frontfigur Phil Elvrum i det amerikanske Krecords-bandet speler låtar frå plata som snart er ute i butikkane.

Kammerkoret Mimas
Tromsdalen kyrkje, 29.11 kl 19.30. Konserten, som ber namnet *Det heve ei rosa sprunge*, kostar 130,-/90,-(stud.)

Kari Bremnes
Kulturhuset, Storsalen. 29. og 30.11 kl 19.30. Kari Bremnes med Band. Nord-Noregs store vise-dronning.

Global puls -disko
Driv, fredag 29.11 kl 22. Diskotek med eksotiske og pulse-rytmende rytmar.

Danko Jones
Blårock, søndag 1. desember. Canadisk energisk rock, er visstnok eit av dei store livebanda i verda. Tok Tromsø med storm siste dei var i byen.

Jan Eggum
Mackkjelleren, søndag 1.12. Bergensk visekunstnar med tunge, men snodige og koselege blikk på kjenslelivet.

Oslo gospel choir
Skarphallen, søndag 1.12. Oslo gospel choir sin store julekonsert med Sigvart Dagsland og Märtha Loise. Billetter kan kjøpast på Kulturhuset: 77 66 38 10.

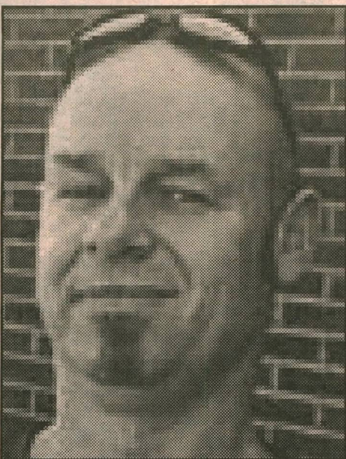
Soul Patrol
Kaos, onsdag 4.12. Dåpskonsert med bandet som før heitte Mir.

Tromsø Kammerkor
Tromsø domkyrkje, torsdag 5.12 kl 19.30. Koret framfører Benjamin Britten: *Saint Nicolas, A ceremony of Carols*.

Tromsø Symfoniorkester
Sparebankens festsal, fredag 6.12 kl 19.30. Leiar: Lars Erik ter Jung – fiolin.

Anders og Lene
Sparebankens festsal, tysdag 10.12 kl 20.00. Les intervju side 24. Bill: 100/50(stud.)

Teater

ESPEN THORESEN: Flyteknikeren kommer ut av skapet 27. november.

Stå opp
Driv, onsdag 27.11. Heidundrande show med Espen Thoresen, Hans Morten Hansen og Pernille Sørensen. Arrangør er Studentsamfunnet.

Damer med utlagt sjarm
Subsirkus, onsdag 27. til laurdag 30.11 kl 20 + 4.-7. og 11.-14.12. Tre populære damer med sprø humor. Vart så populær i vår at dei tar ein runde til. Musikk, dans, sprø påfunn og masse parodiar.

Carte blanche
Kulturhuset, Storsalen. Onsdag 27.11 kl 19.30. Danseteatergruppa frå Bergen presenterer: Uten filter.

Stein i lomma
Kulturhuset, lillescenen. Onsdag 27. til laurdag 30.11 kl 19.30 (lurdag kl 18) Hålogaland si suksessrike oppsetting av Marie Jones sitt stykke.

Gjertsen: Torsdagsklubben
Strøket, fredag 29.11 kl 19 og 21. Populære og utskjelte Thomas Gjertsen på scenen i Tromsø.

Julesnapperen
Kulturhuset, Storsalen. Torsdag 12.12 til søndag 22.12. Kvardagar kl 1800, laurdag/søndag kl 1400. Juleforestilling av Klaus Hagerup for heile familien

Film

Ronin (del 1 og 2)
Verdensteateret, laurdag 30.11 kl 14.30. Den berømte legenden forteller historien om en rettferdig og edel lord som blir beseiret av en sterk fiende. Seierherren vegrer seg imidlertid mot å avrette den godt likte lord, og holder ham i stedet i husarrest. Lordens samuraier settes fri, men ettersom deres mester og oppdragsgiver er fanget, blir de «roniner» - herreløse samuraier.

The believer
Driv, søndag 1.12 kl 20. Den unge skinheaden Danny Balint har alt han ønsker seg: om dagen held han velformulerte, opphissende taler som dampar av jødehat for sine muskelfascistiske venar og legg hemelege planar for bombing av synagogar, om natta studerer han Toraen og lærer kjæresten sin hebraisk.

Skifilm
Driv, måndag 2.12 kl 19.00. I tillegg til lysbilete og ruteskildringar frå Lyngen og Kvaløya og foredrag, visest telemarksfilmene Soul Slide. Den nye skredboka til Markus Landrø vil også bli presentert. Inga aldersgrense. Bill: 40,-(skole/stud)/50,-

koboltfargar. På utstillingar får du sjå eksempel på dei mange fargerike folkedraktene frå den vest-afrikanske landet. Står til 12. januar. Fram til 1. desember kan du også møte, og kjøpa arbeid av, den verdskjente sølvsmeden Alhassane Agaly.

Universitetsbiblioteket
Utstilling av den samiske kunstnaren Iver Jåks sine bokillustrasjonar frå 1958 til -96. Det er også ei digital framstilling av alle hans illustrasjonar i hans bøker visest. Det er også Iver Jåks utstilling på Nordnorsk kunstmuseum.

Tromsø museum
Bare søppel, kunstverk laga av materiale frå avfallsmotaket i Tromsdalen.

G
Nordlysfotograf Yngve Olsen Sæbbe viser fram bilete i si første separatutstilling.

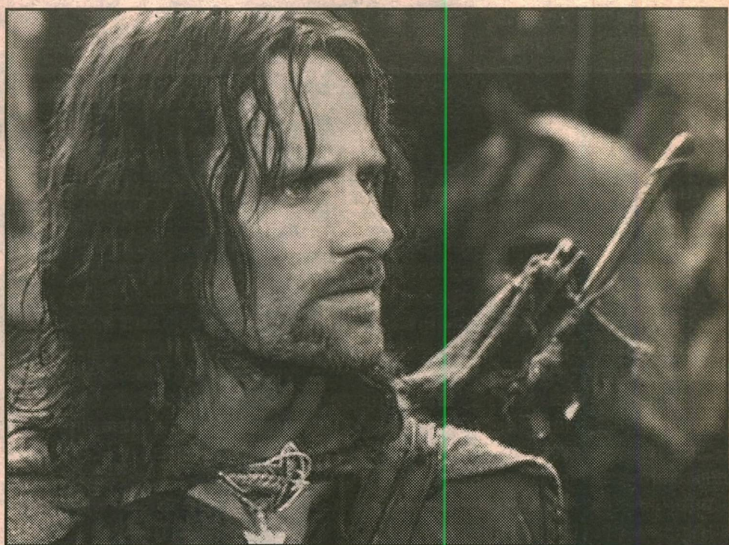
Anna

Internasjonalt seminar
Mack-kjelleren, torsdag 28.11 kl 20. *Hva har skjedd på den storpolitiske arenaen i høst?* Nettverk til krig inviterer aktuelle paneldeltakarar til debatt.

Laurdagsuniversitetet
Driv, laurdag 30.11 kl 13. Arthur Arntsen: *Humor i kvardagen*.

Samisk foreldrenettverk
Gimle barnehage, 30. november kl. 1300. Samisk foreldrenettverk arrangerer treff og årsmøte.

Bursdag
Jorda, 24.12 kl 00. Jesus er i år totusenogto år. Bursdagen blir feira over det ganske land. Ta med kopp og godt humør!

RINGENES HERRE: Laurdag 7. desember.

Ringenes herre - ringenes brorskap
Verdensteateret laurdag 7.12 kl 14.30. Peter Jacksons filmatisering av JRR Tolkiens roman slår alle rekordar, og forventningane er skyhøge før del to og tre. Varm opp til *To tårn* med denne.

Utstilling

Tromsø museum
Mali - Afrikanske tekstiler. Mali er kjent for sine fargerike tekstiltradisjonar. Særleg for den utstrakte bruken av

O glade jolestemning

ALF-KORET

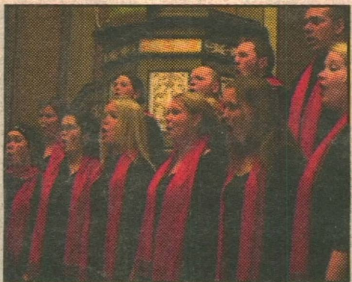

CANTUS CORDIS

Alle foto KJARTAN OTTERÅ

DET NORSKE MANSKOR
AV 1995

FULLT PÅ HØYDE

ULTRALYD

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Så var jula her. Nesten. Ein kunne i alle fall tru det laurdag 23. november. Byens studentkor var tradisjonen tru samla i Tromsø domkyrkje for førjulskonsert. Ei nesten fullsett kyrkje koste seg gjennom vel ein time med kjente

og kjære songar som blant anna *Glade jul*, *Jeg synger julekvad*, *Christmas song*, *Jul, jul, strålende jul* og *Mitt hjerte alltid vanker*. Dei fem kora ALF-koret, Det norske mannskor av 1995, Cantus Cordis, Ultralyd og Fullt på høyde fekk framføra tre utvalte songar kvar i den flotte domkyrkja. Men

det store høgdepunktet fekk vi til slutt, då alle kora slo seg saman for å danna Tromsø studentsangforening. Dei sang den vakkert songen *Joy to the world* før vi tok med oss *Deilig er jorden* ut i den krystallklare førjulsnatta.

Ab via

Norge: Lite, rødt, annerledes

Regjeringen og Fremskrittspartiet vil likevel gi studentene reisestipend. Samtidig senker de alkoholavgiftene på brennevin. – Håpet er at studentene nå har råd til å drikke mer, slik at vi tar inn de 83 millionene vi bruker på reisestipendet i alkoholavgifter, sier Otto Kålrabi, statssekretær i Undervisnings- og forskningsdepartementet.

Ab via gir deg bevisene Rikets tilstand burde ha nevnt:

Bjørn Dæhlie: Åtte OL-gull, ni VM-gull, seks seiere i verdenscupen.

Johan Olav Koss: Fire OL-gull, tre VM-gull, tre strake verdensrekorder under OL i 1994

Studentstyret skal lage film om seg selv. Gjett hva filmen skal hete:

1. Rykter, løgner og fraksjone-ring
2. Fare for krig i verden
3. Direkte flaut
4. Noe annet enn logikk
5. Trenger barnehage fort
6. Lavmål som setter standard

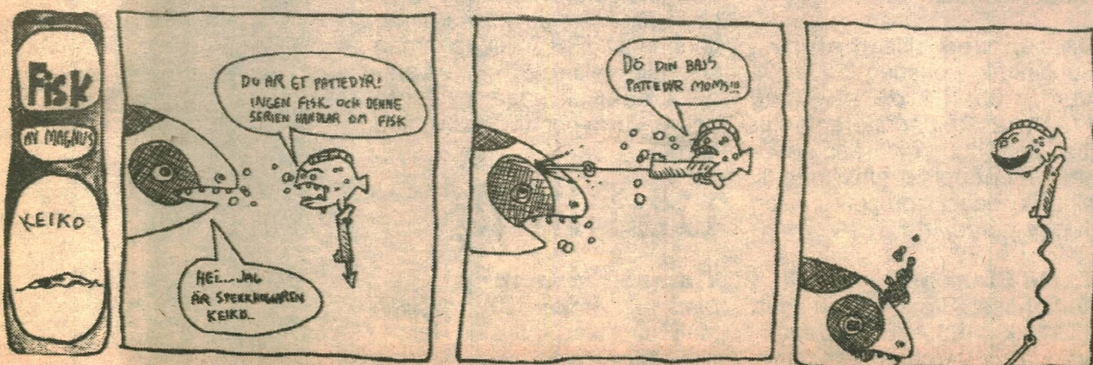
Sagt om kiheltene våre: Kjell Kristian Rike, TV-kom-

mentator: – Han var en fargeklatt i langrennssporten.

Bjørn Dæhlie, Norges mest suksessfulle skiløper: – Her kommer butleren som gjerne vil spandere en liten smak på den norske pressen.

Inge Bråten, tidligere landslagstrener: – Det var han som gikk opp løypa. Bjørn har alltid vært interessert i å prøve noe nytt for å bli enda bedre.

Over to hundre mennesker har blitt drept i opptøyer rundt Miss World i Nigeria. Missene har forlatt landet. – Det ble litt mye krig og politikk og sånn, sier Zony Peteresen, miss Sør-Yemen.

Litle-Jon

Tekst KRISTIN DANIELSEN

Eg har aldri møtt Jon Lil- **Sideblikk** letun laiv, som ein seier det. Altså har eg sett han på fjernsyn.

Jon Lilletun sa for ei veke sidan at no, ja no jobbar politikarane på spreng. Ja, ein må ikkje tru at det er nokon som ligg på latsida i desse budsjettider som skal hjelpe småbarnsfamiliar og andre i grøfta. Takk politikarane. No jobbar dei overtid. For vår skuld. Ja ein skal ikkje tru noko anna. Før journalistane trer over han for han er vel ein slik ein som er lettare å trø over enn å gå rundt. Eg trur at Jon Lilletun alltid har heitt Jon Lilletun. Og det hadde ikkje overraske meg om han alltid har vore litt tjukk. Sjølv om Jon Lilletun er søt på avstand lurar eg på kor mange som vil danse med han på årsmøte og slikt. Men det er nok ikkje aktuelt å spekulere om i desse sveitte forhandlingstidene. Og sidan eg aldri har sett Jon Lilletun, eller la oss kalle han Litle-Jon, live, men berre på fjernsyn, er det vanskeleg å seie korleis han eigentleg ser ut. Korleis han er å danse med eller å sitje ved sida av etter 18 timar forhandlingar? Har dei på seg dress der i 18 timar? Har dei gardero-bar der inne? Når dei sveittar og slit så mykje er det jo viktig med eit snev av komfort. Dei jobbar jo for småbarnsfamiliane. Dei ser ofte litt smånskete ut etterpå. Utan søvn og masse wienerbrød og kaffi og røyk og klamme dressbukser. Fredag hadde Dagsnytt si kortaste ekstrasending der Helljesen spurde ei medteken Jensen om det var sant at budsjettforhandlingane var i hamn og ho svarte med ja og slikt. Ganske så spakt. Ho ville nok helst heim å dusje. Dei dusjar no, politikarane. No dusjar dei til neste gong.

Ukas Hamsun

Ukas Hamsun er presentert i samarbeid med Hamsun-foreninga Landsstrykere.

– Svært saa du kun si det fire - femdobbel! Men sagt med ett ord saa har du vel ingen opdrift. Det er saken.

– Aldeles riktig. Jeg følger ikke mønstret. Jeg er tilfreds med ett maal mat om dagen. Siden slikker jeg solskin. Hvorfor skal vi bli noget? Det blir alle de andre og er alikevel ikke lykkeligere. De har strævet med at komme op, men de maa se sig om efter lønnen. Deres ro er borte. Deres nerver tyndslitte, nogen drikker for at greie sig og blir bare værre, de skal til enhver tid gaa paa høie hæler. Jeg som bor en sjaa ynker dem. (Ringten sluttet)

Ukas dikt

– kom blåfjell kom blåfjell i li...

jenta gikk lydløst
tok sats
hoppet
inn i sitt
eget
univers

blant snøkrystaller
og duft av eføy og koriander

Jahne Robertsen